

VYHODNOCENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů
(dle přílohy č. 9 citovaného zákona)

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY 2017-2023

Ostrava

únor 2017

OBSAH

1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM.	11
1.1. Obsahové zaměření (osnova)	11
1.2 Hlavní cíle	12
1.3. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry	15
2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE.....	17
2.1. Ovzduší	18
2.2. Hluk.....	32
2.3. Příroda a krajina	33
2.4. Staré ekologické zátěže	39
2.5. Odpady	40
2.6. Voda.....	42
2.7. Půda.....	45
2.8. Lesy	46
2.9. Horninové prostředí a surovinové zdroje.....	46
2.10. Kulturní památky	47
2.11. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.....	50
2.12. Obyvatelstvo a veřejné zdraví	51
3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY.	59
4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ).	61
4.1. VÝZNAMNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	61
4.2. HODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI NATURA 2000	62
5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI, A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ.	64
6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.	80
6.1 Metody hodnocení SPRM Ostrava	80

6.2 Výsledky hodnocení SPRM	83
7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE.....	90
8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW).....	92
8.1 Výběr zkoumaných variant	92
8.2 Popis provedení posouzení vlivů SPRM Ostravy na životní prostředí	92
8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů	93
9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	94
9.1 Monitorování vlivů implementace SPRM na životní prostředí.....	94
10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE.	98
10.1. Opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce	98
10.2. Opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů.....	99
11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU.....	100
11.1. Environmentální hodnocení aktivit / projektů	100
11.2. Environmentální kritéria pro výběr projektů	100
12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	102
13. NETECHNICKÉ SHRNU TÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ.....	103
14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDRĚNÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.	108
14.1. Přehled vyjádření obdržených k Oznámení Strategického plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023.	108
14.2. Přehled požadavků ze závěru zjišťovacího řízení k Oznámení Strategického plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023	120
15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI.	124

Přílohy

I. Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY:

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
BaP	benzo(a)pyren
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BZN	benzen
CENIA	informační agentura životního prostředí
CO ₂	oxid uhličitý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
EIA	posuzování vlivů záměru na životní prostředí
EU	Evropská Unie
EVL	evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IT	informační technologie
Koncepce	v tomto textu vždy dokument ve smyslu § 10a) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
KOZ	klíčová oblast změny
k.ú.	katastrální území
KÚ	krajský úřad
MA 21	Místní Agenda 21
MEFA	matematický model pro výpočet emisních faktorů pro motorová vozidla
MHD	městská hromadná doprava
MSK	Moravskoslezský kraj
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NO _x	oxidy dusíku
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NPÚ	Národní památkový ústav
OOP	orgán ochrany přírody
ORP	obec s rozšířenou působností
OVAK	Ostravské vodárny a kanalizace
PAH	Polycyklické aromatické uhlovodíky (Polycyclic Aromatic Hydrocarbons)
PM ₁₀ /PM _{2,5}	suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
PO	ptačí oblast (Natura 2000)
POH	plán odpadového hospodářství
PR	přírodní rezervace
SEA	posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SMO	Statutární město Ostrava
SO ₂	oxid siřičitý
SPRM	Strategický plán rozvoje města
SŠ	střední škola
SWOT analýza	silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby (formalizovaný závěr analýzy)
TZL	tuhé znečišťující látky

ÚSES	územní systém ekologické stability
UAP	územně analytické podklady
VKP	významný krajinný prvek
VOC	těkavé organické látky
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZŠ	základní škola
ŽP	životní prostředí

Název koncepce

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023

Předkladatel

Statutární město Ostrava
Prokešovo náměstí 8
729 30 Ostrava

Oprávněný zástupce předkladatele

Ing. Tomáš Macura, MBA
Primátor statutárního města Ostravy
Magistrát města Ostravy
Prokešovo náměstí 8
729 30 Ostrava
Tel.: + 599443131
E-mail: tmacura@ostrava.cz

Kontaktní osoba

Ing. Jana Krátká
Magistrát města Ostravy
Oddělení strategií, specialista strategického plánování
Prokešovo náměstí 8
729 30 Ostrava
Tel.: +420 599 443 175
E-mail: jkratka@ostrava.cz

Oprávněný zástupce zpracovatele vyhodnocení

RADDIT consulting, s.r.o.
RNDr. Radim Misaček
Fojtská 574
739 24 Krmelín
telefon: +420 603 940 762
email: info@raddit.cz

Držitel autorizace dle zákona č. 100/2001 sb. a odpovědný řešitel

Mgr. Zdeněk Frélich

Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014.

Adresa: Otická 761/37, 746 01 Opava
telefon: 725 919 264
e-mail: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Držitel autorizace dle zákona č. 114/1992 sb.

Mgr. Zdeněk Frélich

Autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: rozhodnutí č. 101346/ENV/09 bylo vydáno MŽP dne 11. 12. 2009 a jeho platnost prodloužena do 12. 12. 2019 Rozhodnutím o prodloužení autorizace k provádění posouzení č.j.: 73460/ENV/14, vydaným MŽP dne 21. 10. 2014.

Adresa: Otická 761/37, 746 01 Opava
telefon: 725 919 264
e-mail: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Řešitelský tým (v abecedním pořadí dle příjmení)

Martina Blahová
Mgr. Zdeněk Frélich,
Mgr. František Gregor
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Klára Rausová
Mgr. Pavla Škarková

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 je na základě smlouvy o dílo zpracováván firmou BeePartner a.s.

ÚVOD

Východiska

Předložené vyhodnocení návrhu koncepce „Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023“ (dále také Vyhodnocení koncepce) je zpracováno na základě § 10e - §10f zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení koncepce vychází z obsahu přílohy číslo 9 citovaného zákona.

Procedura posouzení vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci by měla probíhat v souladu s § 21, písm. d) zákona, v působnosti Ministerstva životního prostředí ČR (zajišťuje posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území ... zasahuje na území chráněné krajinné oblasti....). Ministerstvo životního prostředí přeneslo dle § 23, odst. 4 citovaného zákona, posuzování strategického plánu na příslušný orgán – Moravskoslezský kraj.

Samotný Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 (dále také SPRM Ostravy nebo strategický plán, případně koncepce) je zpracováván v gesci Magistrátu města Ostravy.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout. Na základě žádosti předkladatele byla k návrhu koncepce vydána stanoviska dotčených orgánů ochrany přírody:

- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28. října 117, 702 18 Ostrava
- Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, Trocnovská 2, 702 00 Ostrava
- Odbor výkonu státní správy MŽP IX, Ostrava - Prokešovo nám. 8, 702 00 Ostrava.

Z uvedených stanovisek plyne, že nelze vyloučit významný vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (viz přílohy Oznámení koncepce). Vliv koncepce na evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti (PO) byl proto vyhodnocen osobou autorizovanou ke zpracování posouzení dle § 45i citovaného zákona, a dokument je zařazen jako příloha č. 1 Vyhodnocení.

Základním materiálem pro zpracování Vyhodnocení koncepce byl především návrh dokumentu „Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023“ a další koncepční podklady a informace, předané zpracovatelům Vyhodnocení předkladatelem koncepce, dále konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování Vyhodnocení dalších koncepčních dokumentů na regionální úrovni. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Vyhodnocení v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly 2. Vyhodnocení „Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce“ byly v souladu s § 10b, odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů, využity také existující podklady.

Vyhodnocení koncepce zpracoval tým pod vedením Mgr. Zdeňka Frélicha, který je autorizovanou osobou oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle zákona a držitelem autorizace ve

smyslu § 19, odstavec 1, zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Složení týmu zpracovatele Vyhodnocení je uvedeno výše.

Soulad hodnocení uvedené koncepce s povinnostmi, vyplývajícími ze zákonných ustanovení, byl konfrontován se současně platnou legislativou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli Vyhodnocení v době jeho zpracování známy.

1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM.

1.1. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Koncepce „Strategický plán města Ostravy 2017-2023“ bude mít platnost především v období do r. 2023. Zpracování tohoto strategického dokumentu se skládá z následujících dílčích částí.

- V úvodní části představuje dokument strategický plán a potřebu jeho pořízení, vizi Ostravy 2030, manažerský souhrn, strukturu strategických cílů, základní popis města Ostravy, popis k čemu slouží strategický plán, principy a metodiku zpracování.
- V analytické části pojmenované „Cesta ke strategickým cílům.“ jsou uvedena
 - Klíčová zjištění analytické fáze
 - SWOT analýza
 - Hlavní problémy a výzvy
 - Strom problémů
- Návrhová část, samotný strategický plán obsahuje
 - Popis naplnění vize
 - Strukturu strategického plánu
 - Hlavní ukazatele naplnění strategických cílů
 - Priority a strategické cíle (bližší popis níže)
- Implementační část
 - Hledání integrovaných a chytrých řešení
 - Vlajkové projekty města
 - Předpoklady úspěšné realizace

Návrhová (strategická) část je hlavním výstupem koncepce, která určuje zaměření vize a postupné plnění v prioritách a strategických cílech, a to za pomoci realizace konkrétních projektů. Především tato část je předmětem hodnocení z hlediska možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Aktuální přehled vize, priorit, strategických cílů a klíčových oblastí změny je popsán níže.

Územím dopadu vyčleněným pro realizaci koncepce je statutární město Ostrava. Vymezené území představuje území realizace a dopadu jednotlivých projektů, které budou připravovány a realizovány v rámci této koncepce. Působnost koncepce mimo území ČR nelze předpokládat. Působnost mimo území města Ostravy je v některých případech potenciálně možné.

Koncepce dále vychází ze strategických koncepčních dokumentů zpracovaných na různých úrovních. Jedná se o materiály zpracované na úrovni města Ostravy, Moravskoslezského kraje a národní úrovně. SP Ostrava představuje ucelenou koncepci usměrňující budoucí rozvoj města do r. 2023. Vize Strategického plánu je však dlouhodobá, a to do roku 2030. Do roku 2030 je nastaveno také plnění a monitorování většiny indikátorů strategie, jelikož dopady řady aktivit a projektů realizovaných do roku 2023 se v organismu města projeví až s různě velkým zpožděním.

Koncepce byla připravována od počátku roku 2016. Finální termín dokončení a schválení koncepce závisí také na dalším vývoji procesu SEA. Předpokládané definitivní schválení dokumentu je v první polovině roku 2017.

Do přípravy koncepce bylo zapojeno velké množství subjektů, byly prováděny řízené rozhovory se stakeholdery, ustanoveno několik širokých pracovních skupin a provedeno obsáhlé dotazníkové šetření. Díky tomuto je strategie důležitým dokumentem, který určuje směr a priority dalšího rozvoje statutárního města Ostravy. Bude se promítat do rozhodování o investicích města a směřování Ostravy v mnoha oblastech každodenního života jeho obyvatel.

Níže uvádíme vizi rozvoje a přehled priorit, strategických cílů a klíčových oblastí změny.

1.2 HLAVNÍ CÍLE

Vize

Ostrava je město pro nové začátky!!! Ostrava je blíže světu, lidem a přírodě!

Ostrava je sebevědomé evropské město nabitě energií aktivních lidí. Ostrava nabízí vysokou kvalitu života pro všechny generace.

Trend odcházení mladých, pracovitých a talentovaných obyvatel se podařilo zastavit a zvrátit.

Bližší popis vize:

Širší rozvedení vize je uvedeno zde:

V období do roku 2030 zažívá Ostrava návrat mezi dynamicky se rozvíjející města České republiky i širšího středoevropského prostoru. Tradičně průmyslový region získává novou tvář a Ostrava se proměňuje v jeho sebevědomou metropoli. Dochází k rozmachu nových aktivit, které přinášejí

kvalitní pracovní příležitosti, využívají rostoucí vzdělanost, mimořádně rozmanitý kulturní a komunitní život obyvatel, propojují město s přírodou a vyznačují se šetrnějším přístupem k životnímu prostředí. Ostrava ctí svou průmyslovou tradici a dokáže ji rozvíjet v intenzivním propojení vědy, výzkumu a inovací pro uplatnění místních firem na globálních trzích. Rostoucí zaměstnanost a mzdová úroveň je toho jasným důkazem.

Ostrava je nabitá energií aktivních lidí a nabízí vysokou kvalitu života pro všechny generace. Pro ostatní se stává příkladem města, které dokáže mobilizovat i uplatnit iniciativu svých obyvatel a umí přesvědčit a získat pro svou vizi i talentované lidi zvenčí. Při svém rozvoji Ostrava více a lépe využívá inovativní a ekologicky šetrné technologie a dostala se na úroveň standardu městského plánování a řízení ve vyspělých světových metropolích.

Starším generacím město nabízí přístup ke službám a infrastruktuře, které znamenají nový začátek pro jejich pocit bezpečí a příjemnější život. Ostrava bude v roce 2030 symbolizovat znovuzrozené příjemné město blízko Slovenska a Polska v předhůří Beskyd a nedaleko Jeseníků a krásné přírody, kde se daří naplňovat ambice všech, kdo chtějí v životě něčeho dosáhnout. Úbytek obyvatel se podaří zastavit a trend obrátit.

Priority a cíle

Strategický plán je pro lepší přehlednost členěný do tří priorit. V těchto třech prioritách chce naplnit sedm strategických cílů. K naplnění strategických cílů je nutné dosáhnout klíčových změn.

Priority, strategické cíle i klíčové oblasti změn jsou v následujícím přehledu a schématu pojmenovány zjednodušenými názvy a blíže popsány v kapitolách k jednotlivým strategickým cílům.

PRIORITA A: OSTRAVA JAKO METROPOLE REGIONU

Strategický cíl 1 - Propojit město uvnitř i se světem

Klíčová oblast změny A.1.1 Plnění role metropole

Klíčová oblast změny A.1.2 Soudržnost města

Strategický cíl 2 - Oživit historické centrum města

Klíčová oblast změny A.2.1 Živé centrum

PRIORITA B: BOHATSTVÍ V LIDECH

Strategický cíl 3 - Být centrem prvotřídního vzdělávání

Klíčová oblast změny B.3.1 Vzdělávání pro praxi

Klíčová oblast změny B.3.2 Příprava pro život a pro práci

Klíčová oblast změny B.3.3 Mimořádné prostředí pro mimořádné talenty

Strategický cíl 4 - Zlepšit prostředí pro rozvoj podnikání

Klíčová oblast změny B.4.1 Růst podnikavosti

Klíčová oblast změny B.4.2 Zahájení a rozvoj podnikání

Klíčová oblast změny B.4.3 Propojení výzkumu s aplikací v praxi

Strategický cíl 5 - Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města

Klíčová oblast změny B.5.1 Potenciál komunitního života

Klíčová oblast změny B.5.2 Spoluzodpovědnost obyvatel a města

PRIORITA C: ZDRAVÉ MĚSTO

Strategický cíl 6 - Kultivovat prostředí pro život všech generací

Klíčová oblast změny C.6.1 Funkční veřejný prostor

Klíčová oblast změny C.6.2 Kvalitní bydlení a architektura

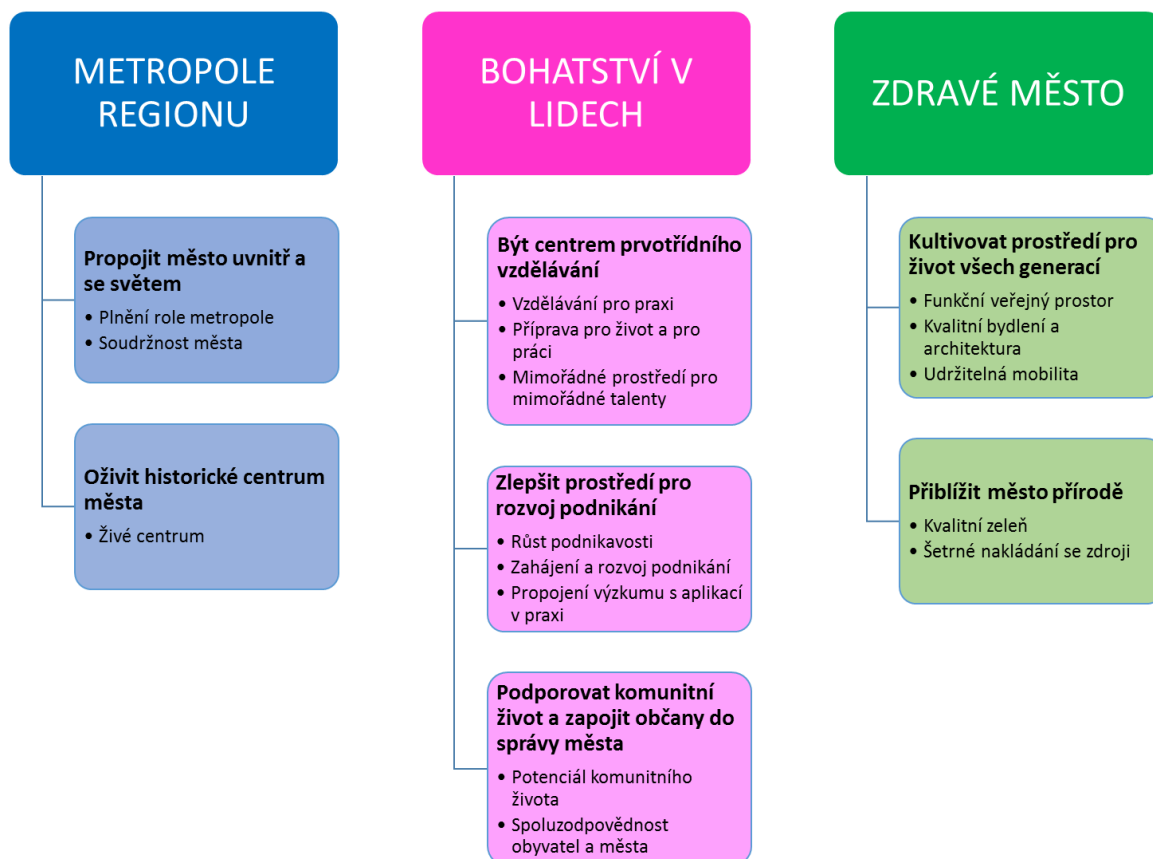
Klíčová oblast změny C.6.3 Udržitelná mobilita

Strategický cíl 7 - Přiblížit město přírodě

Klíčová oblast změny C.7.1 Kvalitní zeleň

Klíčová oblast změny C.7.2 Šetrné nakládání se zdroji

Pro přehlednost je toto členění znázorněno i v této grafické struktuře:

1.3. VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

Vzhledem ke svému zaměření má Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 vztah k dokumentům na evropské, národní, regionální, i místní úrovni. Vychází tedy nejen z národních strategických dokumentů, ale zohledňuje i strategické dokumenty zpracované v kraji na regionální (případně i subregionální, resp. municipální) úrovni.

Opatření a aktivity, navrhované v rámci této koncepce, by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly připraveny pro programové období 2014+. Vzhledem k tomu, že soulad s kohezní politikou EU byl jedním z jejích hlavních cílů, reaguje koncepce na všechny informace, které byly dostupné v době její přípravy.

Při zpracování uvedené koncepce byly respektovány relevantní dokumenty na úrovni EU tohoto programového období, z nichž mezi nejdůležitější patří:

- EVROPA 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (tzv. Strategie Evropa 2020);
- Další dokumenty k uvedené stěžejní iniciativě Strategie Evropa 2020;
- Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a dalších.

Základním rozvojovým dokumentem na národní úrovni je Strategie regionálního rozvoje České republiky na léta 2014-2020 (dále jen SRR ČR). Soulad se SRR byl pro SPRM Ostravy zásadní.

DOPLNĚNÍ SOUVISEJÍCÍCH RELEVANTNÍCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ

Kromě výše uvedené oblasti kohezní politiky byly při zpracování Vyhodnocení vzaty v úvahu i další národní a regionální dokumenty.

Protože přehled cílů všech relevantních koncepcí je podrobně uveden v kapitole č. 5 tohoto Vyhodnocení a jejich obsah byl použit při tvorbě referenčních cílů životního prostředí (metoda Vyhodnocení koncepce), nejsou v této podkapitole 1.2.2. duplicitně jejich názvy a obsah uváděny.

V souvislosti s hodnocením vztahu hodnocené SPRM Ostravy a relevantních strategických dokumentů lze konstatovat, že bude docházet především ke kumulaci pozitivních, ale částečně i potenciálních negativních vlivů KOZ SPRM Ostravy s vlivy ostatních strategických dokumentů. V praxi se to může projevit především při implementaci aktivit, které naplňují cíle koncepce.

V konkrétní rovině, to tedy znamená, že při přípravě a realizaci každého jednotlivého projektu musí proti případné potenciální negativní kumulaci vlivu na úrovni implementace projektu působit následující postupy:

- 1) Důsledná, nikoliv formální aplikace environmentálních kritérií pro výběr projektů, ať už standardních pro konkrétní použité finanční zdroje, nebo environmentálních kritérií uvedených v tomto Vyhodnocení (viz kapitola číslo 11).
- 2) Důsledné využití procedur posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA) v těch případech, kdy je aplikace EIA relevantní
- 3) Důsledné využití procedury posuzování vlivu záměru na EVL a ptačí oblasti podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o ochraně přírody a krajiny, v těch případech, kdy je jeho aplikace relevantní.
- 4) Důsledné uplatňování stavebního zákona (včetně nástrojů územního plánování), tam, kde projekty nebudou podléhat zákonu č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE.

Územím dopadu vyčleněným pro realizaci koncepce je statutární město Ostrava. Vymezené území představuje území realizace a dopadu jednotlivých projektů, které budou připravovány a realizovány v rámci této koncepce. Působnost plánu mimo území ČR nelze předpokládat, působnost mimo území města Ostravy je zprostředkovaně možné prostřednictvím některých projektů v oblasti dopravy. Vymezení statutárního města Ostravy je znázorněno na následujícím obrázku.

Obr. č. 1. Vymezení území města Ostravy

Statutární město Ostrava má rozlohu 214,23 km², nadmořská výška se pohybuje v rozpětí 193–336 m n.m., hustota osídlení k 1. 1. 2016 činí 1366,2 obyvatel na km² (ČSÚ).

Ostrava patří do mírně teplé klimatické oblasti s dlouhým a mírně suchým teplým létem, mírně teplým jarem a podzimem a krátkou mírně teplou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrná roční teplota vzduchu se v hodnoceném území pohybuje kolem 8,8°C, průměrná teplota v nejméně chladném měsíci (leden) se pohybuje na úrovni -1,2°C a v nejteplejším měsíci (červenec) na úrovni +18°C. Průměrný roční úhrn srážek dosahuje úrovně 660 mm.

2.1. OVZDUŠÍ

EMISNÍ SITUACE

Na území statutárního města Ostravy bylo provozováno více než 800 bodově sledovaných vyjmenovaných zdrojů, které vypouštějí emise prostřednictvím více než 1 100 výduchů (komínů).

Označení skupin níže vyjmenovaných skupin zdrojů odpovídá příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

Tabulka 1: Emise znečišťujících látek z vyjmenovaných zdrojů [t/rok], v členění dle přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., statutární město Ostrava, stav 2013 (Popp B. a kol., 2015)

Skupina	TZL	PM ₁₀	PM _{2,5}	BaP	NO ₂	NO _x	SO ₂	VOC
1 Energetika – spalování paliv	229,19	194,86	128,51	0,00	312,19	6105,05	7279,31	134,436
2 – Tepelné zpracování odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,597
3 – Energetika – ostatní	140,27	75,44	41,17	0,01	2,26	452,70	187,32	133,129
4 – Výroba a zpracování kovu a plastů	663,86	522,33	331,59	0,06	13,12	2624,95	1526,24	7,645
5 – Zpracování nerostných surovin	3,08	1,25	0,48	0,00	0,08	16,98	6,86	
6 – Chemický průmysl	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	21,02	0,00	4,589
7 – Potravinářský, dřevozpracující a ostatní průmysl	1,25	0,68	0,33	0,00	0,01	2,99	0,14	0,209
9 – Použití organických rozpouštědel	1,11	0,80	0,52	0,00	0,06	11,41	0,02	117,295
10 – Nakládání s benzinem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,249
11 – Ostatní zdroje	1,02	0,82	0,57	0,00	0,11	20,45	29,32	0,494
Celkový součet	1 040	796	503	0,06	328	9 256	9 029	402

Z podílu jednotlivých skupin vyjmenovaných zdrojů na celkovém imisním zatížení vyplývá, že:

- na emisích tuhých znečišťujících látek, resp. jejich frakcí, se zdroje skupiny 4 podílejí více než 64 %, zdroje skupiny 1 téměř 24 % a zdroje skupiny 3 více než 10 %
- na emisích benzo(a)pyrenu se podílí nejvýznamněji zdroje skupiny 4,
- na emisích NO_x, NO₂ a SO₂ mají nejvýznamnější podíl zdroje skupiny 1.

Nejvýznamnější provozovny zdrojů znečišťování ovzduší produkují cca 30 % emisí TZL, 40 % PM₁₀, 50 % PM_{2,5} ze všech vyjmenovaných zdrojů. Nejvyšší množství emisí je vypouštěno do ovzduší ze zdrojů z kategorie 4. Výroba a zpracování kovu a plastu – provozovny společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. závod 12-Vysoké pece a závod 13-Ocelárna.

Tabulka 2: Provozovny s nejvyššími emisemi tuhých znečišťujících látek, PM₁₀, PM_{2,5}, statutární město Ostrava, stav 2013, 2011, 2009 (t/r) (Popp B. a kol.2015)

Název provozovny	2009			2011			2013		
	TZL	PM ₁₀	PM _{2,5}	TZL	PM ₁₀	PM _{2,5}	TZL	PM ₁₀	PM _{2,5}
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 12-Vysoké pece	781,7			496,8	280,8	118,4	466,4	367,4	231,3
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 13-Ocelárna	42			78,6	72,2	64,3	126,6	107,7	69,8
Dalkia Česká republika, a.s. - Elektrárna Třebovice	106,5			92,9	78,9	51,1	117,3	99,7	64,5
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 10-Koksovna	158,5			84,4	57,1	32,1	86,6	53,5	32,5
ArcelorMittal Energy Ostrava s.r.o. - Teplárna společnosti	93,6			94,2	80,1	53,9	80,4	68,4	46,2
Koksovna Svoboda	56,9			79,6	60,6	36,2	50,3	20,5	8,2
EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	73,1			51,3	42,6	34,5	30,5	22,1	15,2
ČEZ, a. s. - Teplárna Vítkovice	53,8			30,9	26,3	17,1	22,3	18,9	12,2

Nejvýznamnější provozovny emitují více než 77 % emisí NO_x z vyjmenovaných zdrojů. Nejvyšší emise jsou emitovány ze zdrojů Dalkia Česká republika, a.s. - Elektrárna Třebovice.

Zdroje skupiny 1 (Energetika – spalování paliv) dle přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb. jsou zařazené do Přechnodného národního plánu České republiky (§ 37 zákona č. 201/2012 Sb.) a emise z těchto zdrojů budou postupně snižovány v souladu se stanovenými emisními stropy. Úroveň emisí z technologických zdrojů znečišťování souvisí zejména s aktuální kapacitou výroby

Tabulka 3: Provozovny s nejvyššími emisemi NO_x, SMO, stav 2013, 2011, 2009 (t/r) (Popp B. a kol., 2015)

Název provozovny	2009	2011	2013
	NO _x	NO _x	NO _x
Dalkia Česká republika, a.s. - Elektrárna Třebovice	3311,6	2872,9	3028,6
ArcelorMittal Energy Ostrava s.r.o. - Teplárna společnosti	2611	2745,4	2106,3
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 12-Vysoké pece	720,7	971,8	1501,6
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 13-Ocelárna	442,1	456,4	621,4
ČEZ, a. s. - Teplárna Vítkovice	935,7	669,6	569,7
Dalkia Česká republika, a.s. - Teplárna Přívoz	349,3	307,9	320,4
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 10-Koksovna	313,7	343,7	298,1
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 14-Válcovny	141,5	119,3	166,2
Koksovna Svoboda	95,8	188,1	132,8
EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	177,3	181,3	92,7
VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a.s., Závod 3	50,7	92,3	83,6

Provozovny skupiny 3 (Energetika-ostatní) společností OKK Koksovny, a.s. a ArcelorMittal Ostrava a.s. jsou jednoznačně nejvýznamnějšími zdroji **emisí benzenu** z vyjmenovaných stacionárních zdrojů.

Tabulka 4: Provozovny s nejvyššími emisemi benzenu, stav 2011, 2013 (t/r) (Popp B. a kol., 2015)

Název provozovny	BZN	
	2011	2013
Koksovna Svoboda	0,84	3,753
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 10-Koksovna	0,68	1,272
BorsodChem MCHZ, s.r.o.	0,034	0,034
Hayes Alukola	0,015	0,008
ArcelorMittal Engineering Products Ostrava s.r.o. - Ostrava		0,007
Tesco Stores ČR a.s.		0,006
PRINTO, spol. s r.o.	0,004	0,004
Tesco Stores ČR a.s. - Moravská Ostrava a Přívoz		0,004
ITT Holdings Czech Republic s.r.o.	0,067	0,004
EKOVA Iakovna	0,004	0,003
EMAIL SERVICE s.r.o. – Iakovna	0,033	0,003
FERRMON, spol. s r.o.	0,026	0,003
Ostravské opravny a strojírny, s.r.o.	0,013	0,003
Caterpillar Global Mining Czech Republic, a.s. - Ostrava-Radvanice	0,015	0,002
Advanced World Transport - areál Josefova Jáma - kotelna	0,004	0,002
GRUPO ANTOLIN OSTRAVA s.r.o.		0,002
VÍTKOVICE POWER ENGINEERING a.s. - ENVI	0,0004	0,002
Morpho Cards Czech s.r.o. - kotelna 084, Svinov		0,002
ArcelorMittal Tubular Products Ostrava a.s.	0,004	0,002

Na emisích benzo(a)pyrenu se nejvýznamněji podílí zdroje skupiny 3 – koksovny: OKK Koksovny a ArcelorMittal Ostrava a.s provozovna závod 10 - Koksovna a dále závod 12 - Vysoké pece společnosti. (skupina 4).

Tabulka 5: Provozovny s nejvyššími emisemi benzo(a)pyrenu, SMO, stav 2013, 2011 (kg/r) (ČHMÚ, 2016)

Název provozovny	BaP	
	2011	2013
Koksovna Svoboda	12,176	7,764
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 10-Koksovna	5,227	4,359
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 12-Vysoké pece	5,554	4,088
EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	1,049	0,259
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 13-Ocelárna	0,125	0,102
MIKES s.r.o. - Kotelna na dřevní odpad	0,010	0,039
CARMAN-DOORS, s.r.o.	0,032	0,033
Zoologická zahrada ostrava - Kotelna skleníky	0,012	0,029
VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a.s., Závod 3	0,063	0,017
ArcelorMittal Energy Ostrava s.r.o. - Teplárna společnosti	0,021	0,017
SITA CZ a.s. - spalovna NO Ostrava	0,013	0,013
ČEZ, a. s. - Teplárna Vítkovice	0,073	0,012
DAKO spol.s.r.o.		0,012

Název provozovny	BaP	
	2011	2013
Dalkia Česká republika, a.s. - Elektrárna Třebovice	0,003	0,003
Obalovna Ostrava s.r.o.		0,001
Ing, Vladislav Uličný – závod Ostrava	0,011	
Dalkia Česká republika, a.s. - Teplárna Přívoz	0,008	

Z vyjmenovaných stacionárních zdrojů se na emisích arsenu nejvýznamněji podílejí zdroje skupiny 4 (Výroba a zpracování kovu a plastu), významný je rovněž vliv zdrojů skupiny 1 (Energetika).

Na evidovaných emisích z vyjmenovaných stacionárních zdrojů se podílejí nejvýznamněji provozovny závod 12-Vysoké pece a závod13-Ocelárna společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. (skupina 4 – Výroba a zpracování kovu a plastu).

Tabulka 6: Provozovny s nejvyššími emisemi arsenu, SMO, stav 2013 (t/r) (Popp B. a kol., 2015)

Název provozovny	Arsen	
	2011	2013
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 12-Vysoké pece	0,07	0,0366
ArcelorMittal Ostrava a.s.-závod 13-Ocelárna	0,007	0,019
ArcelorMittal Energy Ostrava s.r.o. - Teplárna společnosti	0,004	0,005
Dalkia Česká republika, a.s. - Elektrárna Třebovice	0,004	0,0027
ČEZ, a. s. - Teplárna Vítkovice	0,002	0,0026
VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a.s., Závod 3		0,0017
EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.	0,002	0,0015
Dalkia Česká republika, a.s. - Teplárna Přívoz	0,00005	0,00018
Vítkovické slévárny, spol. s r.o. - divize Slévárna barevných kovů		0,000079
ArcelorMittal Engineering Products Ostrava s.r.o. - Ostrava		0,000068
SITA CZ a.s. - spalovna NO Ostrava		0,000064

Vyjmenované stacionární zdroje provozované na území SMO emitují téměř polovinu veškerých emisí TZL (49 %) a benzo(a)pyrenu (43 %), které jsou evidovány na území Moravskoslezského kraje. Vyšší než poloviční je podíl na emisích benzenu (68 %), oxidů dusíku (52 %), PM₁₀ (51 %) a PM_{2,5} (51 %).

Tabulka 7: Emisní bilance stacionárních a mobilních zdrojů znečišťování ovzduší v členění dle skupiny zdroje, Moravskoslezský kraj a statutární město Ostrava, stav 2013 (Popp B. a kol., 2015, ČHMÚ, 2016)

Kategorie zdrojů / skupina zdrojů		TZL [t/r]	PM _{2,5} [t/r]	PM ₁₀ [t/r]	NO _x [t/r]	benzen [t/r]	arsen [t/r]	BaP [kg/r]
Vyjmenované zdroje dle přílohy č. 2 k zákonu (bodově sledované zdroje)	MSK	2 114,8	975,73	1 553,06	17 645,5	7,55	0,135	64,8
	SMO	1 038,7	503,2	795,8	9 203,3	5,13	0,0704	16,8
Nevyjmenované zdroje Vytápění domácností	MSK	1 199,2	1082,5	1 102,0	748,7	3,2	0,028	722,0
	SMO	75,5	68,1	69,3	74,3	0,2	0,0018	44,5
Silniční doprava	MSK-primární emise,	558,4	-	-	5 737,0	96,93	-	159,04

Kategorie zdrojů / skupina zdrojů	TZL [t/r]	PM _{2,5} [t/r]	PM ₁₀ [t/r]	NO _x [t/r]	benzen [t/r]	arsen [t/r]	BaP [kg/r]
ČHMÚ ¹							
SMO, MEFA	-	196,2	475	1 712,9	22,6	-	17,7

Dle údajů o souhrnné úrovni emisí v roce 2009 je možné konstatovat, že u vyjmenovaných stacionárních zdrojů provozovaných na území SMO došlo do r. 2013 k poklesu emisí PM₁₀ o téměř 10 %, NO_x o cca 6 %. Velmi výrazně poklesly evidované emise benzo(a)pyrenu z vyjmenovaných stacionárních zdrojů. Pokles je dán zejména změnou v metodice vedení emisních inventur ČHMÚ. Emisní faktory používané v roce 2009 pro stanovení emisí benzo(a)pyrenu u koksoven a hutí pocházely z protokolů o měřeních z konce 90-tých let (max. počátku nového tisíciletí) a provozovatelé vykazovali emise odlišnými způsoby (někteří na základě protokolů z měření, někteří na základě emisních faktorů). Někteří provozovatelé podávali hlášení o celkových PAH a ČHMÚ je v tomto případě převzal a byl použit stanovený podíl benzo(a)pyrenu v % z celkových PAH. Případně byl rovněž použit přímý výpočet z emisních faktorů pro benzo(a)pyren, a to pokud provozovatelé nepředali data. Za rok 2013 jsou data o emisích benzo(a)pyrenu stanovena jednotnou metodikou pro výpočet emisí pro nejvýznamnější skupiny zdrojů – hutní výroba, výroba koksu.

Tabulka 8 Souhrn emisí dle skupin zdrojů (Popp B. a kol., 2015, ČHMÚ, 2016)

Kategorie zdrojů / skupina zdrojů		PM ₁₀ [t/r]	NO _x [t/r]	arsen [kg/r]	B(a)P [kg/r]
Vyjmenované zdroje dle přílohy č. 2 k zákonu (bodově sledované zdroje, REZZO1 a REZZO2)	2009	883,7	9 828,7	147,3	1 644,6
	2013	795,8	9 203,3	70,4	16,8
Nevyjmenované zdroje Vytápění domácností	2009	149,3	190,45	2,0	38,69
	2013	69,32	74,35	1,8	44,5
Silniční doprava	2009	109,6	2 608,9	-	229,47
	2013	475*	1 712,9	-	17,7*
Celkem	2009	1 142,6	12 628,1	149,35	1 912,8
	2013	1 340,12	10 990,6	72,2	79

Poznámka * - emise z mobilních zdrojů vč. resuspenze

Emisně nejzatíženější lokalitou je území městského obvodu Radvanice a Bartovice, kde je emitováno nejvýznamnější množství emisí TZL. Emisní zatížení je zde spojeno s významným množstvím emisí z vyjmenovaných stacionárních zdrojů. (Popp, RS IPMO, 2015)

V současné době je na území aglomerace individuálně evidováno cca 770 provozoven zdrojů znečišťování ovzduší zařazených do databáze REZZO 1 a 2. Na celkových emisích se jich významněji podílí pouze několik desítek. Jedná se především o hutní výroby (aglomerace rud, výroby surového železa, oceli a slévárenství), výrobu koksu, energetiku a teplárenské zdroje. Přibližně patnáct

¹ ČHMÚ, Emisní bilance České republiky 2013, dostupné z WWW: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/embil/13embil/index_CZ.html

nejvýznamnějších provozoven ročně produkuje 90 % všech emisí individuálně sledovaných zdrojů, přičemž nezanedbatelný podíl mají rovněž obtížně vyčíslitelné fugitivní emise TZL, ke kterým dochází např. u skladovacích ploch, manipulací se sypkými materiály a v halách s prašnými provozy. (ČHMÚ - Grafická ročenka 2015)

V období let 2002–2013 došlo u výše uvedených významnějších zdrojů k poklesu emisí všech sledovaných znečišťujících látek (např. u TZL o cca 50 %, u SO₂ a NO_x o cca 25 %). Část poklesu je důsledkem snížení výroby surového železa a provázaných výrob hutního koksu a oceli, spojeného např. s odstavením provozu koksovny Jan Šverma a některých výrob EVRAZ Vítkovice Steel v Ostravě. Zároveň byla v uplynulém období realizována řada významných opatření ke snížení především emisí TZL, na něž jsou navázány toxické emise těžkých kovů a POP. Přes tato pozitiva je produkce emisí uvedených škodlivin, ale i dalších, jako jsou CO a VOC, stále vysoká a spolupodílí se na zhoršené kvalitě ovzduší nejen na území aglomerace, ale i v sousedících okresech a krajích včetně Polské republiky. (ČHMÚ - Grafická ročenka 2015)

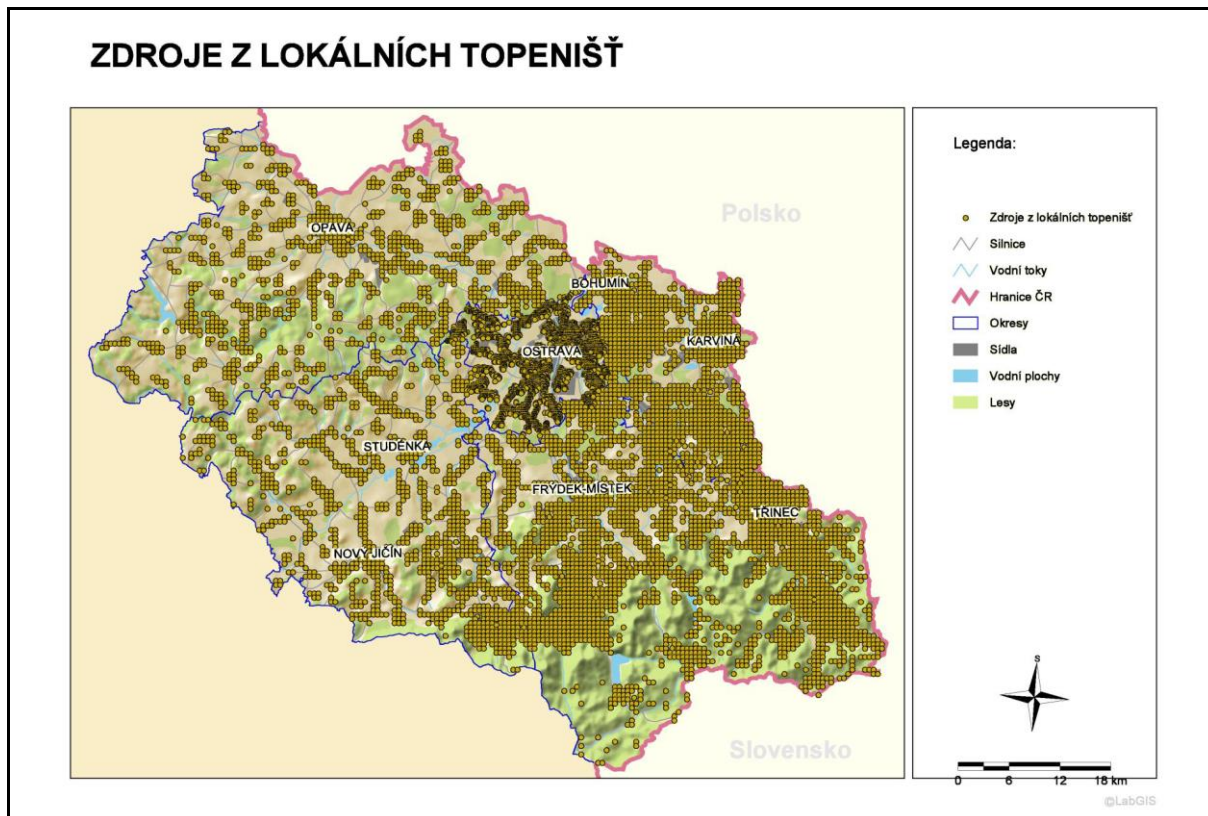
LOKÁLNÍ TOPENIŠTĚ

Přes průmyslový charakter Moravskoslezského kraje jsou významným zdrojem emisí znečišťujících látek do ovzduší rovněž lokální topeniště s nedokonalým spalováním méně hodnotných paliv a mobilní zdroje. Lokální topeniště se podílejí na znečištění ovzduší významně především v podzimních a zimních měsících při inverzním počasí a jsou producentem tuhých znečišťujících látek a široké škály organických látek.

K nárůstu znečištění dochází i v oblastech s možnostmi alternativního vytápění ušlechtlejšími palivy (plyn). Příčinou je mimo jiné i částečný návrat k vytápění tuhými palivy, způsobený především zvyšováním nákladů na vytápění při současné dostupnosti levnějších druhů pevných paliv, v některých případech doprovázený i spalováním odpadů se všemi z toho vyplývajícími negativními důsledky.

Dominantní role malých zdrojů znečištění ovzduší se projevuje především v případě produkce těžkých organických látek. Společně s dopravou tak má více znatelný dopad z hlediska zátěže území v oblastech relativně vzdálených dosahu zvláště velkých a velkých stacionárních zdrojů znečištění. V následujícím obrázku č.2 je uvedeno rozložení zdrojů lokálních topenišť v MSK. Souhrnné srovnání emisních bilancí dle kategorií zdrojů v tabulce č. 7, viz výše.

Obr. č. 2. Zdroje z lokálních topenišť (SZÚ)

DOPRAVA

Z hlediska znečištění ovzduší se stále větším problémem stává, kromě výše uvedeného narůstajícího podílu malých zdrojů znečištění ovzduší, také již citovaná doprava. A to především v důsledku její narůstající intenzity. Na některých úsecích silnic v kraji se intenzita dopravy, zejména v první polovině stávající dekády, zvýšila o desítky procent.

Nejvýznamnějšími zdroji znečišťování jsou komunikace v centrech měst (především Ostrava a její okolí), všechny rychlostní komunikace a zatížené úseky silnic I. tříd (zejména jihozápadně od Ostravy).

- Nejvýznamnější množství emisí **PM₁₀**, **PM_{2,5}** a **TZL** z mobilních zdrojů je emitováno na území částí Poruba, Moravská Ostrava, Svinov, Zábřeh a Vítkovice.
- Emisně (PM₁₀ a PM_{2,5}) nejzatíženější jsou komunikace Rudná, Místecká, 28. října, Mariánskohorská a 17. listopadu.
- Nejvýznamnější množství emisí **oxidů dusíku** z mobilních zdrojů je emitováno na území částí Poruba, Moravská Ostrava, Svinov, Zábřeh a Vítkovice.
- Emisně nejzatíženější (NO_x) jsou komunikace Rudná, Místecká, 28. října, Mariánskohorská, 17. listopadu a dálnice D1.
- Nejvyšší množství emisí **benzenu** z mobilních zdrojů je emitováno na území městského obvodu Poruba, Svinov, Ostrava-Jih (část Zábřeh), Vítkovice, Moravská Ostrava a Přívoz (část Moravská Ostrava).

- Emisně (benzen) nejzatíženější jsou komunikace Rudná, Místecká, 28. října, Mariánskohorská a 17. listopadu.
- Nejvýznamnější množství emisí **benzo(a)pyrenu** z mobilních zdrojů je emitováno na území částí Poruba, Moravská Ostrava, Zábřeh.
- Emisně (BaP) nejzatíženější jsou komunikace Rudná, Místecká, 28. října a 17. listopadu.

IMISNÍ SITUACE

Kvalita ovzduší je spjata jak s množstvím vyprodukovaných emisí znečišťujících látek, tak s aktuálními rozptylovými podmínkami a morfologií terénu daného kraje.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší stanovil imisní limity pro vybrané znečišťující látky, pro rok 2012 tak byly poprvé vymezeny oblasti s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví. Dle uvedeného zákona se k posouzení, zda jsou překračovány imisní limity, použije pro čtverec území o velikosti 1 km².

SUSPENDOVANÉ ČÁSTICE FRAKCE PM₁₀ A PM_{2,5}

Znečištění ovzduší suspendovanými částicemi frakce PM₁₀, zůstává jedním z hlavních problémů zajištění kvality ovzduší. (Popp, RS IPMO, 2015)

Podle Informačního monitorovacího systému průmyslového znečištění v Moravskoslezském kraji, vytvořeného na základě mapování Zdravotního ústavu v Ostravě, se původci znečištění v zimní a letní sezoně významně liší. V zimní sezoně jsou ve venkovských lokalitách lokální topeniště významným zdrojem znečištění. Podíl polského lokálního vytápění na celkových imisních koncentracích PM₁₀ v blízkosti hranic může na české straně dosáhnout až 47 %. V blízkosti velkých průmyslových zdrojů znečištění může být podíl znečištění těchto zdrojů až 70%. V letní sezoně, mimo lokality zasažené velkým podílem z průmyslových zdrojů, převládá znečištění z dopravy.

PRŮMĚRNÉ ROČNÍ KONCENTRACE PM₁₀

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 8 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostravy. Průměrné roční koncentrace PM₁₀ na jednotlivých lokalitách jsou uvedeny v tabulce 9. V případě překročení imisního limitu je číslo zobrazeno červeně.

Z vyhodnocení je patrné, že v období let 2010 až 2012 došlo k nejvíce překročením imisního limitu pro průměrné roční koncentrace PM₁₀ (6 lokalit). Nejvyšší průměrné roční koncentrace PM₁₀ byly naměřeny v roce 2010 (Ostrava-Radvanice ZÚ, 61,7 µg.m⁻³).

Z tabulky 9 je patrné, že dlouhodobě se pod hodnotou imisního limitu pohybuje lokalita Ostrava-Poruba/ČHMÚ. Pro rok 2014 pak platí, že hodnoty nižší než stanovený imisní limit byly naměřeny na čtyřech ze sedmi lokalit imisního monitoringu. Přičemž na lokalitě Ostrava-Českobratrská jde o první zaznamenanou hodnotu pod imisním limitem v posledních 10 letech.

Tabulka 9: Průměrné roční koncentrace PM₁₀, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Českobratrská (hot spot)	54,9	54,1	42,9	43,1	43,8	50,5	43,6	42,4	40,3	37,3
Ostrava-Fifejdy	50,3	47,0	39,3	40,5	40,9	51,5	42,2	41,3	40,6	38,6
Ostrava-Mariánské Hory			41,5	41,3	35,7	40,2	47,5	42,6	38,7	37,1
Ostrava-Poruba/ČHMÚ	43,6	37,5	30,6	30,0	34,0	39,9	34,0	35,1	35,5	33,4
Ostrava-Přívov	58,5	56,6	45,9	46,6	46,7	52,1	44,9	43,9	43,7	42,1
Ostrava-Poruba IV.	25,7		19,2	22,6	25,6	28,6	23,7			
Ostrava-Radvanice ZÚ		63,8		48,5	47,5	61,7	49,3	49,5		42,6
Ostrava-Zábřeh	48,8	43,6	37,1	37,2	40,2	51,2	40,9	40,9	45,7	42,2

36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM₁₀

Pro potřeby hodnocení byla použita data ze 7 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostravy. 36. nejvyšší 24hodinové koncentrace PM₁₀ na jednotlivých lokalitách jsou uvedeny v tabulce níže (Tabulka). V případě překročení imisního limitu je číslo zobrazeno červeně.

Z vyhodnocení je patrné, že na všech lokalitách dochází k překračování imisního limitu, tedy na všech lokalitách je 36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM₁₀ vyšší než 50 µg.m⁻³. Nejvyšší koncentrace jsou zaznamenány na lokalitě Ostrava-Přívov (až 111,2 µg.m⁻³). Pro rok 2014 lze konstatovat na téměř všech lokalitách výrazný pokles 36. nejvyšší 24hodinové koncentrace PM₁₀.

Tabulka 10: 36. nejvyšší 24hodinové koncentrace PM₁₀, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Českobratrská (hot spot)	97,0	99,0	78,0	86,0	79,0	94,0	87,0	86,0	80,0	69,0
Ostrava-Fifejdy	99,9	79,5	71,1	74,5	75,2	95,3	87,5	86,0	78,9	67,8
Ostrava-Mariánské Hory		70,6	62,8	69,9	60,0	72,1	84,0	82,3	77,5	62,0
Ostrava-Poruba/ČHMÚ	79,0	67,0	56,0	56,0	60,0	81,0	70,0	71,0	74,0	61,5
Ostrava-Přívov	111,2	102,9	85,0	82,8	86,9	98,5	92,9	91,3	85,3	73,0
Ostrava-Radvanice ZÚ		94,8		79,6	79,5	109,5	83,3	92,8		72,3
Ostrava-Zábřeh	94,8	81,9	71,0	65,8	77,8	102,0	86,0	87,1	94,3	80,1

Na všech sledovaných stanicích překračovaly průměrné koncentrace PM₁₀ vypočítané na základě denních průměrných hodnot v zimním období (topné sezóně) roční limit (v rozsahu 51 až 70 µg.m⁻³). Celoroční průměrné koncentrace byly rovněž vyšší než je roční limit (v rozsahu 41 až 53 µg.m⁻³). Pouze u měřicí stanice Přívov ZÚ byly celoroční průměrné koncentrace nižší než je roční limit (hodnota byla 39 µg.m⁻³). U této stanice jsou data pouze do roku 2012, jelikož v roce 2013 byla měřicí stanice přemístěna. V letním období (mimo topnou sezónu) klesly průměrné koncentrace PM₁₀ pod roční limit: naměřeny byly hodnoty v rozmezí 29 až 35 µg. m⁻³

PRŮMĚRNÉ ROČNÍ KONCENTRACE PM_{2,5}

Pro potřeby hodnocení byla použita data ze 4 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostrava. Průměrné roční koncentrace PM_{2,5} na jednotlivých lokalitách jsou uvedeny v tabulce 11. Překročení imisního limitu (25 µg.m⁻³) je zobrazeno červeně.

Z vyhodnocení je patrné, že k překročení imisního limitu dochází na všech lokalitách imisního monitoringu. Imisní limit pro částice frakce PM_{2,5} je platný od roku 2011.

Tabulka 11: Průměrné roční koncentrace PM_{2,5}, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Poruba/ČHMÚ (B)	34,10	31,42	24,38	25,46	27,64	33,15	27,58	27,35	28,1	25,8
Ostrava-Přívaz (I)	43,26	44,05	33,37	36,02	37,41	42,45	35,99	35,99	34,3	32,6
Ostrava-Radvanice ZÚ (I)					35,23	46,68	35,91	39,41		36,2
Ostrava-Zábřeh (B)	38,85	35,16	29,39	29,40	30,51	38,85	32,33	30,36	33,9	30,5

PRŮMĚRNÁ ROČNÍ KONCENTRACE NO₂

K překročení ročního imisního limitu NO₂ dochází pouze na omezeném počtu stanic na území České republiky, a to na dopravně exponovaných lokalitách aglomerací a velkých měst. Lze předpokládat, že k překročení imisních limitů může docházet i na dalších dopravně exponovaných místech, kde není prováděno měření.

Pro potřeby hodnocení byla použita data ze 7 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostravy. Průměrné roční koncentrace NO₂ na jednotlivých lokalitách jsou uvedeny v tabulce níže (tabulka 12). V případě překročení imisního limitu je číslo zobrazeno červeně.

Imisní limit pro průměrnou roční koncentraci NO₂ byl překračován na dopravní lokalitě Ostrava-Českobratrská (hot spot). V roce 2014 je průměrná roční koncentrace i na této lokalitě pod stanoveným imisním limitem.

Mezi dopravou výrazně zatíženou lokalitou a ostatními lokalitami je v případě NO₂ patrný poměrně významný rozdíl. Přestože jsou hlavním zdrojem NO_x vyjmenované stacionární zdroje, k největšímu ovlivnění z hlediska zdraví lidí může dojít především v dopravou nejzatíženějších lokalitách – emise z dopravy jsou mnohem hůře rozptýlovány.

Tabulka 12: Průměrné roční koncentrace NO₂, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Českoobrátská (hot spot)	44,0	46,3	39,5	49,0	46,9	50,9	46,3	43,1	41,4	39,2
Ostrava-Fifejdy	27,9	28,3	25,1	25,8	24,5	28,1	26,0	25,1	24,2	23,2
Ostrava-Mariánské Hory	22,6	22,7	21,1	23,3	21,2	24,1	22,0	22,9	20,9	21,3
Ostrava-Poruba/ČHMÚ	24,7	22,4	20,2	18,5	17,9	19,5	20,2		19,2	18,5
Ostrava-Přívov	31,3	32,3	28,2	30,4	29,4	30,9	29,4	28,6	26,9	27,6
Ostrava-Radvanice ZÚ	28,6	27,1	26,3	24,1	21,6	25,1	25,0	25,5	24,0	22,8
Ostrava-Zábřeh	28,3	27,5	24,4		25,7	28,3	25,2	25,7		

19. Nejvyšší hodinová koncentrace NO₂

Pro potřeby hodnocení byla použita data ze 7 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostravy. 19. nejvyšší hodinové koncentrace NO₂ na jednotlivých lokalitách jsou uvedeny v tabulce 13. V případě překročení imisního limitu je číslo zobrazeno červeně.

Imisní limit pro 19. nejvyšší hodinovou koncentraci NO₂ nebyl na žádné z lokalit překročen. Nejvyšší koncentrace jsou měřeny na dopravní lokalitě, maxima bylo dosaženo v roce 2010 (163,0 µg.m⁻³). V tomto roce došlo k naměření nejvyšších koncentrací i na ostatních lokalitách.

Tabulka 13: 19. nejvyšší koncentrace NO₂, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Českoobrátská (hot spot)	136,6	146,3	116,9	132,2	131,8	163,0	149,4	121,9	111,7	113,1
Ostrava-Fifejdy	116,1	121,1	96,6	92,8	89,7	132,0	102,5	96,4	88,4	87,4
Ostrava-Mariánské Hory					74,5	116,9	83,9	92,6	83,2	75,0
Ostrava-Poruba/ČHMÚ									75,6	69,1
Ostrava-Přívov	112,7	116,5	95,8	93,9	90,3	119,7	100,4	99,3	88,0	85,7
Ostrava-Radvanice ZÚ					64,7	109,1	81,3	83,2	77,1	65,8
Ostrava-Zábřeh	111,9	113,2	88,2		90,9	137,7	97,7	101,4		

Hodnota imisního limitu byla dlouhodobě překračována na stanici Ostrava-Přívov, ostatní stanice na území České republiky hodnot imisního limitu nedosahovaly.

PRŮMĚRNÉ ROČNÍ KONCENTRACE BENZENU

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 5 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostravy.

Vývoj průměrných ročních koncentrací benzenu zobrazuje tabulka 14. Z dat je patrné, že imisní limit byl do roku 2012 překračován na jedné lokalitě – Ostrava-Přívóz². Od roku 2013 je imisní limit dodržován na všech lokalitách imisního monitoringu.

Tabulka 14: Průměrné roční koncentrace benzenu, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Českokobratrská (hot spot) (T)			3,76	3,78	3,46	4,43	3,46	3,58		3
Ostrava-Fifejdy (B)	4,13	4,90	4,29	4,57	3,46	4,31	4,36	4,10	3,5	2,6
Ostrava-Mariánské Hory (I)	3,77	3,84	2,94	4,79	4,48	3,92	4,32	3,20	3	2,1

PRŮMĚRNÉ ROČNÍ KONCENTRACE BENZO(A)PYRENU

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 5 stanic imisního monitoringu na území statutárního města Ostravy.

Imisní limit je trvale mnohonásobně překračován na všech lokalitách, na kterých je benzo(a)pyren měřen. Úroveň znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem je velmi závažným problémem v celé přeshraniční oblasti Slezska a Moravy. Na území SMO je nejhorší situace na lokalitě Ostrava-Radvanice ZÚ, kde byla cílová hodnota překročena v jednotlivých letech více než 7násobně až téměř 12násobně.

Vývoj průměrných ročních koncentrací benzo(a)pyrenu zobrazuje tabulka 15. Z dat je patrné, že na všech lokalitách imisního monitoringu je překračován stanovený imisní limit pro průměrnou roční koncentraci benzo(a)pyrenu (1 ng.m^{-3}). Nejvyšší průměrné roční koncentrace byly naměřeny v roce 2006 (až $11,75 \text{ } \mu\text{g.m}^{-3}$).

² Ministerstvo životního prostředí se rozhodlo vyhodnotit příčiny této situace a vypsal v roce 2013 veřejnou zakázku s názvem „Ověření zdrojů benzenu v severovýchodní části města Ostrava“. Účelem zakázky, dokončené v závěru roku 2013, je vyhodnocení příčin zhoršené situace v severovýchodní části města Ostravy, zejména co způsobuje výkyvy imisních koncentrací benzenu a zda došlo k významné změně na stávajících tradičních zdrojích v předmětné oblasti (koksovny, chemický průmysl). Součástí zakázky je i návrh opatření ke snížení emisí benzenu z identifikovaných zdrojů a vyčíslení zdravotních rizik, která plynou z vysokých koncentrací benzenu v oblasti.

Tabulka 15: Průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostrava-Mariánské Hory (I)	4,51	4,81	4,07	3,90	4,77	4,44	3,45	4,23	2,9	3,6
Ostrava-Poruba/ČHMÚ (B)	3,24	3,69	2,23	3,51	3,26	3,83	3,38	3,28	2,9	2,9
Ostrava-Přívoz (I)	5,50	6,13	4,75	5,09	5,45	5,66	4,65	4,50	4,4	4,2
Ostrava-Radvanice ZÚ (I)	10,26	11,75	8,90	9,36	9,18	7,16	10,12	10,83	9,4	9,3
Ostrava Radvanice OZO									5,4	5,9

Průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu za rok 2013 spolu s údaji základního statistického členění na lokalitách uvádí následující tabulka.

Tabulka 16: Průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu, lokality, statutární město Ostrava (Popp B. a kol., 2015)

Charakteristika	Ostrava-Poruba/ČHMÚ	Ostrava-Přívoz	Ostrava-Radvanice ZÚ	Ostrava-Mariánské Hory	Ostrava Radvanice OZO
Minimum	0,01	0,1	0,3	0,01	0,01
25. percentil	0,4	0,6	2,6	0,3	0,7
Medián	1,1	1,75	6,5	0,9	1,8
75. percentil	4,4	7,15	13	4,13	6,2
Maximum	20,5	32,6	60	27	48
průměr	2,96	4,44	9,39	2,93	5,36
>20 ng – počet	1	4	9	1	3
- datum	14. I	14., 20. a 23. I, 31. XII	17., 23., 29. I., 4. II., 12. III, 26. X, 1. a 19. XI, 31. XII	31. XII	23. I, 16. II, 31. XII
>30 ng – počet		1	2		1
- datum		20. I	12. III, 31. XII		31. XII

Na všech vybraných stanicích překračovaly průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu vypočítané na základě denních průměrných hodnot v zimním období (topná sezona) roční limit (naměřeny byly hodnoty v rozsahu 5,8 až 15,0 ng . m⁻³). Celoroční průměrné koncentrace byly také vyšší než je roční limit (v rozsahu 3,3 až 9,4 ng . m⁻³; v maximu je limit překročen více než devítinásobně). V letním období (mimo topnou sezonu) byly naměřeny průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu v rozmezí 0,8 až 3,8 ng . m⁻³. Výrazně nejvyšší hodnoty byly zaznamenány vždy v Radvanicích – jak v létě, tak i v zimě.

PŘESHraniční PŘENOS ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

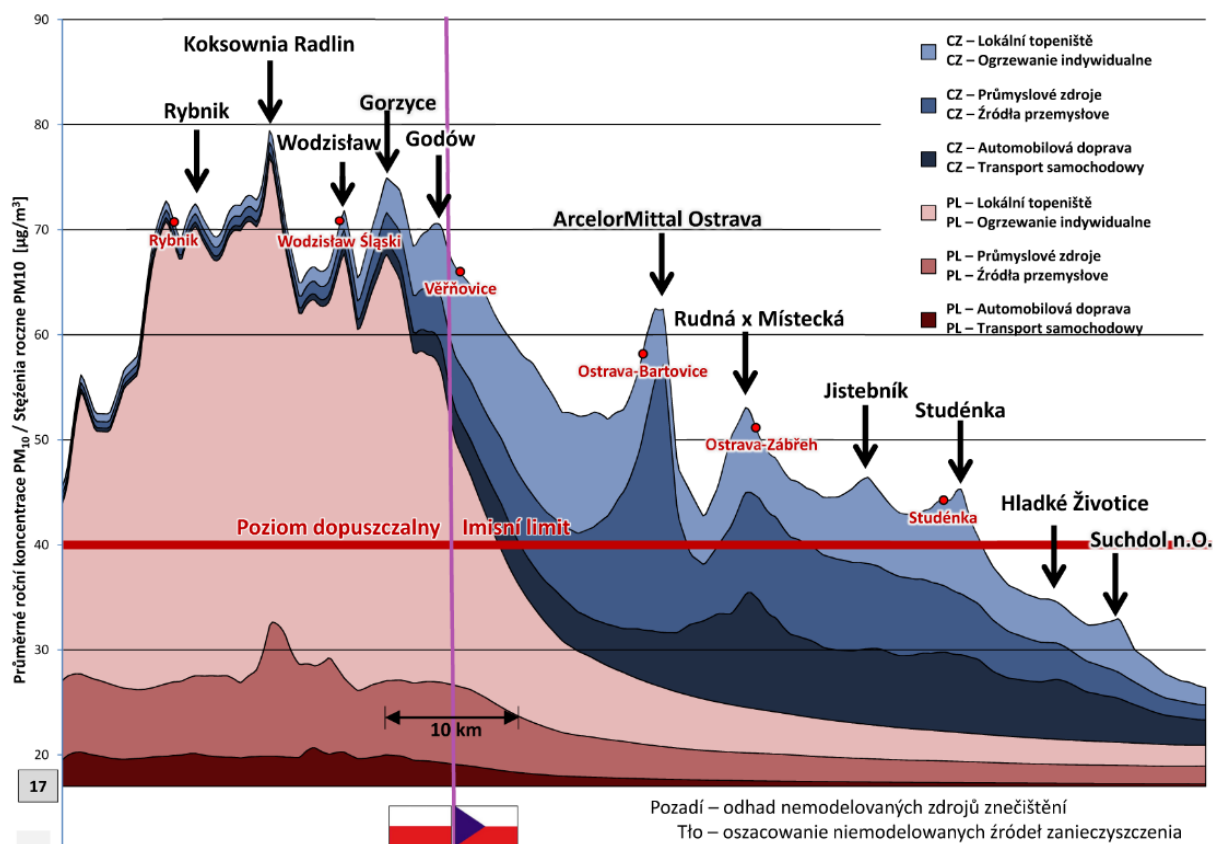
Problematikou přeshraničního přenosu znečištění ovzduší se důkladně zabýval projekt Air Silesia. Projekt je unikátní nejen rozsahem zpracovaných informací, ale rovněž rozsahem spolupráce českých a polských institucí. Poprvé byly informace o znečištění ovzduší v celém přeshraničním regionu vyhodnoceny stejnou metodikou.

Na řešení projektu spolupracovali Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě (vedoucí partner), Český hydrometeorologický ústav, Główny Instytutu Górnicztwa w Katowicach, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska w Zabrze, Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava. Projekt probíhal od 1. 7. 2010 do 30. 6. 2013 a byl financován z Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika-Polská republika 2007–2013. Informační systém s kompletními výsledky projektu a podrobnými souhrnnými zprávami je dostupný na internetových stránkách www.air-silesia.eu.

Níže jsou stručně uvedeny nejvýznamnější zjištění a poznatky z výsledků provedených měření, rozborů a hodnocení v oblasti Polsko-Českého pohraničí ve Slezském a Moravskoslezském regionu

- dlouhodobě nejzávažnějším problémem je nadlimitní vysoká úroveň koncentrací částic PM₁₀ a PM_{2,5} antropogenního původu; největší zdravotní riziko představuje několikanásobné překračování cílové limitní hodnoty benzo(a)pyrenu
- úroveň znečištění ovzduší oxidem siřičitým (SO₂) je v regionu Slezského vojvodství přibližně dvojnásobná oproti regionu Moravskoslezského kraje
- výsledky analýz vzorků odebraných v průběhu projektu ukazují na vyšší koncentrace PM₁₀, benzo(a)pyrenu na polské straně oblasti
- plošně nejrozsáhlejší území s nejvyšším znečištěním ovzduší v oblasti se nachází přibližně mezi českopolskou hranicí a okolím Rybníka; znečištěním pocházejícím z této oblasti je výrazně ovlivňováno i pohraničí České republiky
- na polské straně oblasti mají největší vliv domácí topeniště a místní energetické zdroje, vliv velkých průmyslových zdrojů je však také významný
- na české straně patří k nejvíce znečištěným zejména lokality s vysokým vlivem velkých průmyslových zdrojů, nicméně podíl ostatních typů zdrojů s nízkou emisí není zanedbatelný; mimo hlavní průmyslové oblasti tvoří lokální topeniště a doprava i více než polovinu znečištění PM₁₀ ve srovnání s ostatními zdroji, viz obrázek č. 1
- větry vanou častěji z Česka do Polska; polské zdroje však produkují více emisí PM₁₀, které jsou velmi koncentrované přenášeny do Česka při převážně zhoršených rozptylových podmínkách a proto je vliv českých zdrojů v Polsku a polských v Česku na koncentrace PM₁₀ srovnatelný;
- nejvyšší koncentrace škodlivin jsou měřeny při bezvětrí či nízkých rychlostech větru a při inverzním vertikálním teplotním zvrstvení; výjimečně vysoké koncentrace jsou způsobeny dlouhotrvajícími inverzními situacemi v celé oblasti v zimním období, tj. v prosinci až únoru; rozdíly mezi průměrnými ročními koncentracemi škodlivin v různých letech jsou velké a závisí na meteorologických podmínkách zejména v chladné polovině roku.

Obr. č. 3. Vzájemný podíl polských a českých zdrojů na průměrných ročních koncentracích suspendovaných částic PM₁₀ v roce 2010 - výsledek modelování VŠB-TU

2.2. HLUK

Pro deskriptor hladiny akustické energie L_{dvn} je stanoven limit vyhláškou č. 523/2006 Sb., kterou se stanoví mj. mezní hodnoty hlukových ukazatelů a také základní požadavky na obsah strategických hlukových map a akčních plánů (vyhláška o hlukovém mapování). Limit pro deskriptor L_{dvn} pro silniční dopravu je podle uvedené vyhlášky roven 70 dB. Pro deskriptor hladiny L_n (ukazatel rušení spánku) je limit 60 dB.

Akustická situace ve venkovním prostoru zájmového území je podmíněna umístěním a vzdáleností jednotlivých chráněných prostorů ve vztahu k dominantním zdrojům hluku (silničním komunikacím, tramvajovým a železničním dráhám).

Hluk šířený z průmyslových závodů je na území aglomerace nejméně významný, což je mimo jiné výsledkem systematické práce orgánů hygienické služby. Na území aglomerace Ostrava se nenacházejí velmi hlučné průmyslové závody, jejichž hluk by se významně šířil do širšího okolí. Nejvýznamnějším zdrojem hluku v souvislosti s průmyslovou výrobou je její obslužná doprava. Vliv průmyslových zdrojů je vůči provozu na komunikacích zcela zanedbatelný. (Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, 2015)

V současné době lze klasifikovat jako starou hlukovou zátěž akustickou situaci v chráněném venkovním prostoru staveb situovaných v okolí komunikací 1. máje, 17. listopadu, 28. října, Aleje,

Bílovecká, Blanická, Bohumínská, Cihelní, Cingrova, Československá, Československé armády, Dr. Martinka, Fišerová, Frýdecká, Fryštátská, Grmelová, Hlučinská, Horní, I/58 (Plzeňská), Koblavská, Krmelínská, Mariánskohorská, Martinovská, Michálkovická, Místecká, Mitrovická, Mostní, Muglinovská, Na Karolíně, Na Lukách, Nádražní, Opavská, Orlovská, Ostravská, Paskovská, Peterkova, Petřkovická, Polanecká, Proskovická, Přemyslovců, Rudná, Ruská, Slovenská, Sokolská třída, Stará cesta, Staročeská, Svinovská, Švermová, Těšínská, Vrbická, Vřesinská, Výškovická, Závodní a dále také v okolí silničních komunikací I/11, I/56, II/647, II/469 a II/470.

Obytná zástavba, která se nachází v okolí těchto komunikací je převážně ovlivněna hlukem ze silniční dopravy a částečně také hlukem z provozu tramvajové dopravy.

Vzhledem k vysokým intenzitám automobilové dopravy na komunikační síti zájmového území dochází u většiny chráněné zástavby situované v okolí hlavních silničních komunikací města Ostravy k překračování hygienických limitů hluku. Provoz silniční dopravy způsobuje překročení hygienických limitů hluku pro denní dobu zhruba u 2 tis. chráněných staveb, v kterých žije přibližně 36,5 tis. obyvatel (12 % obyvatel města). V noční době jsou hygienické limity hluku překročeny celkem u 3876 chráněných staveb, kde žije přibližně 61,5 tis. obyvatel (20 % obyvatel města).

Nadměrnému hluku z tramvajové dopravy je vystaveno přibližně 1640 obyvatel ve dne (0,5 % obyvatel města) a 5700 obyvatel v noci (2 % obyvatel města).

Nadměrnému hluku způsobenému provozem železniční dopravy je vystaveno celkem 2059 obyvatel v denní době (0,7 % obyvatel města) a 9691 obyvatel v noční době (3 % obyvatel města).

V zájmovém území dochází také k překročení hygienických limitů hluku stanovených pro chráněný venkovní prostor staveb lůžkových zdravotnických zařízení. Jedná se o 5 chráněných objektů umístěných v areálu Vítkovické nemocnice (překročení limitů hluku s korekcí na starou hlukovou zátěž) a o 3 objekty v areálu Fakultní nemocnice Ostrava (překročení limitů hluku pro silnice III. třídy – pozemní komunikace K Myslivně a Dr. Slabihoudka). (Balahura, HS IPMMO, 2015)

Z výše uvedených důvodů je nutno hlukové problematice na území statutárního města Ostravy věnovat zvýšenou pozornost, přijmout a realizovat nezbytná opatření, která povedou k omezení hlukových emisí v oblastech zatížených silniční dopravou.

Je třeba také zachovat současnou praxi, kdy procesy EIA a stavebního řízení obsahují u nových akcí hlukové studie, dokládající splnění hygienických limitů hluku, a to i pro obslužnou dopravu. (Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě. 2015.)

2.3. PŘÍRODA A KRAJINA

Z velkoplošně zvláště chráněných území zasahuje Ostrava na jihu do chráněné krajinné oblasti Poodří, zřízené za účelem ochrany unikátní oderské nivy.

Na území Ostravy leží také maloplošná zvláště chráněná území, která mají chránit především území říčních niv s lužními lesy, významné archeologické naleziště a mokřady. Jsou to PR Rezavka, PR Přemýšov, PP Turkov, NPP Landek, PR Štěpán, který zasahuje na území města jen nepatrně, NPP Polanská niva, PP Porubský bludný balvan a PP Rovinské balvany. (UAP Ostrava, 2008)

VELKOPLOŠNÁ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

Chráněná krajinná oblast **Poodří** byla vyhlášena v roce 1991. Přestože na území města zasahuje pouze severovýchodní částí, je to plošně nejrozsáhlejší zvláště chráněné území. Plošná výměra činí 81,5 km².

Poodří charakterizuje unikátně zachovalá údolní niva řeky Odry s říčními meandry a navazujícími systémy ramen a tůní, se značným podílem trvalých travních porostů s hojnou rozptýlenou zelení, lužními lesy a rozlehlými rybníčními soustavami. Oblast je charakteristická ojediněle zachovalým vodním režimem s každoročním zaplavitelností rozsáhlých ploch, což má pro Ostravu rovněž nezastupitelný význam – slouží totiž jako přirozený retenční prostor, který zachycuje a zpomaluje povodňové vlny.

Oblast byla v roce 1993 zařazena k světově významným mokřadním územím Ramsarské konvence. Nejcenější lokality jsou chráněny v maloplošných zvláště chráněných územích (NPR Polanská niva, PR Polanský les, PR Kotvice a další). Území je místem výskytu řady ohrožených a zvláště chráněných druhů rostlin i živočichů.

MALOPLOŠNÁ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (MZCHÚ)

Národní přírodní rezervace Polanská niva byla vyhlášena v roce 1985, později se stala součástí chráněné krajinné oblasti Poodří. Je chráněna kvůli jedinečnému pozůstatku lužních lesů v údolní nivě Odry s četnými mrtvými rameny a meandrujícím tokem řeky, navazujícími lužními společenstvy a rybníky.

Národní přírodní památka Landek byla vyhlášena v roce 1966. Mezi ostravskými zvláště chráněnými územími má specifickou pozici, která je dána její polohou (leží na vyvýšeném ostrohu nad soutokem Odry a Ostravice), geologickou stavbou (výchozy karbonských uhlonosných vrstev), historií (doklady o nejstarším používání uhlí člověkem na světě) a také relativně zachovalým a pestrým souborem lesních porostů.

Přírodní rezervace Polanský les, která byla vyhlášena v roce 1970, zároveň tvoří severní okraj území chráněné krajinné oblasti Poodří. Je chráněna zejména kvůli většímu komplexu lužního lesa s přírodě blízkou dřevinou skladbou a se systémy mrtvých ramen řeky Odry (některé z nich však kvůli důsledkům důlní těžby a vodohospodářským úpravám Odry zůstávají po většinu roku suché).

Přírodní rezervace **Rezavka** byla vyhlášena v roce 1998 a přímo navazuje na území chráněné krajinné oblasti Poodří. Je to komplex lužního lesa a rozsáhlé rákosiny Vrbenského rybníka, jehož osu tvoří trvale zvodnělé staré rameno Odry. Rameno je – spolu se systémem původních mlýnských náhonů a odvodňovacích kanálů – významné pro udržování místního vodního režimu, neboť regulací řeky Odry byly minimalizovány přirozené záplavy tohoto území.

Na ojediněle zachovalé levobřežní terase Odry byla v roce 2001 vyhlášena **přírodní rezervace Přemyšov**. Tvoří ji lužní lesy a mokřadní olšiny s množstvím drobných pramenišť, které přecházejí v mokřady s vodními plochami.

Východní částí zasahuje do území města také **přírodní rezervace Štěpán**, která byla vyhlášena v roce 1994. Tvoří ji původní rybník a mokřady s tůněmi obklopenými fragmenty lužních lesů, jilmových doubrav a mokřadních olšin v údolní nivě řeky Opavy.

Mimo NPR a PR jsou na území města ještě také tyto přírodní památky:

- Turkov
- Heřmanický rybník
- Rovninské balvany
- Porubský bludný balvan
- Kunčický bludný balvan

NATURA 2000

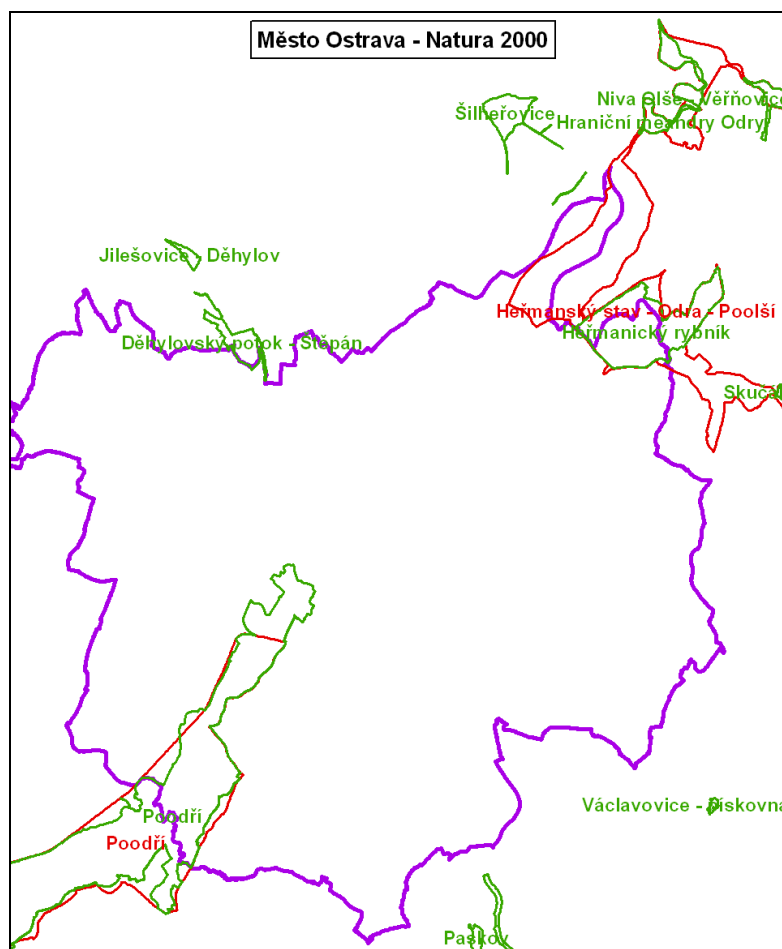
Dotčeným orgánům ochrany přírody byly zaslány žádosti o stanovisko, zda může mít koncepce negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000. Ve dvou případech příslušné orgány ochrany přírody potenciální vliv nevyloučily.

Do zájmového území města Ostravy zasahují následující ptačí oblasti (PO) a evropsky významné lokality:

- EVL Poodří
- EVL Heřmanický rybník
- Ptačí oblast Poodří
- Ptačí oblast Heřmanský stav – Odra - Poolší

Níže se nachází mapové vymezení PO a EVL nacházející se v území města Ostravy.

Obr. č. 4.: Ptačí oblasti a evropsky významné lokality zasahující do území Ostravy (AOPK ČR)

ÚSES

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je koncipován na principu ochrany nejzachovalejších ekosystémů v krajině, jež vzájemně propojeny vytváří ekologicky stabilní funkční síť.

Hlavní páteří ÚSES v Ostravě jsou dva nadregionální tahy, vedené po velkých řekách – Odře a Ostravici. K nim lze dále přiřadit nadregionální tah podél řeky Opavy, pokračující směrem na Opavsko, dále regionální tah podél Lučiny, směřující k Šenovu a Havířovu.

Pro srovnání těchto hlavních os je možno uvést, že v celé délce nejkvalitněji plní svou funkci biokoridor podél Lučiny, ostatní tahy jsou funkční v menších úsecích svého toku. Jmenované regionální a nadregionální tahy reprezentují společenstva podmáčených stanovišť, jsou vymezeny na záplavových územích plochých niv velkých řek.

Lesní společenstva 3. a 4. vegetačního stupně normální hydrické řady reprezentují dva nadregionální tahy po hranicích řešeného území. Jedná se o nadregionální tah po mírných svazích a zalesněných plochých hřebetech v k.ú. Bartovice, Heřmanice a Michálkovice, dále pak o jižní část území na k.ú. Stará a Nová Bělá, Hrabová, Proskovice. Oba tahy jsou zastoupeny regionálním biocentrem a dále složeným biokoridorem.

V k.ú. Poruba, Krásné Pole, Stará a Nová Plesná, Svinov a Polanka je veden regionální tah, zajišťující reprezentativní společenstva 3-4. vegetačního stupně v pahorkatině Nízkého Jeseníku na kontaktu s Ostravskou pávní a Moravskou bránou. Specifickým krátkým regionálním tahem je spojnice mezi Černým lesem za hranicí Ostravy a údolím Odry. Tento je reprezentován kvalitou i typem společenstev unikátním regionálním biocentrem Landek, napojeným regionálním biokoridorem na Černý les.

Uvedené hlavní tahy doplňuje síť lokálních tras převážně reprezentativního charakteru, v oblasti Staré a Nové Plesné jsou zařazena i unikátní společenstva luk s rozptýlenou zelení. Interakční prvky jsou vymezeny na stávajících krajinných strukturách většinou drobnějších rozměrů, v některých případech zahrnují unikátní společenstva kontrastního charakteru. (UAP Ostrava, 2008)

VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY (VKP)

V Ostravě je registrováno 129 významných krajinných prvků. Charakter těchto území je různorodý – nejčastěji to jsou porosty mimolesních dřevin v krajině, parky a parková zeleň, hřbitovy a stromořadí. Ojediněle se vyskytují mokřady, louky, pastviny a solitérní dřeviny.

Níže uvádíme 5 nejvýznamnějších a největších krajinných prvků města spojených s každodenním životem obyvatel.

Na rybnících

Rozlohou největší je významný krajinný prvek Na rybnících v západní části městského obvodu Hrabová. Od severu k jihu je dlouhý více než dva kilometry. Jedná se převážně o zemědělsky využívané pozemky na plochách původních rybníků. V místech původních rybníčních hrází jsou členěny polními cestami lemovanými vzrostlými dřevinami. Územím protéká několik drobných vodních toků s břehovými porosty a navazujícími menšími mokřady. Historie původní rybníční soustavy sahá až do 16. století a struktura tohoto území odpovídá stavu zachycenému v mapách z druhé poloviny 18. století.

Komenského sady

Registrovaný významný krajinný prvek Komenského sady v centru města je nejstarší a nejrozlehlejší ostravský městský park. Vznikl v letech 1927 až 1933. Severní část parku u Muglinovské ulice má neformální, spíše přírodní charakter s rozvolněnými výsadbami stromů a umělými protihlukovými valy, směrem k jihu přechází park v pravidelnou strukturu. Kostru parku tvoří alejové výsadby stromů – převážně lip a jírovců – doplněné skupinami stromů a keřů v travnatých plochách. Díky rozmanitosti vysazených dřevin jsou Komenského sady atraktivní v každém ročním období. Ostravané park hojně navštěvují a pravidelně se zde koná řada akcí.

Ústřední hřbitov

V blízkosti Těšínské ulice ve Slezské Ostravě se nachází registrovaný významný krajinný prvek Ústřední hřbitov – parkově upravená plocha s kulturním a historickým významem. Rozlohou, návštěvností a množstvím a počtem druhů vysazených dřevin patří mezi velmi významné zelené plochy ve městě.

Třebovický park

Perlou Třebovic je registrovaný významný krajinný prvek Třebovický park. Jedná se o dochovanou část bývalého zámeckého parku. Plošně není nijak rozsáhlý, ale je výjimečný díky tomu, že v něm roste pět památných stromů.

Pustkovecké údolí

Značnou část městského obvodu Pustkovec tvoří registrovaný významný krajinný prvek Pustkovecké údolí. Toto území s dochovaným přírodním blízkým charakterem tvoří rozvolněné výsadby dřevin, drobný vodní tok a rybník. Díky umístění v sídlištní zástavbě Poruby je jedním z nejnavštěvovanějších významných krajinných prvků a svým významem přesahuje hranice městského obvodu Pustkovec.

INVAZNÍ DRUHY

Specifickou problematikou v obecné ochraně rostlin a živočichů je problematika invazních druhů, tedy těch druhů, jejichž introdukce a/nebo šíření ohrožuje biologickou diverzitu. Negativním působením je pronikání do „přírodních“ společenstev a potlačování původních druhů, následně dochází k rozvrácení společenstva a často tento proces končí vznikem silně pozměněných (v extrémních případech monocenózních) společenstev, která jsou výrazně druhově ochuzena. Dalším negativem jsou zdravotní rizika invazních rostlin, které mohou obsahovat jedovaté, nebo fototoxické látky, případně silné alergen.

Nejvýznamnějšími invazními rostlinami jsou křídlatky, javor jasanolistý, topol kanadský, třapatka dřínatá, kolotočník zdobný, vyskytující se v pobřežních a lužních porostech, v případě křídlatek také v rumišťích na celém území města. Pokud se týká invazních druhů živočichů, vyskytují se zejména karas stříbřitý, střevlička východní, amur bílý, želva nádherná. Z terestriálních živočichů norek americký. (Plán oblasti povodí Odry)

2.4. STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Na území města jsou ekologickými zátěžemi:

- Provozované průmyslové areály
- Průmyslové areály s ukončeným provozem
- Odvaly důlních hlušin
- Odvaly a skládky velkoobjemových odpadů z hutní výroby
- Jiné skládky průmyslových odpadů
- Odkaliště

Příkladem jedné z velkých starých ekologických zátěží v Ostravě jsou laguny po bývalém státním podniku Ostramo, umístěné v blízkosti sídliště Fifejdy, které představují zároveň jednu z největších ekologických zátěží na území České republiky. Laguny vznikly ukládáním odpadů z rafinérské výroby zahájené už na konci 19. století. Od roku 1965 zde byly ukládány také odpady z regenerace upotřebených ropných olejů. Podle dosavadních údajů v nich bylo uloženo na 200 tisíc tun ropných kalů. Provoz byl zastaven v roce 1996, ve stejném roce bylo Vládou ČR rozhodnuto o převzetí ekologické zátěže. Správou, přípravou a zajištěním odstranění byl pověřen státní podnik DIAMO.

BRONWFIELDS

Na území statutárního města se čteně na pozemky "brownfields". V Ostravě jich je celkem 79 (dle mapy brownfields 2010 z VŠB-TUO). Orientační odhad celkové rozlohy území dotčeného bývalou průmyslovou činností činí 8,9 % plochy města Ostravy (19,04 km²). Dvě hlavní oblasti, Karolina a Dolní oblast Vítkovice, jsou pozůstatkem zlaté éry Ostravy jako významného centra průmyslu.

Na území Dolních Vítkovic roste za účasti státu, kraje, města Ostravy, Vysoké školy báňské a Ostravské univerzity areál s využitím pro volný čas, s byty, obchody, muzei, galeriemi, výzkumnými pracovišti či prostory pro vysokoškoláky apod.

Území Karoliny bylo kvůli značné ekologické zátěži dekontaminováno a vznikla tu rozsáhlá stavební plocha. Aktuálně již na této ploše stojí multifunkční obchodní centrum, bytové domy, kancelářské prostory, oddechová, zábavní a sportovní zařízení, jsou zde rozsáhlé parkovací plochy, zelené plochy a prostory s jiným využitím. V následujících etapách projektu vzniknou v lokalitě také další stavby.

Třetí oblast, rozvojové území Ostrava-Hrušov, není typickou lokalitou brownfields, má spíše charakter "sociálního brownfieldu". (SMO, 2016)

Dalšími významnými brownfields jsou:

- Areál Oderský-závod služeb Dolu Jan Šverma
- Areál u dálnice, Ostrava - Svinov
- CEMOS Ostrava
- Bývalé Urxovy závody, Deza, nyní Lahos, Zábřeh - VŽ, Ostrava
- Území bývalého odvalu Dolu Jana Šverma, Ostrava

Specifické pro Ostravu jsou **odvaly důlních hlušin**, přičemž na území města Ostravy se nachází přibližně 50 hald různé velikosti (celková úhrnná plošná rozloha činí zhruba 600 ha, celková kubatura

vytěžené důlní hlušiny činí zhruba 90 milionů m³). Obecně bývají odvaly v krajině vnímány jako negativní estetický prvek, většinou zarostlý náletovou vegetací. I přes rekultivaci některých z odvalů jsou tyto stále plochami s omezenými možnostmi dalšího využití.

Z hlediska vlivu na životní prostředí jsou problémem především hořící odvaly, přičemž na území města Ostravy se nachází přinejmenším jeden aktivně hořící odval, konkrétně se jedná o odval Emma (cca 34 ha). Dostatečný přehled o současném stavu odvalů není v současné době k dispozici. Vážnost situace navíc zvyšuje také skutečnost, že nevhodný zásah do starých odvalů může hoření iniciovat nebo zintenzívnit. Odvaly jsou navíc zdrojem masivního a dlouhodobého uvolňování síranů do podzemních vod v důsledku oxidace sulfidů, které karbonská hlšina obsahuje, přičemž vzhledem k velkému objemu hlušiny je omezování síranové kontaminace prakticky neřešitelným problémem. (UAP Ostrava, 20014).

Odkaliště se na území města Ostravy podílejí rozlohou přibližně 150 ha, přičemž se jedná zejména o několik již nepoužívaných odkališť pro kaly z úpraven uhlí podniku OKD a.s, dosud provozován je systém Dolu Paskov. Některá odkaliště jsou umístěna na uhelných odvalech, příkladem je halda Heřmanice či halda Stachanov. Pro popeloviny z energetiky existují odkaliště Kunčičky (Energetika Vítkovice), Bartovice (ArcelorMittal Ostrava) a elektrárny Třebovice. Sanováno již bylo odkaliště Lhotka (cca 40 ha), jež bylo využíváno k čištění fenol-čpavkových vod z koksovny KJŠ.

ArcelorMittal Ostrava patří několik odkališť hutní výroby, konkrétně Rudná II, Rudná III Bartovice, jež kromě popelovin obsahují také ocelářské a vysokopecní kaly; jedno z uvedených odkališť se nachází v tělese hutního odvalu Rudná I. Odkaliště hutního podniku Vítkovice byla umístěna v tělese odvalu Hrabová a sloužila i k ukládání jiných odpadů. Další odkaliště na území města slouží, resp. sloužila k ukládání kalů z čistíren odpadních vod (odkaliště z ČOV HN Ostravice, odkaliště Lučina ze staré ÚČOV Ostrava). (UAP Ostrava, 2014)

2.5. ODPADY

Vývoj produkce odpadů na území města Ostravy ovlivňuje zejména silná koncentrace průmyslu a hustota osídlení na ploše 214 km². Kromě tradiční ocelářské, strojírenské a chemické výroby působí v areálech průmyslových zón a vědeckotechnologickém parku desítky tuzemských a zahraničních firem. Celková produkce odpadů vykazuje klesající tendenci, podobně jako produkce nebezpečných odpadů (NO), která v roce 2014 klesla pod 90 tisíc tun ročně.

KOMUNÁLNÍ ODPADY

Množství komunálního odpadu produkovaného občany města každoročně roste. I přesto lze pozorovat pozitivní změny v chování jeho obyvatel v oblasti ochrany životního prostředí v Ostravě. Zájem o třídění odpadů a jejich recyklaci se projevuje postupným ubýváním směsného komunálního odpadu ukládaného na skládku a zvyšujícím se podílem využitelných odpadů předávaných k dalšímu využití. Svoz a nakládání s komunálním odpadem na území města zajišťuje společnost OZO Ostrava, s. r. o.

Přibližně od roku 2008 dochází ke zvýšení podílu odpadu ze zeleně na celkové produkci odpadů a od roku 2012 také k zahrnutí údajů z výkupu druhotných surovin (kovy a papír), proto došlo ke skokovému navýšení objemu kovových odpadů. V případě ostatních složek odpadů z domácností

dochází ke snižování množství směsného komunálního odpadu a roste podíl separovaných složek odpadů. Celková produkce odpadů, bez započtení odpadu ze zeleně a kovů, je pak dlouhodobě stabilní a osciluje mezi cca 79 a 85,7 tis. t/rok.

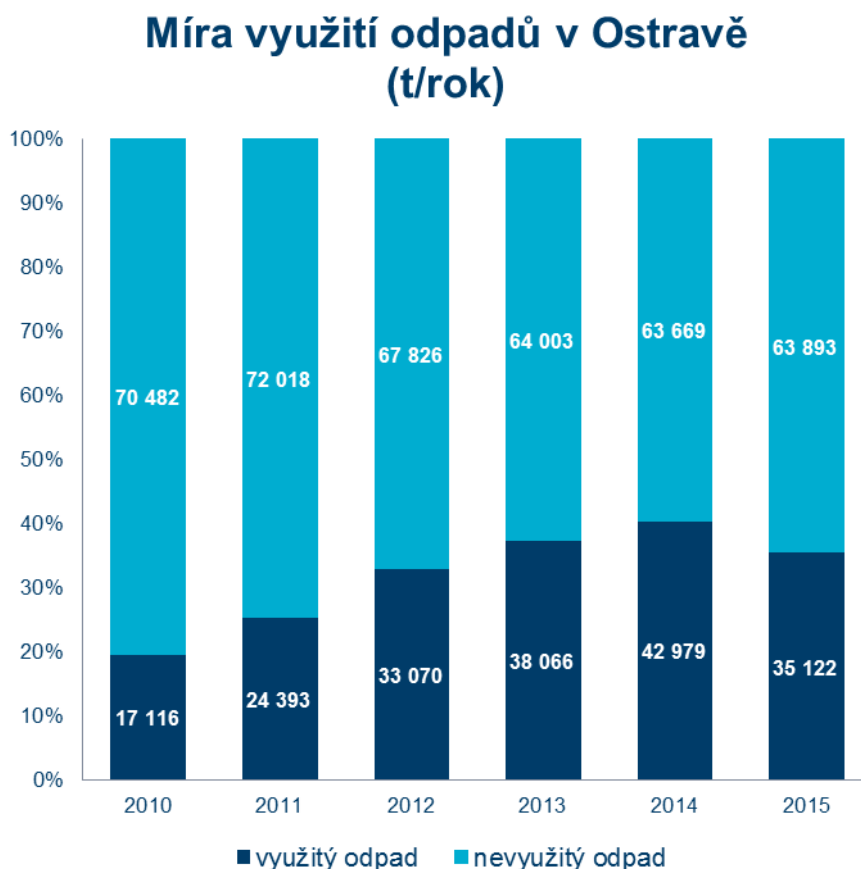
V níže uvedené tabulce je uvedena míra využití odpadů z celkové produkce komunálních odpadů města Ostravy. (SMO, 2016)

Tabulka č. 17 Produkce a míra využití odpadů (SMO, 2016)

Roky	Celková produkce odpadů	Míra využití odpadů	
2010	87.634 t/rok	17.116 t/rok	19,5 %
2011	96.177 t/rok	24.393 t/rok	25,3 %
2012	100.916 t/rok	33.070 t/rok	32,8 %
2013	102.068 t/rok	38.066 t/rok	37,3 %
2014	106.648 t/rok	42.979 t/rok	40,3 %

Pozn.: Míra využití odpadů je vyčíslena v souladu s metodikou Ministerstva životního prostředí.

Obr. č. 5.: Míra využití odpadů (SMO, 2016)

Pro období 2011 – 2013 byl celkový hlavní cílový ukazatel míry využití komunálních odpadů produkovaných městem Ostrava stanoven na 21% a ve skutečnosti bylo dosaženo míry 37,3%. Ve městě, které nemá v dosahu technologie na energetické využití odpadů, se jedná o velmi dobrý

výsledek. (Vyhodnocení cílů odpadového hospodářství statutárního města Ostravy za roky 2011-2013 a jeho další rozvoj do roku 2020, SMO, 2014)

K plnění míry využití komunálních odpadů výraznou měrou přispělo vybudování kompostárny pro likvidaci odpadu především z údržby veřejné zeleně, snížení produkce domovního a objemného odpadu a začlenění výkupu druhotných surovin do systému výkaznictví města.

Komunální odpady jsou dále využívány k výrobě papíru, skla, druhotnému využití plastu (výroba PET lahví, silonových vláken, zahradního nábytku) nebo jako palivo. (SMO, 2016)

2.6. VODA

Území města Ostravy náleží k povodí Odry. Odvodňuje ho hlavní vodní tok Odra, vlévající se v Polsku do Baltského moře. Největšími přítoky Odry v Ostravě jsou Opava, Ostravice a Porubka. V současnosti je evidováno bezmála 286 kilometrů vodních toků, průmyslových náhonů a odvodňovacích zařízení, z nichž je 64 kilometrů ve správě státního podniku Povodí Odry (Odra, Ostravice, Opava, Lučina, Porubka a Orlovská Stružka). (SMO, 2016)

Tabulka č. 18 Hlavní vodní toky na území města Ostravy (SMO, 2016)

Vodní tok	Pramen	Ústí	Plocha povodí [km ²]	délka toku [km]	průměrný průtok [m ³ . s ⁻¹]
Odra	Fidlův kopec, Oderské vrchy (633 m n. m.)	do Štětínského zálivu (Baltské moře)	118 861 (7 217 v ČR)	854,0 (132,3 v ČR)	49,00 (nad Olší)
Ostravice	pramen Bílé Ostravice, severní úbočí vrchu Čarták, Moravskoslezské Beskydy (800 m n. m.)	do Odry v Ostravě ř. km 14,900	827	64,0	15,50 (u ústí)
Opava	pramen Černé Opavy, vrch Orlík, Jeseníky (1040 m n. m.)	do Odry v Ostravě v ř. km 21,600	2089	122,0	17,60 (v Děhylově)
Lučina	severní úbočí Prašivé, Moravskoslezské Beskydy (580 m n. m.)	do Ostravice v Ostravě v ř. km 4,650	197,1	37,3	2,39 (u ústí)
Porubka	východně od Pusté Polomi, Nízký Jeseník (434 m n. m.)	do Odry v Ostravě ř. km 23,600	66,5	18,6	0,43
Orlovská Stružka	dno nádrže Dolu Lazy v Orlové	do Odry ve Vrbici v ř. km 6,400	60,7	14,1	0,32 (u jezu Rychvald)

Vodní nádrže na území Ostravy jsou umělé – jedná se zejména o rybníky, které jsou využívány například pro chov ryb a jsou obhospodařovány Českým rybářským svazem. Jsou zde taktéž zatopené šterkovny a pískovny. Celkově je na území města bezmála 530 hektarů ploch vodních nádrží. Šedesát vodních nádrží má rozlohu větší než jeden hektar – největší je Heřmanický rybník s rozlohou 116 hektarů. Heřmanický rybník leží mezi Ostravou a Rychvaldem. Je napájen z Rychvaldské a následně z Bohumínské Stružky. Z vodohospodářského hlediska je jeho prvořadou funkcí dávkování slaných

důlních vod tak, aby v Odře v profilu Bohumín nebyla překročena maximální hranice chloridových iontů. Hned na druhém místě je jeho využití pro sportovní rybolov a myslivost.

JAKOST POVRCHOVÝCH VOD

Kvalita vody je v ČR pravidelně sledována přibližně od poloviny šedesátých let 20. století. Ke sledování slouží síť kontrolních profilů.

Podle sledovaných fyzikálně-chemických ukazatelů je kvalita vody v řece Odře na území města hodnocena II. až III. třídou. Nejhuře hodnoceným ukazatelem byly nerozpuštěné látky a související železo – při velkých průtocích po extrémních srážkách byla zaznamenána třída V. Podle biologických ukazatelů vykazuje voda v Odře vyšší bakteriální znečištění a je hodnocena převážně III. třídou jakosti. (SMO, 2016)

Voda v řece Opavě je podle organického znečištění vyjádřeného ukazatelem BSK₅ je voda řazena do II. – III. třídy jakosti. (Povodí Odry, 2016)

Na dolním úseku toku Ostravice, se kvalita vody zhoršuje vlivem zaústěných průmyslových odpadních vod, komunálních vod z ostravských kanalizačních výustí, slaných důlních vod a vlivem přítoku řeky Lučiny. Na tomto úseku v organickém znečištění podle BSK₅ i CHSK_{Cr} je zařazena zařazena do III. třídy jakosti. (Povodí Odry, 2016)

Kvalitu vod ve městě výrazně ovlivňuje několik faktorů. První je hydrologická situace, pro niž je charakteristická malá vodnost toků a značná rozkolísanost průtoků během roku. Dalšími faktory jsou značná hustota osídlení a průmyslu na území města a opožděné vodohospodářské investice, zejména do odvádění a čištění splaškových odpadních vod v menších obcích. (SMO, 2016)

Z hlediska vývoje kvality vody v tocích lze říci, že kvalita povrchových vod se postupně zlepšuje.

CHRÁNĚNÉ OBLASTI PŘÍROZENÉ AKUMULACE VOD

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhláší vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

Řešené území statutárního města Ostravy se nenachází v žádné z vyhlášených CHOPAV.

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

ZÁSOBOVÁNÍ VODOU

Vodovodní síť pro veřejnou potřebu v Ostravě provozuje společnost Ostravské vodárny a kanalizace, a. s. (OVAK). Síť zahrnuje 1 042 kilometrů potrubí vodovodních řadů, 30 517 vodovodních přípojek v celkové délce 334 kilometrů, 30 789 vodoměrů zabudovaných v síti, 47 čerpacích stanic, 19 vodojemů o celkovém akumulačním objemu 40 540 m³ a úpravnu vody v Ostravě-Nové Vsi.

Dodávku pitné vody na území města zajišťují z cca 60 % zdroje Ostravského oblastního vodovodu (voda je nakupována od společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s.), zbývajících cca 40 % je z podzemních zdrojů.

Hlavními zdroji pro Ostravský oblastní vodovod jsou vodárenské nádrže Šance na řece Ostravici, Morávka na řece Morávce a Kružberk na řece Moravici. Surová voda z těchto nádrží je přiváděna do úpraven v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí, ve Vyšních Lhotách a v Podhradí. Po úpravě je voda dopravována do vodojemů a spotřebišť.

Z téměř tří set tisíc obyvatel města napojených na vodovod pro veřejnou potřebu je jich více než třetina zásobena ze zdrojů podzemních vod. Roční produkce pitné vody z těchto zdrojů se pohybuje mezi 7,5 a 9,5 milionu m³ vody.

U zdrojů podzemních vod Nová Ves a Dubí, Zábřeh II. vodovod, Ještěrka I a Ještěrka II, Stará Bělá – Pešatek, Stará Bělá – Palesek a Stará Bělá – Sýkorův důl byla rozhodnutími vodoprávního úřadu vyhlášena ochranná pásma.

Na území Ostravy je rovněž ochranné pásmo přírodních léčivých zdrojů lázeňského města Nový Dákov – Klimkovice.

ODPADNÍ VODY

Ostrava je odkanalizována kanalizací pro veřejnou potřebu a v okrajových a částečně i vnitřních částech města pak bezodtokovými systémy s žumpami nebo domovními čistírnami odpadních vod, které ústí do vodních toků nebo do vod podzemních.

S výstavbou jednotné kanalizace, která měla být v nejnižším místě zakončena čistírnou odpadních vod, se začalo v roce 1928.

Většinu kanalizační sítě ve městě provozuje společnost OVAK. Tato stoková soustava odvádějící odpadní vody od obyvatelstva i podnikatelských subjektů zahrnuje 854 kilometrů kanalizačního potrubí. Jednotná kanalizace je dlouhá 726 kilometrů, splašková oddílná kanalizace 73 kilometrů a dešťová oddílná kanalizace 55 kilometrů. Na území města je provozováno několik kanalizačních systémů s čištěním odpadních vod v ČOV nebo s odváděním odpadních vod přímo do recipientu. Na kanalizační síť je napojeno 288 680 obyvatel.

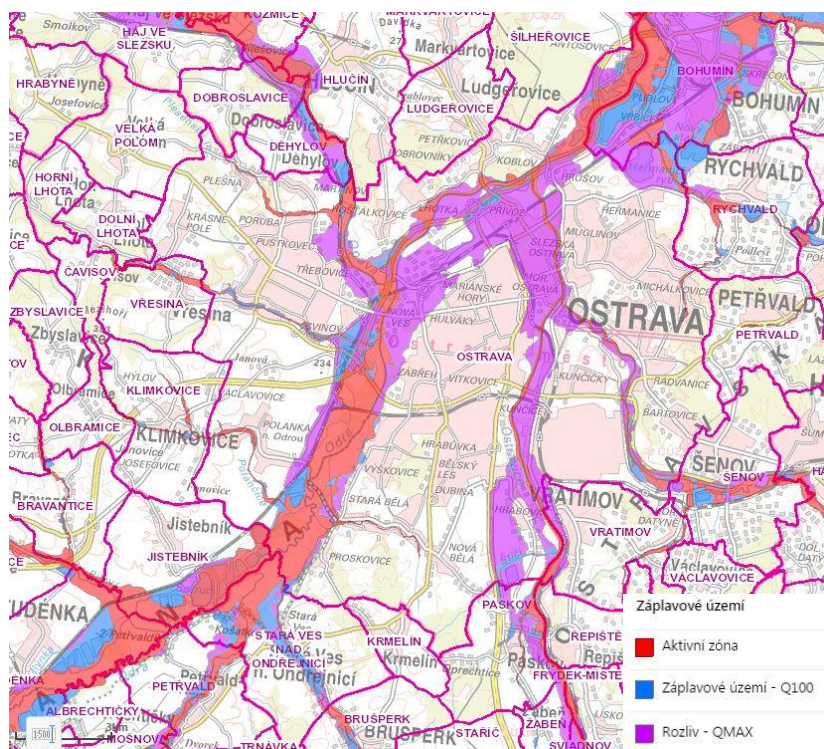
Čištění odpadních vod zajišťuje rozšířená mechanicko-biologická Ústřední čistírna odpadních vod v Ostravě-Přívoze, do které jsou přiváděny odpadní vody od obyvatelstva i z průmyslu z větší části města. Na území města jsou dále čtyři čistírny odpadních vod, které provozuje společnost OVAK: ČOV Heřmanice 1, Heřmanice 2, Michálkovice a Vítkovice. Těchto pět čistíren odpadních vod, které spravují OVAK, vyčistilo v roce 2009 celkem 34,74 milionu m³ odpadních vod, v roce 2010 to bylo 40,998 milionu m³. V roce 2011 došlo k poklesu na 34,732 milionu m³ odpadních vod a v roce 2012 na 32,063 milionu m³. Při čištění odpadních vod jsou produkovány kaly – například v roce 2012 to bylo 7186 tun kalové sušiny.

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA

Protipovodňovou ochranu tvoří zejména opatření legislativní a správní, příprava povodňových plánů (uceleného povodí, obcí s rozšířenou působností, zbývajících obcí, areálů a objektů v záplavovém území), péče o zařízení sloužící ochraně před povodněmi a jejich optimální využití, stavebně technická opatření na ochranu před povodněmi a opatření v ploše povodí na ochranu před povodněmi. V době povodně jsou to zejména předpovědní a hlásná povodňová služba, monitoring všech meteorologických a hydrologických veličin, využití předpovědních metod pro prognózu vývoje či ovlivnění povodňové situace.

V Ostravě je protipovodňová ochrana stanovena opatřeními Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, a Magistrátem města Ostravy, odborem ochrany životního prostředí, záplavová území vodních toků včetně vymezení aktivní zóny záplavového území. Město má ustanovenu povodňová komise. Povodňová ochrana se řídí podle Povodňového plánu správního obvodu Ostrava, který platí pro celé město. Z něho vycházejí dílčí povodňové plány jednotlivých městských obvodů. V roce 2014 Ostrava byl zpracován Digitální povodňový plán, jehož financování hradilo statutární město Ostrava. Digitální povodňový plán je zpracován pro území obce s rozšířenou působností (ORP) Ostrava a řeší opatření potřebná k odvrácení nebo zmírnění povodňových škod, ke kterým by mohlo dojít rozvodněním vodních toků ve správním území ORP.

Obr. č. 6.: Záplavová území ve statutárním městě Ostrava (MSK, 2016)

2.7. PŮDA

V Ostravě, s ohledem na průmyslový charakter území, převažují nezemědělské plochy (zastavěné a ostatní plochy), které jsou zastoupeny cca 61 %. Z celkové rozlohy města Ostravy tvoří zemědělská půda přibližně 39 % (asi 3 % rozlohy zemědělské půdy Moravskoslezského kraje).

Vzhledem k velikosti území, počtu obyvatel, zastoupení průmyslu a požadavkům na rozvoj jiných sektorů hospodářství, než zemědělství, dochází v Ostravě dlouhodobě k úbytku zemědělské půdy (za posledních 10 let o 339,69 ha), a to zejména na úkor zvyšování rozlohy lesní půdy, ostatních a zastavěných ploch.

Z hlediska obsahu těžkých kovů lze z map plošné distribuce kovů zjistit, že rozsahově drobná anomálie se pro všechny sledované kovy (As, Cd, Cu, Ni, Pb, Zn) rozkládá v oblasti Hulvák a v oblasti Slezské Ostravy a Přívozu (s výjimkou niklu). Anomálie niklu zasahuje především oblast Mariánských Hor, Lhotky a Petřovic.

Průměrná koncentrace Zn v městských půdách v Ostravě patří ve sledovaném souboru k vyšším (200 mg/kg) ve srovnání s průměrnou koncentrací zinku (Zn) ve sledovaných světových městských půdách (1756 mg/kg). K významné imisní zátěži zinkem může přispívat výroba železa. Ve srovnání s jinými městy je v Ostravě ještě vyšší průměrná hodnota koncentrace chromu (Cr).

2.8. LESY

Ve správním obvodu ORP Ostrava je 2139 vlastníků lesa. Největšími vlastníky jsou Česká republika a město Ostrava. Lesní pozemky ve vlastnictví města obhospodařují Ostravské městské lesy a zeleň, s. r. o., ve vlastnictví ČR pak Lesy České republiky, s. p. Vlastníci lesa s pozemky s výměrou nad 50 hektarů hospodaří podle lesního hospodářského plánu. Vlastníci lesa s menší výměrou mohou hospodařit podle lesní hospodářské osnovy od státní správy lesů.

Do území Ostravy zasahují přírodní lesní oblasti Nízký Jeseník, Slezská nížina a Podbeskydská pahorkatina. Převládá zde 3. lesní vegetační stupeň (dubobukový – 84,58 procenta). Nejčastějšími soubory lesních typů jsou hlinitá dubová bučina (41,5 %), bohatá dubová bučina (11 %), jedlodubová bučina (10 %), jilmový luh (7 %) a obohacená dubová bučina (7 %). Průměrná hektarová zásoba činí 192,1 m³ bez kůry na hektar. Průměrná doba obměty porostů je 102 let.

Na území města převládají lesy hospodářské, v nichž je produkce dřeva nadřazena ostatním funkcím. V rámci kategorie lesů zvláštního určení se zde nejvíce vyskytují lesy příměstské se zvýšenou rekreační funkcí. Lesy ochranné se nacházejí na mimořádně nepříznivých stanovištích (odvaly, rekultivované plochy).

Mezi nejnebezpečnější biotické škodlivé činitele patří podkorní hmyz (zejména lýkožrouti) a dřevokazné houby (především václavka). Z biotických činitelů jsou porosty poškozovány silnými větry, mokřím sněhem a přísušky.

Nepůvodní, převážně smrkové monokultury byly v minulých desetiletích silně poškozeny hmyzími a větrnými kalamitami, takže zastoupení jehličnatých dřevin postupně ubývá. Nepůvodní smrkové porosty jsou nahrazovány smíšenými a listnatými. Snahou je přiblížit se při obnově lesních porostů přirozené druhové skladbě typické pro tuto oblast a co nejčastěji používat meliorační a zpevňující dřeviny.

V současné skladbě stále převládá smrk – cca 18% rozlohy. Nicméně listnaté dřeviny tvoří téměř 2/3 rozlohy lesů.

2.9. HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ A SUROVINOVÉ ZDROJE

Geologicky patří řešené území ke dvěma soustavám – Karpatské (na východ od Odry) a Hercynské (na západ od Odry). Hranicí je široké údolí řeky Odry, které je budováno fluviálními písčitohlinitými holocénními sedimenty. Tyto jsou rozšířeny i podél řeky Ostravice, Opavy a Lučiny a dále vybíhají podél drobnějších toků hluboko mezi bloky sprašových hlín na jihovýchodě území a hradeckého souvrství na severozápadě. Největší část území pokrývají pleistocénní sprašové hlíny, pahorkatina Jesenického předhůří je pak budována výrazně odlišným hradeckým souvrstvím, tvořeným vrstvami drob, prachovců a břidlic.

V prostoru Ostravské pánve a Moravské brány se až po hranici s pahorkatinou vyskytují sedimenty kontinentálního zalednění v podobě glacifluviálních písků a štěrků na svazích údolnic drobných toků. (UAP Ostrava, 2014)

Na většině území města Ostravy, stejně jako v jeho širším okolí, se pod pokryvnými horninovými útvary nachází výhradní ložisko černého uhlí, jež bylo z důvodu jeho ochrany v minulosti vyhlášeno chráněným ložiskovým územím „Česká část Hornoslezské pánve“. Hornoslezská pánev je na území ČR základními geologicko-tektonickými strukturami rozčleněna na dílčí pánve, a to na pánev ostravskou, pánev petřvaldskou, pánev karvinskou a pánev jižní, přičemž všechny uvedené, až na pánev karvinskou, zasahují do území města Ostravy.

Výhradní ložisko černého uhlí se nachází ve městě Ostrava na následujících katastrálních územích:

Antošovice, Bartovice, Dubina u Ostravy, Heřmanice, Hošťálkovice, Hrabová, Hrabůvka, Hrušov, Koblov, Kunčice nad Ostravicí, Kunčičky, Lhotka u Ostravy, Mariánské Hory, Michálkovice, Moravská Ostrava, Muglinov, Nová Bělá, Nová Ves u Ostravy, Petřkovice u Ostravy, Poruba, Proskovice, Přívoz, Radvanice, Slezská Ostrava, Stará Bělá, Svinov, Třebovice ve Slezsku, Vítkovice, Výškovice u Ostravy, Zábřeh – Hulváky, Zábřeh nad Odrou.

2.10. KULTURNÍ PAMÁTKY

V rámci ochrany památek ve statutárním městě Ostrava je evidováno Národním památkovým ústavem 300 objektů. Nejvýznamnější jsou především následující národními kulturními památkami.

- Důl Hlubina a vysoké pece a koksovna Vítkovických železáren
- Důl Michal v Ostravě
- Lískova vila v Ostravě
- Památník Rudé armády - mausoleum v Ostravě

Důl Hlubina a vysoké pece a koksovna Vítkovických železáren

Vítkovická oblast reprezentuje velmi hodnotný areál industriální architektury tvořící nezastupitelnou dominantu v panoramatu města nazývanou "ostravské Hradčany". Tento průmyslový komplex je ceněn především pro svou jedinečnou bezprostřední vazbu technologického toku a stopadesátiletého období nepřetržité výroby železa. Již v roce 1836 zde byla uvedena do provozu první koksovna v rakouské monarchii, první vysoká pec na koks byla zapálena v roce 1836, druhá v roce 1838 a v roce 1852 bylo v jejím sousedství zahájeno hloubení těžní jámy Hlubina. Výroba surového železa zde byla definitivně ukončena posledním odpichem v září roku 1998, těžba na Dole Hlubina byla ukončena k 1. 7. 1991.

Areál Dolní oblasti je přístupný veřejnosti.

Důl Michal v Ostravě

Představuje mimořádně hodnotný autentický průmyslový areál po stavební i technické stránce. Zásadní vliv na podobu dolu měla přestavba dokončená v roce 1915, která byla realizována podle projektu významného architekta vídeňské školy Františka Fialy. Součástí areálu je jedinečný soubor elektrických těžních strojů a kompresorů z počátků elektrifikace. Provoz na dole Michal byl ukončen v roce 1994. Koncepce jeho památkové ochrany a obnovy směřuje k zachování celého areálu v podobě z doby provozu, jako by lidé, kteří zde pracovali, právě včera odešli a zanechali vše na svém místě. Přístupný veřejnosti.

Lískova vila v Ostravě

Lískova vila v Ostravě byla postavena v letech 1935-1936 dle projektu architekta Lubomíra Šlapety pro notáře Eduarda Lísku. Jedná se o vilu s terasou postavenou na nepravidelném půdorysu, obklopenou architektonicky upravenou zahradou. Vila představuje jeden z nejvýznamnějších dobře dochovaných dokladů organicky řešených staveb mezi dvěma světovými válkami v České republice.

Památník Rudé armády - mausoleum v Ostravě

Památník připomíná velkou tankovou bitvu Rudé armády s ustupujícími německými fašisty při osvobození Ostravy. Mauzoleum se nachází na místě pohřebiště ukrajinských vojáků a vojáků první české tankové brigády. Vysoký pylon je doplněn sousoším ruského vojáka a českého dělníka. Památník podle návrhu architekta Jírovce vytvořili v roce 1946 sochaři V. Vávra a K. Barbaj. Památník je situován v parku za budovou ostravské radnice.

V Ostravě se nacházejí městské památkové zóny:

- Moravská Ostrava
- Ostrava - Poruba
- Ostrava - Přívoz
- Ostrava - Vítkovice

MPZ Moravská Ostrava

Největší památková zóna v Moravskoslezském kraji vznikla v roce 1992 a je tvořena centrem Moravské Ostravy. Najdeme zde ojedinělou přehlídku architektury a urbanismu z přelomu 19. a 20. století. Na Masarykově náměstí se nachází řada zajímavých staveb, např. budova Staré radnice, v níž dnes sídlí Ostravské muzeum, někdejší kavárna Habsburg (dnes knihkupectví Academia) či lékárna u Zlaté koruny a mnohé další. Uprostřed náměstí pak stojí Mariánský morový sloup z roku 1702, jeho blízkým sousedem je nedávno opět navrácená socha sv. Floriána, patrona všech hasičů.

Významnou součástí MPZ jsou i další ostravská náměstí, např. secesní Jiráskovo náměstí, zvané též Kuří rynek, Smetanovo náměstí, jehož dominantu tvoří budova Divadla Antonína Dvořáka a funkcionalistický obchodní dům Librex, náměstí Dr. E. Beneše s palácem Elektra a bankovními paláci, či Prokešovo náměstí, kde se rozprostírá budova Nové radnice s vyhlídkovou věží.

Za zmínku stojí rovněž sakrální stavby. Nejstarším kostelem v Ostravě je kostel sv. Václava z 13. století. Druhý největší chrám na Moravě a ve Slezsku, po bazilice na Velehradě, katedrála Božského Spasitele je ozdobou a jednou z nejkrásnějších církevních památek ve městě.

MPZ Ostrava - Poruba

První stavební obvod Poruby je uceleným urbanistickým komplexem z 50. a 60. let 20. století. Od 1. 3. 2003 je městskou památkovou zónou. Architektonicky dokládá socialistický historismus, jenž byl symbolem nové občanské vybavenosti. Především členění sídliště i jeho architektura doplněna vzrostlou zelení dodnes dokonale slouží jejich obyvatelům. Vzhled domů i široké třídy odkazují na socialistickou výstavbu poplatnou době.

Autoři se však snažili do tváře budoucího sídliště promítnout i českou historii, například renesanci, sgrafity, sochami a další výzdobou na domech. Výzdoba však musela ctít dobu, proto místo andálků

jsou na stěnách domů děti a dělníci. Mnoho domů v Porubě má nad vchody svá znamení, jako by architekti věřili v návrat řemeslníků a malých firem. Známy Oblouk měl být vstupem do centra sídliště.

Historizující styl socialistického realismu má příbuznost i se stylem americké architektury na počátku 20. století, viz např. mrakodrap Nejvyššího Soudu v New Yorku a některé budovy socialistického realismu v Rusku.

MPZ Ostrava - Přívoz

Jako vesnice poprvé zmiňován v roce 1377, do městské podoby se Přívoz začal utvářet až v návaznosti na výstavbu ostravského hlavního nádraží ve 2. polovině 19. století. Podkladem pro výstavbu městského souboru byl regulační plán Camilla Sitteho, který navrhoval i některé objekty - kostel a radnici. Kompoziční princip vychází z uzavřených bloků, umístěných kolem hlavní komunikace k nádraží, v centrální části je velké obdélníkové náměstí s dominujícím dvouvěžím farního kostela. Zástavba byla realizována ve velmi krátkém časovém období na přelomu 19. a 20. století při aplikaci historizujícího a secesního tvarosloví. V roce 1900 byl Přívoz povýšen na město a roku 1924 připojen k Moravské Ostravě. Také tato urbanistická lokalita patří mezi nejhodnotnější na území Ostravy.

MPZ Ostrava - Vítkovice

První doložená písemná zmínka o vsi s názvem Witchendorf pochází z roku 1357. Pro malou vesničku, která měla okolo 200 obyvatel, se rozhodujícím milníkem v dějinách stal rok 1828. Tehdy bylo na základě doporučení vídeňského profesora F. X. Riepla olomouckým arcibiskupem arcivévodou Rudolfem Habsburským rozhodnuto vystavět ve Vítkovicích hutní závod. Stavební práce začaly koncem dubna 1829 a prvním objektem uvedeným do provozu se stala 16. září 1830 pudlovací pec, vyrábějící pomocí kamenného uhlí kujné železo. V letech 1836 a 1838 byly postaveny dvě první koksové vysoké pece a byly získány rudné a uhelné doly. Skutečný rozmach podniku nastal až tehdy, co jej získal v roce 1843 Salomon Mayer, svobodný pán Rothschild.

Je nepopiratelné, že železářny rozhodujícím způsobem ovlivňovaly veškeré dění ve Vítkovicích a určovaly jejich osudy. Už krátce po vzniku závodu se radikálně změnil vzhled obce. Růst počtu obyvatel byl téměř od samého počátku provázen výstavbou závodních domů, položených v bezprostřední blízkosti výrobních provozů. Majitelé železáren si velmi záhy uvědomili, že rozvoji podniku prospěje nejen péče o ubytování, ale i o zdravotní stav, vzdělání a kulturní vyžití zaměstnanců a jejich rodin.

Zásluhou Paula Kupelwiesera, ředitele Vítkovického horního a hutního těžířstva v letech 1876 – 1893, byla zpracována a postupně realizována koncepce výstavby Nových Vítkovic. Záměrem bylo vybudovat moderní sídliště navázané sice na průmyslový závod, ale poskytující po stránce architektonické i z hlediska občanské vybavenosti vysoký standard komfortu fakticky předbíhající svou dobu. Vedle Kupelwiesera se utváření nové podoby Vítkovic účastnila řada významných domácích i vídeňských architektů.

Nejprve vznikla dělnická kolonie tvořená čtyřmi jednopatrovými domy, zvaná Westend. Následovaly čtyři úřednické domy Anglické kolonie. Pro vyšší úředníky byla na křižovatce dnešních ulic Ruské a Výstavní postavena úřednická vila. Byly vybudovány dělnické kasárny, mistrovské a úřednické kolonie a domy, závodní nemocnice, školy, závodní jesle a mateřské školy, závodní hotel, tržnice i radnice, která byla dokončena v roce 1902. Výškovou dominantou centra Vítkovic se stala v roce 1880 zvonice, původně vodárenská věž se dvěma vodojemy o obsahu 50 m³, ke které byla v letech 1883 –

1886 přistavěna chrámová loď kostela sv. Pavla. Charakteristickým znakem všech staveb je režné neomítané zdivo.

2.11. ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA

Význam EVVO spočívá především v tom, že je – v případě některých problémů ŽP – jediným, případně jedním z mála použitelných nástrojů umožňujících řešení. Týká se to především problematiky emisí z domácích topenišť, částečně také ochrany přírody, problematiky nakládání s komunálním odpadem, ale také podpory úspor spotřeby energií. Podpora EVVO v regionu tedy musí být nedílnou součástí dalších opatření.

Statutární město Ostrava nemá vytvořenou koncepci EVVO. Na magistrátu města Ostravy, na odboru ochrany životního prostředí je zřízena pozice specialisty pro ekologickou výchovu, který zprostředkovává podporu organizacím působícím v oblasti EVVO a školám a kooperaci se SMO v souladu s koncepcí EVVO MSK.

Organizace působící na poli EVVO ve SMO jsou: Hvězdárna a planetárium, Knihovna města Ostrava, Zoologická zahrada Ostrava a Nadace Landek. S těmito organizacemi spolupracují externí pracovníci a dobrovolníci (v případě Ostravského muzea např. téměř 300 osob). Kulturně vzdělávací instituce pořádají celou řadu významných aktivit v oblasti EVVO, které se liší podle zaměření instituce: Hvězdárna pořádá zejména audiovizuální pořady s ekologickou tematikou, pozorování oblohy dalekohledem a astronomické přednášky. V Knihovně města Ostravy jsou zpřístupněny fondy s ekologickou tematikou, funguje kontaktní místo na třídění hliníkového odpadu, je poskytován prostor pro přednášky na zeměpisná a biologická témata. Muzea v rámci EVVO provádějí činnosti výstavní, osvětově-vzdělávací, odborné a zájmové. Jmenovat lze např. přírodovědné expozice, soutěže s přírodovědnou tematikou, semináře a přednášky, výukové akce pro ZŠ a SŠ, exkurze, terénní exkurze a vycházky, např. Ostravské muzeum pořádá pro koordinátory EV a další pedagogy odborné semináře z volného cyklu „Muzeum – místo pro celoživotní environmentální vzdělávání“ v rámci pilotního projektu „Příroda a krajina Ostravska“. V oblasti odborné jsou prováděny konzultace, odborné posudky, expertízy, dokumentační činnost, vedení diplomových prací apod. (Aktualizace koncepce EVVO MSK, 2015)

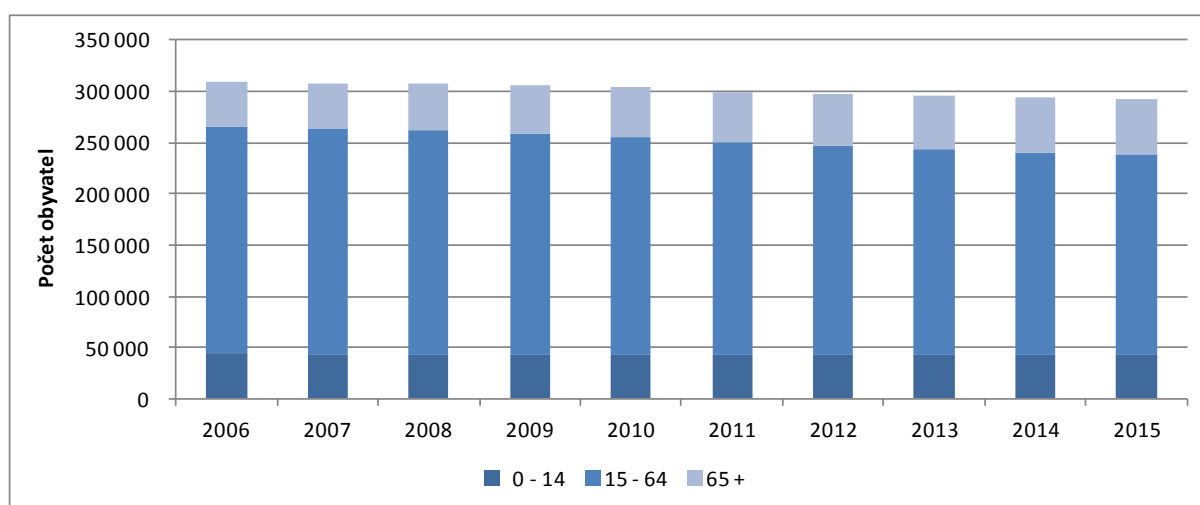
Skupina nestátních neziskových organizací zahrnuje organizace zaměřené na ochranu přírody (např. ČSOP), turistiku (KČT), osvětu, poradenství a projekty (IKR, EICO ad.), prosazování zájmů veřejnosti (Arnika, Duha) ad. Z hlediska působnosti je většina organizací zaměřená lokálně, v celém regionu se snaží působit cca 15 % organizací. Nestátní neziskové organizace uvádějí řadu rozmanitých aktivit, jejichž výčet překračuje účel i rozsah této kapitoly. Z nejčastěji uváděných aktivit však lze uvést: V rámci ochrany životního prostředí a přírody - především praktická ochrana životního prostředí a péče o přírodu a krajinu, úpravy a management ZCHÚ, péče o zeleň, ochrana vod a mokřadů a prevence před znečištěním toxickými látkami, provoz naučných stezek, inventarizační přírodovědné průzkumy, záchranné programy, péče o volně žijící živočichy a provoz stanice pro handicapované živočichy. (Aktualizace koncepce EVVO MSK, 2014)

2.12. OBYVATELSTVO A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

DEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY

Ve vymezeném území statutárního města Ostrava žilo k 31. 12. 2015 celkem 292 681 obyvatel. Počet obyvatel od roku 2006 má klesající tendenci, za období 2006-2015 zde došlo k poklesu o bezmála 16 000 obyvatel. Pokles počtu obyvatel je způsoben hlavně negativním migračním saldem, přirozený přírůstek je také negativní, nedosahuje však hodnot migračního salda. Věková struktura Ostravské populace se zhoršuje, počet dětí ve věku 0-14 let je relativně stálý, ale výrazně roste počet obyvatel starších 65 let. Průměrný věk obyvatel Ostravy v roce 2015 byl 42,2 let.

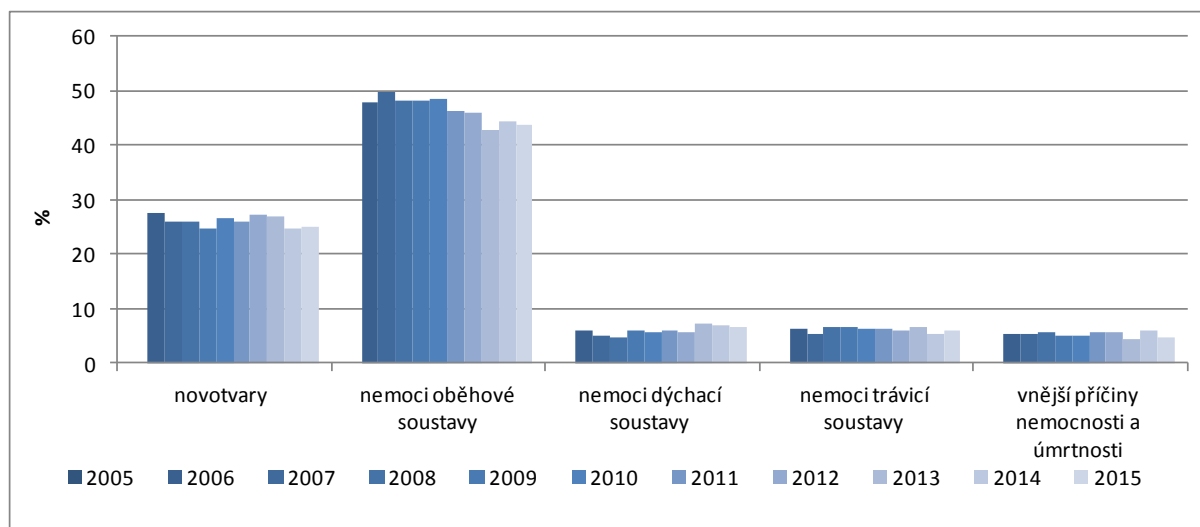
Obr. č. 7. Vývoj počtu obyvatel v Ostravě, podíl věkových skupin za období 2006-2015 (dle dat ČSÚ)

CÍLOVÁ POPULACE

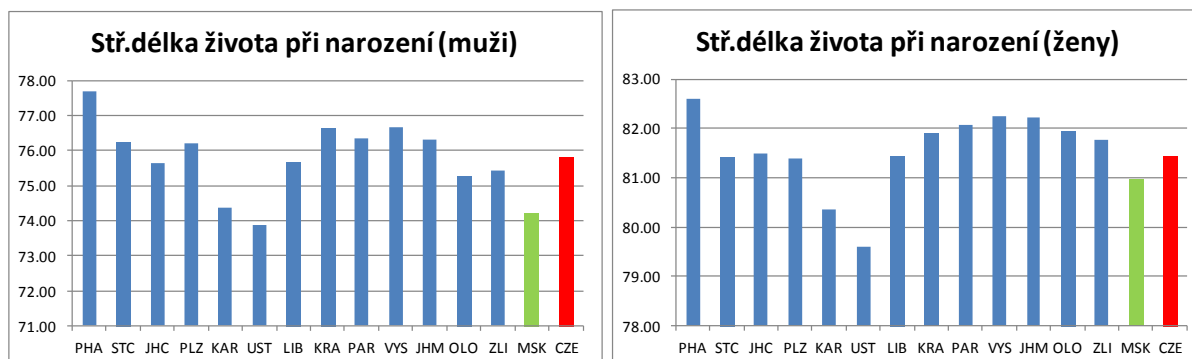
Nejčastější příčinou úmrtí ve sledované oblasti byly, stejně jako v celé ČR, nemoci oběhové soustavy, na které zemřelo průměrně 46 % lidí, což odpovídá celorepublikové hodnotě, která je cca 48 %. Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary, které se podílely na úmrtí v celorepublikovém měřítku 25,1 %, v Ostravě 26 %. Nemoci dýchací a trávicí soustavy byly příčinou úmrtí v méně než 10 % případů.

Obr. č. 8. Úmrtnost podle příčin v Ostravě za období 2005 -2015 (dle dat ČSÚ)

Podle dostupných statistických podkladů (ÚZIS) lze provést hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva pouze na krajské úrovni. Moravskoslezský kraj patří dlouhodobě ke krajům s nižší střední délkou života, což je patrné i z následujících grafů. Střední délka života chlapců narozených v roce 2015 je o 1,6 let nižší než uvádí celorepublikový průměr, u dívek tento rozdíl činí 0,5 roku.

Obr. č. 9. Střední délka života při narození, rok 2015 (dle dat ČSÚ)

Z kartogramu zveřejněného ve Zdravotnické ročence ČR je zřejmé, že okres Ostrava patří k oblastem s nejvyšší standardizovanou úmrtností v rámci ČR.

Map of Slovakia showing the distribution of the number of employees per enterprise in 2015. The map is divided into districts, each labeled with a two-letter code. The color of each district indicates the number of employees per enterprise, according to the legend:

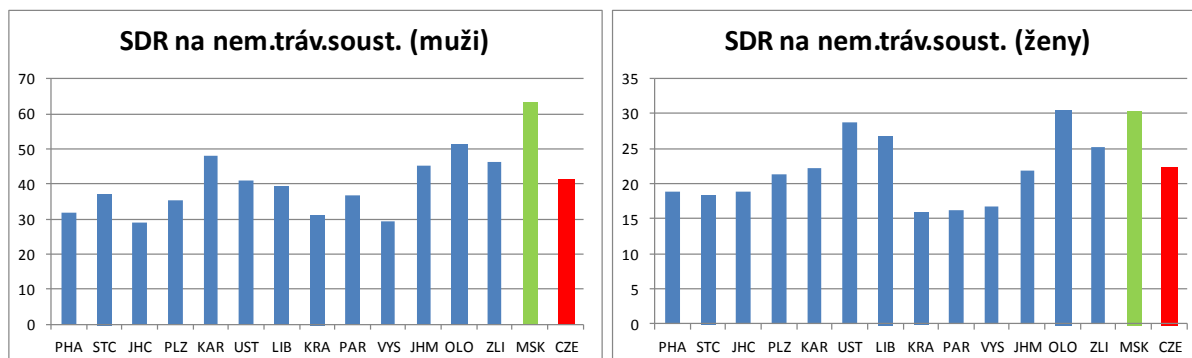
- ≤ 800,0 (Lightest blue)
- 800,1–850,0 (Light blue)
- 850,1–900,0 (Medium blue)
- 900,1–950,0 (Dark blue)
- > 950,0 (Darkest blue)

The map shows a higher concentration of enterprises with more than 950 employees in the western and central parts of Slovakia, particularly in the Bratislava region (BA) and the Košice region (KO). The eastern part of the country, particularly the Prešov region (PP), shows a higher concentration of enterprises with fewer than 800 employees.

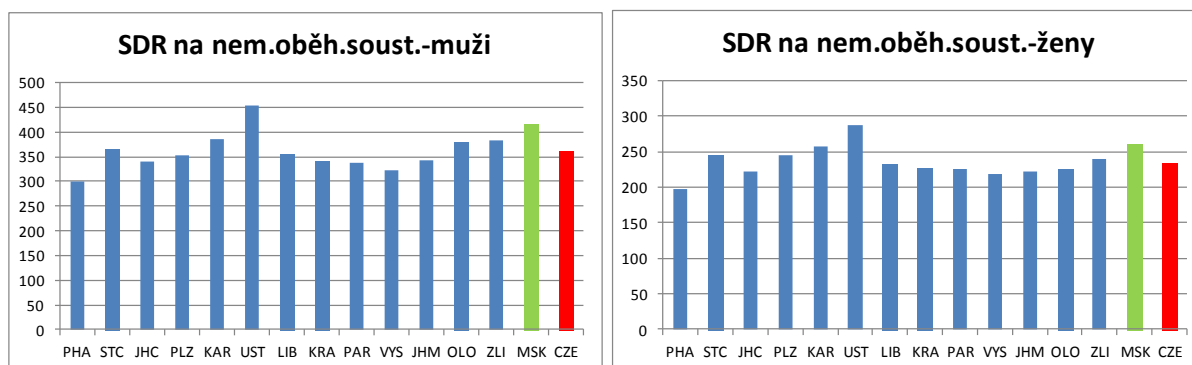
53

úmrtnost na onemocnění dýchací soustavy u mužů, u žen je hodnota srovnatelná s celorepublikovým průměrem.

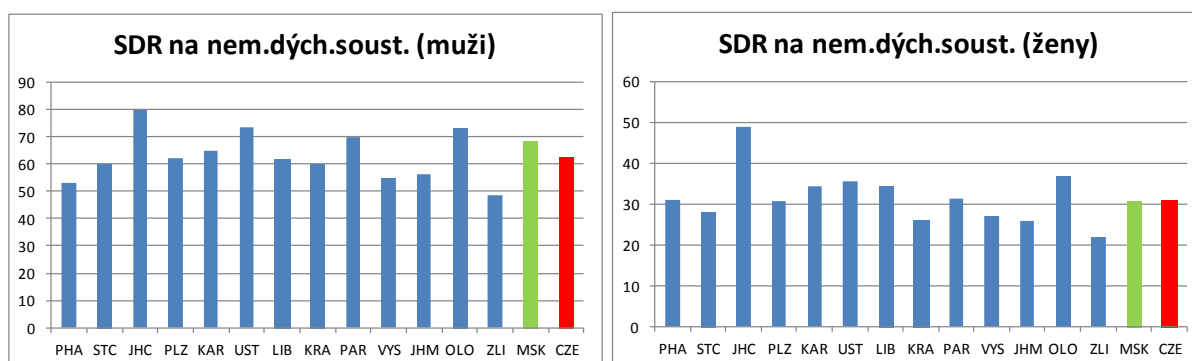
Obr. č. 12. Standardizovaná úmrtnost na nemoci trávicí soustavy na 100 000 osob, rok 2015 (dle dat ČSÚ)

Obr. č. 13. Standardizovaná úmrtnost na nemoci oběhové soustavy na 100 000 osob, rok 2015 (dle dat ČSÚ)

Obr. č. 14. Standardizovaná úmrtnost na nemoci dýchací soustavy na 100 000 osob, rok 2015 (dle dat ČSÚ)

Celkově lze říci, že Moravskoslezský kraj patří v rámci republiky k nejhorším z hlediska hodnocených dostupných statistických údajů o zdravotním stavu.

DETERMINANTY ZDRAVÍ

Jde o vlivy, které rozhodují o zhoršení, udržení či zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva. Jedná se o široké spektrum podmínek, které zahrnují individuální vlastnosti lidí, jejich činností, chování, životní styl, sociálně ekonomické a kulturní podmínky, dostupnost zdravotnických služeb a v neposlední řadě i faktory vnějšího prostředí. Zdraví jedince je podmíněno z 50% jeho životním způsobem, z 20% životním prostředím, z dalších 20% je dáno genetickým základem a z 10% jej ovlivňují zdravotnické služby.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vybrané determinanty životního prostředí jsou podrobně popsány v předchozích kapitolách. Zde jsou uvedeny pouze hlavní závěry pro jednotlivé složky životního prostředí, které mohou mít významnější vliv na lidské zdraví.

Kvalita ovzduší

Kvalita ovzduší je na území Ostravy dlouhodobě neuspokojivá, dochází zde k pravidelnému masivnímu překračování imisních koncentrací pro **PM₁₀**, **PM_{2,5}**, **benzo(a)pyren**, místně pro **NO₂**.

Existuje celá řada průkazných studií, které uvádějí souvislost mezi expozicí PM a vlivy na lidské zdraví. Jedná se zejména o kardiovaskulární a respirační onemocnění. Největším problémem ve vztahu k zdravotním rizikům je frakce PM_{2,5}, jejíž částice jsou dosti malé, aby se mohly po vdechnutí dostat hluboko do respiračního traktu, kde mohou způsobovat širokou škálu zdravotních obtíží. Důležitý je také fakt, že chemické složení částic je velmi variabilní, nejedná se o inertní částice, jsou tvořeny pevnými i kapalnými složkami, které mají velmi komplikovanou genezi. Vdechovány většinou nejsou částice přímo emitované ze zdroje, na tyto částice se totiž dále díky jejich velkému povrchu váží další toxické polutanty, kondenzují zde kapalně složky ovzduší a na povrchu částic probíhají reakce, kterými vznikají často látky s vyšší toxicitou/biologickou účinností než je tomu u samotných emitovaných částic, sorbují se zde také alergeny pylů. Důležité je také, že zejména jemné částice vyskytující se ve vnějším prostředí, velmi snadno pronikají do budov a jejich koncentrace vně a uvnitř budov jsou velmi úzce propojené. Člověk je tedy těmito látkám vystaven prakticky po celou dobu. Mnohé epidemiologické studie demonstrují vztah mezi koncentracemi částic s průměrem menším než 10 µm nebo 2,5 µm a poklesem plicních funkcí, nárůstem příznaků respirační nedostatečnosti, zvýšenou spotřebou léků na astma a zvýšenými počty návštěv pohotovosti.

Benzo(a)pyren je produktem nedokonalého spalování při teplotách 300 až 600 °C, nachází se v uhelném dehtu, v automobilových výfukových plynech (zvláště ze vznětových motorů), v každém kouři vzniklém při spalování organických materiálů (včetně listů tabáku při kouření) a v grilovaných potravinách. Jedná se o silně karcinogenní (kvalifikovaný IARC ve skupině 1) a mutagenní látku.

Hluková zátěž

Hluková zátěž v Ostravě představuje vážný hygienický problém. Ve většině případů se jedná o staré hlukové zátěže, které vznikly v minulosti nevhodným vedením komunikací a současně výstavbou v jejich blízkosti.

Je dlouhodobá snaha tuto problematiku řešit Akčními hlukovými plány, které jsou v současné době v různé formě rozpracování.

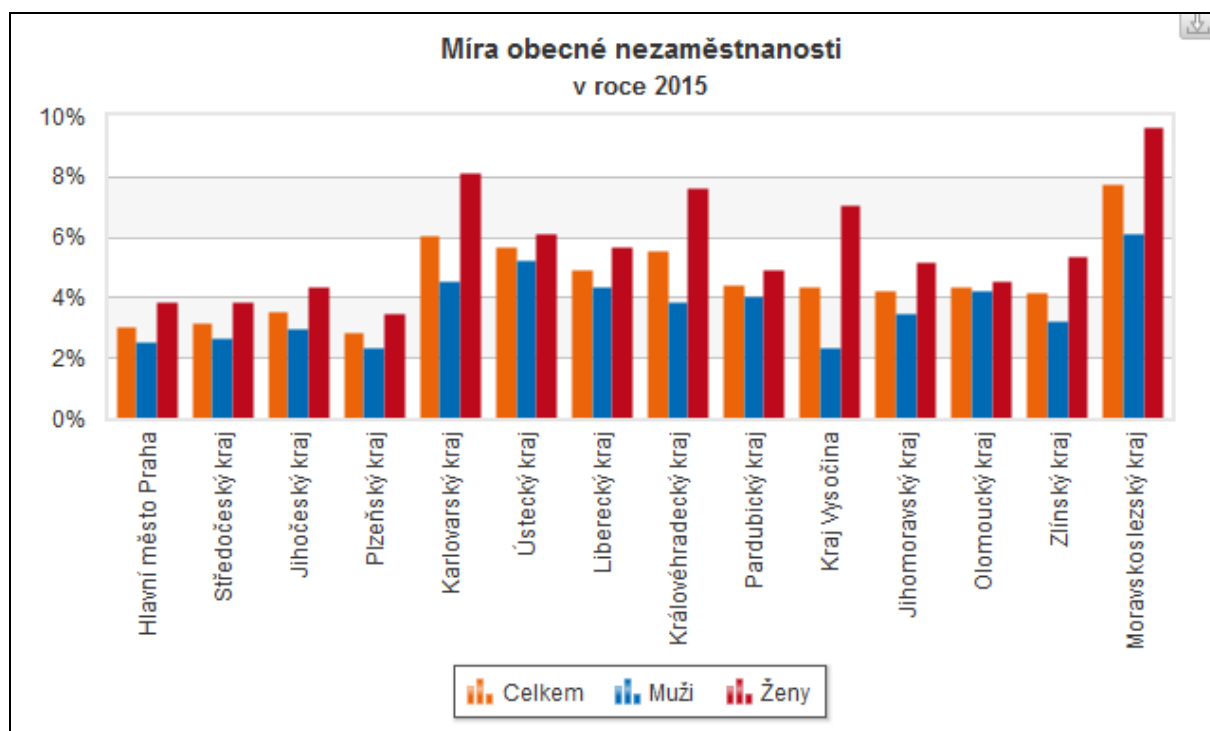
Negativní účinky hluku je možné s určitým zjednodušením rozdělit na orgánové účinky, rušení činností (spánku, řečové komunikace, osvojování řeči a čtení) a vlivy na subjektivní pocity (obtěžování). Specifické účinky se projevují poruchami činnosti sluchového analyzátoru. U nesespecifických účinků dochází k ovlivnění funkcí různých systému organismu, často se na nich podílí stresová reakce a ovlivnění spánku a vyšších nervových funkcí. Hluk tak může přispět ke spuštění nebo urychlení vlastního patologického děje u chorob s multifaktoriálními příčinami. Za dostatečně prokázané nepříznivé zdravotní účinky hluku v denní době je v současnosti považováno poškození sluchového aparátu, vliv na kardiovaskulární systém a nepříznivé působení na osvojování řeči a čtení u dětí. V noční době tj. v době spánku a fyziologické regenerace jsou za dostatečně prokázané považovány změny fyziologických reakcí (kardiovaskulární aktivita, EEG zaznamenaná aktivita mozku...), poruchy spánku a zvýšené užívání léků na spaní. Omezené důkazy jsou např. u vlivu hluku na hormonální a imunitní systém, na některé biochemické funkce, ovlivnění placenty a vývoje plodu, nebo u vlivu na mentální zdraví sociální chování a výkonnost člověka. U nočního hluku jsou omezené důkazy navíc (kromě výše uvedených) u vlivu na kardiovaskulární systém, obezitu, poruchy duševního zdraví, následné pracovní úrazy a zkrácení očekávané délky života. (SZÚ, Zdravotní účinky hluku).

SOCIOEKONOMICKÉ DETERMINANTY

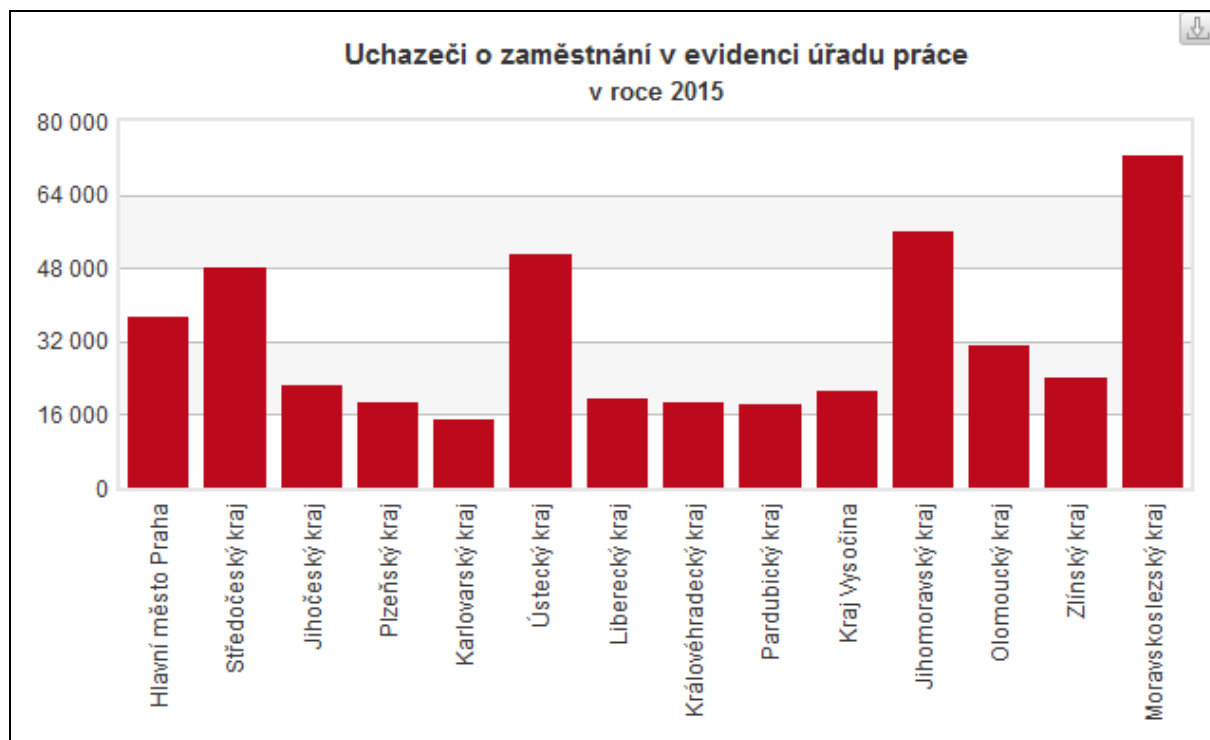
Socioekonomické faktory ovlivňují významně životní způsob a styl jedince. Ve vztahu ke zdraví se obecně předpokládá, že vyšší ekonomická úroveň vede ke kvalitnímu životnímu stylu. Toto tvrzení však není jednoznačné, např. alergická onemocnění jsou nyní diskutována ve smyslu „hygienické hypotézy“, kdy přílišná a úzkostlivá hygiena v domácnostech s malými dětmi vede k jejich vyšší náchylnosti k alergickým onemocněním. Dalším příkladem opačného vztahu mohou být finančně vysoce ohodnocená zaměstnání, která ovšem přinášejí vypjaté stresové situace, nepravidelné a nevyvážené stravování, nedostatek pohybu a tím i vysoké riziko kardiovaskulárních onemocnění.

Ostravsko patří k oblastem s vysokou mírou nezaměstnanosti, průměrné mzdy jsou zde ve srovnání s celorepublikovým průměrem mírně nižší.

Obr. č. 15. Míra obecné nezaměstnanosti, rok 2015 (ČSÚ)

Obr. č. 16. Uchazeči o zaměstnání, rok 2015 (ČSÚ)

ZDRAVOTNÍ PÉČE

Dostupnost a kvalita zdravotní péče má v celkovém vlivu na lidské zdraví až 10% podíl. V České republice je obecně velmi dobrá dostupnost zdravotní péče, její kvalita se liší v jednotlivých oblastech. Obecně má ale každý občan umožněn přístup k potřebné zdravotní péči. V Ostravě je vzhledem k tomu, že se jedná o velké město, dostupnost a kvalita zdravotní péče velmi dobrá.

Z uvedených determinantů, které mohou mít negativní vliv na lidské zdraví, je klíčová zhoršená kvalita ovzduší a vysoká hluková zátěž, kdy v obou případech dochází k překračování hygienických limitů pro zdraví lidí.

3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY.

„Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023“ se týká území města Ostravy, tak jak je uvedeno v předchozích kapitolách. Je tedy možno předpokládat potenciální vliv opatření koncepce na celé dotčené území.

Dopady realizace plánu se však mohou lišit nejen podle charakteru jednotlivých cílů, ale také podle citlivosti lokalit, potenciálně dotčených aktivitami, jimž příslušné opatření tvoří rámec. Tuto problematiku řeší důsledné uplatňování environmentálních kritérií pro výběr aktivit / oblastí intervence (viz kapitola 11) a vzhledem k tomu, že pomocí těchto environmentálních kritérií budou eliminovány (nebudou podpořeny) aktivity, které by mohly mít negativní vliv na životní prostředí, neměly by být realizací strategie žádné oblasti významně (negativně) zasaženy. Nicméně je však třeba uvést, že v zájmovém území existují „citlivé“ oblasti, v nichž je potřebné zvláště důsledně vyhodnocovat případné dopady aktivit, potenciálně navrhovaných k podpoře v rámci strategie, z hlediska jejich možných nepříznivých vlivů na životní prostředí. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

- Oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí.

Z analýzy stavu životního prostředí dotčené oblasti vyplynulo, že postižení některých složek životního prostředí, především znečištěním ovzduší a akustická (hluková) situace hlukem z dopravy v Ostravě, mají rizikový vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel. V tomto území je potřeba věnovat pozornost jak potenciálně negativním, tak především možným pozitivním dopadům koncepce, která by umožnila tuto situaci zlepšit. Dále je potřeba vzít v úvahu, že stav ŽP limituje některá opatření a může blokovat jeho přirozený či aktivně podpořený rozvoj, včetně zhoršování image území (přitažlivost pro podnikání, bydlení i návštěvnost).

- Oblasti citlivé z hlediska potenciálních vlivů extrémních projevů klimatu

Do této skupiny lze zařadit oblasti ohrožené povodněmi, resp. dalšími extrémními projevy klimatu (ohrožení suchem, vyššími teplotami).

Vzhledem k tomu, že v rámci vyhodnocení koncepce nelze detailně hodnotit jednotlivé projekty (viz dále v kap. 6), jsou v základním hodnocení zvláště zvažovány dopady na výše uvedené oblasti, ZCHÚ a lokality soustavy Natura 2000 i další chráněné části přírody, tam kde je z charakteru uvedené aktivity zřejmé, že by potenciálně mohla mít negativní vliv na ŽP.

Je však nezbytné uvést, že vedle citovaných environmentálních kritérií pro výběr aktivit, je další pojistkou proti provádění potenciálně nevhodných záměrů, financovaných v rámci SPRM v oblastech, které by mohly být jeho realizací významně zasaženy (v této souvislosti myšleny především oblasti s více znečištěným životním prostředím, lokality ochrany přírody a krajiny a území s antropogenním tlakem na využití půdy), také samostatné posouzení vlivů aktivit (záměrů) na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, nebo

podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, či podle stavebního zákona v těch případech, kdy navržená aktivita výše citovaným zákonům nepodléhá.

4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ).

4.1. VÝZNAMNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území jsou v tomto textu dále využity pro stanovení referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Níže jsou, do jisté míry hierarchicky dle míry potenciálních střetů s koncepcí, uvedeny hlavní uvažované problémy životního prostředí na území statutárního města Ostravy:

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán podrobně v předcházejících kapitolách. Níže je uveden hlavní souhrn nejvýznamnějších problémů:

OVZDUŠÍ

- nízká kvalita ovzduší v rámci celé ČR i Evropy
- kombinace a význam všech typů zdrojů škodlivin – stacionární zdroje, doprava, lokální topeniště a přeshraniční přenos
- opakované dlouhodobé překračování hygienických limitů PM_{10} a $PM_{2,5}$
- překračování hygienickým limitů benzo(a)pyrenu

HLUK

- hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- zabezpečení starých likvidovaných důlních děl z hlediska jejich vlivu na povrch
- devastace poddolovaných území
- dosud nevyřešené staré ekologické zátěže
- brownfields
- hořící haldy

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- nadměrný podíl skládkování komunálního odpadu a BRKO a nedostatek kapacit k jeho využití
- stagnace využívání komunálního odpadu
- odstraňování nebezpečných odpadů z průmyslových výroby a ze sanací starých ekologických zátěží

PŘÍRODA A KRAJINA

- střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry

- velkoplošné terénní úpravy v důsledku výstavby obchodních středisek a liniových staveb
- plochy brownfields, kontaminované plochy – vnímáno jako negativní esteticky zároveň však narušená funkce krajiny
- invazní druhy v oblastech blízko vodního prostředí i v rumišťích brownfields a hald
- znečištění vodních toků jako biotopu pro rostliny a živočichy
- velmi pozměněný a industriální charakter krajiny

PŮDA

- vysoká výměra pozemků narušených těžbou nerostných surovin ve srovnání s jinými kraji
- pokles plochy zemědělsky obhospodařované půdy
- zábor zemědělských ploch vlivem výstavby průmyslových zón a nových ploch pro dopravu, komerci a bydlení
- zátěž zemědělských půd těžkými kovy

VODA

- zhoršená kvalita vody na menších tocích
- kolísající jakost vody na větších tocích s kolísajícím průtokem
- záplavové zóny v intravilánu

4.2. HODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI NATURA 2000

Jakákoliv koncepce nebo záměr, které potenciálně mohou samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významně ovlivnit některou z lokalit soustavy Natura 2000 (území evropsky významné lokality nebo ptačí oblast), podléhají hodnocení vlivů koncepce nebo záměru na toto území a stav jeho ochrany. Možnost významného vlivu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 byla posouzena orgány ochrany přírody.

Uvedené orgány ochrany přírody svými stanovisky nevyloučily významný vliv SPRM Ostravy na lokality soustavy Natura 2000. Proto byla koncepce dále podrobena hodnocení vlivů dle § 45i) výše citovaného zákona (v dalším textu též naturové hodnocení). Naturové hodnocení je součástí procesu SEA a je přílohou č. 1 Vyhodnocení.

Pozornost naturového hodnocení byla zaměřena především na vyhodnocení indikovaných aktivit. Jako konkrétní metodu pro vyhodnocení vlivů SPRM Ostravy na lokality soustavy Natura 2000, zvolil autor naturového hodnocení tabelární bodové vyhodnocení v koncepci navržených KOZ, s doprovodným komentářem. Významnost vlivů byla hodnocena podle stupnice, jež je navržena metodickým doporučením MŽP ČR.

Jak vyplývá z výše zmíněného naturového hodnocení, realizace aktivit naplňujících menší část KOZ by mohla ovlivnit lokality soustavy Natura 2000 (viz příl. č. 1).

Většina KOZ z celkového počtu KOZ byla vyhodnocena jako neutrální, bez vlivu na celistvost lokalit a předměty ochrany soustavy Natura 2000. Jednalo se buď o KOZ nehmotného charakteru s minimálním územním průmětem, nebo o KOZ koncentrovaná do blízkosti sídel.

Významný negativní vliv (-2 dle stupnice hodnocení) nebyl a priori konstatován u žádné KOZ.

Detaily o jednotlivých možných vlivech navržených KOZ na evropsky významné lokality, ptačí oblasti a konkrétní doporučení pro minimalizaci těchto vlivů, jsou uvedeny v tabulce naturového hodnocení, které je nedílnou součástí Vyhodnocení jako příloha.

Autor naturového posudku závěrem konstatuje, že na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s § 45h,i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lze konstatovat, že Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI, A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ.

Při tvorbě strategie byly jejími zpracovateli brány v úvahu relevantní dokumenty na národní, regionální i místní úrovni, tak jak je uvedeno v předchozích částech Vyhodnocení. Při zpracování strategie byly zvažovány různé alternativy jejích dílčích částí. Ve výsledku je však koncepce předkládána v jedné, dle zpracovatelů optimální, variantě.

Vzhledem k charakteru koncepce je v této kapitole uvedeno především hodnocení toho, jak navržené cíle a obsah plánu odpovídá cílům v oblasti životního prostředí. Výběr, popis a porovnání jednotlivých koncepčních materiálů v oblasti ŽP má ovšem ten hlavní účel, že na uvedeném základě byly stanoveny referenční cíle životního prostředí pro hodnocení SPRM. Vzhledem k tomu, že mezi hlavními problematickými oblastmi z hlediska realizace SPRM bylo v analytické části identifikováno znečištění ovzduší a hluk, potenciální vlivy na předměty ochrany přírody a problematiku povodní, resp. sucha, byly pro stanovení environmentálních referenčních cílů vybrány především cíle takto zaměřených dokumentů.

Přehled hlavních koncepcí, které se vztahují k SPRM se zřetelem k referenčním cílům ŽP - vybrané dokumenty jsou stručně popsány níže v této kapitole.

- Dohoda o partnerství
- Strategický rámec udržitelného rozvoje (v současné době se zpracovává jeho aktualizace)
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
- Národní program snižování emisí
- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR
- Operační program Životní prostředí 2014-2020
- Zdraví pro všechny v 21. století
- Zdraví 2020
- Aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje ČR
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
- Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005
- Státní surovinová politika ČR (2012)
- Aktualizace Státní energetické koncepce ČR (2014)
- Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024
- Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050

Koncepční dokumenty na místní a krajské úrovni, především:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2012 - 2020
- Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek
- Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského Kraje 2016 - 2026
- Povodňový plán Moravskoslezského kraje
- Územní energetická koncepce Moravskoslezského kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Moravskoslezského kraje

5.1. PŘEHLED CÍLŮ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ SOUVISEJÍCÍCH KONCEPČNÍCH MATERIÁLŮ

Ve stručném přehledu koncepčních materiálů jsou uvedeny především ty části vybraných koncepčních materiálů, které jsou relevantní k obsahu a posouzení SPRM Ostravy a současně důležité pro formulaci referenčních cílů životního prostředí.

Dohoda o partnerství

Dohoda o Partnerství je koncepčním dokumentem na období 2014-2020, který stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit.

Dohoda je strategickým dokumentem, založeným na důsledné analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014–2020.

Hlavní cíle:

- Vytvoření kvalitního podnikatelského prostředí, které podpoří konkurenceschopnost ČR na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory.
- Zajištění inkluzivní společnosti vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti s důrazem na snížení počtu vyloučených skupin obyvatel a podpora kvalitních podmínek pro život obyvatel.

Hlavní (relevantní) priority:

- Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu.
- Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
- Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území.
- Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže a účinně reagující na mimořádné události.
- Ochrana životního prostředí a krajiny a přizpůsobení se změně klimatu.

Strategický rámec udržitelného rozvoje 2010+

Strategický rámec udržitelného rozvoje (SRUR) tvoří dlouhodobý rámec pro politická rozhodování v kontextu mezinárodních závazků, které ČR přijala v souvislosti s členstvím v EU, OECD a OSN, respektující zároveň specifické podmínky ČR. Slouží jako východisko pro zpracování koncepčních materiálů (sektorových politik či akčních programů) a pro strategické rozhodování v rámci státní správy a územní veřejné správy a pro jejich spolupráci se zájmovými skupinami. Stanovené principy, cíle a prioritní osy jsou nastaveny s ohledem na tři základní oblasti rozvoje společnosti –

ekonomickou, sociální a environmentální. Regionální aspekty rozvoje ČR jsou řešeny v prioritní ose 3 Rozvoj území s cílem zvýšit ekonomický a environmentální potenciál a konkurenceschopnost regionů na úroveň vyspělých regionů EU a snižovat nepřiměřené regionální disparity. Vzhledem k obecnosti dokumentu jej lze pro stanovení referenčních cílů ŽP použít pouze rámcově. Vzhledem k důrazu SRUR na posílení role měst lze však nalézt shodu mezi cíli SRUR a SPRM Ostravy.

Relevantní prioritou je především Priorita 4.3: Adaptace na změny klimatu.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 je základním koncepčním dokumentem na národní úrovni ve sféře regionálního rozvoje a jeho podpory na období po roce 2013 (schválena v květnu 2013). Program představuje hlavní východiska pro formulaci regionálních potřeb a specifík pro programování období 2014+ v oblastech ekonomické a sociální politiky a územní soudržnosti EU. Vedle tradičně analyzovaných faktorů regionálního rozvoje je kladen důraz na faktory „nové“ – demografické změny, klimatické změny, energetickou soběstačnost, územní soudržnost, dostupnost služeb a další.

Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020

Tematické oblasti politiky:

- Ochrana a udržitelné využívání zdrojů včetně ochrany přírodních zdrojů, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí, ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí.
- Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší s cílem snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů změny klimatu na území ČR, snížení úrovně znečištění ovzduší a podpory efektivního a vůči přírodě šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor.
- Ochrana přírody a krajiny spočívající především v ochraně a posílení ekologických funkcí krajiny, zachování přírodních a krajinných hodnot a zlepšení kvality prostředí ve městech.
- Bezpečné prostředí zahrnující jak předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, eroze a podobně), tak i předcházení vzniku antropogenních rizik.

Vzhledem ke svému charakteru zastřešujícího dokumentu státu pro oblast životního prostředí byl tento dokument klíčovým zdrojem pro formulaci referenčních cílů životního prostředí.

Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky

Aktualizovaný program stručně analyzuje stav přírodního a krajinného prostředí, formuluje dlouhodobé cíle a opatření, nezbytná k jejich dosažení. Státní program se zabývá problematikou ochrany krajiny obecně a dále, podrobněji, podle jednotlivých typů krajinných ekosystémů, chráněnými územími a druhovou ochranou.

Cíle:

1. Krajina

- 1.1. Udržet a zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny – s mozaikou vzájemně propojených biologicky funkčních prvků a částí, schopných odolávat vnějším negativním vlivům včetně změn klimatu
- 1.2. Udržet a zvyšovat přírodní a estetické hodnoty krajiny
- 1.3. Zajistit udržitelné využívání krajiny jako celku především omezením zástavby krajiny, zachováním její prostupnosti a omezením další fragmentace s přednostním využitím ploch v sídelních útvarech, případně ve vazbě na ně
- 1.4. Zajistit odpovídající péči o optimalizovanou soustavu ZCHÚ a vymezený ÚSES jako o nezastupitelný základ přírodní infrastruktury krajiny, zajišťující zachování biologické rozmanitosti a fungování přírodních, pro život lidí nezbytných procesů.

2. Lesní ekosystémy

- 2.1. Zvýšit druhovou rozmanitost lesních porostů směrem k přirozené druhové skladbě, zvýšit strukturální rozrůzněnost lesa a podíl přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů a posílit mimoprodukční funkce lesních ekosystémů.

3. Vodní a mokřadní ekosystémy

- 3.1. Obnovit přirozené hydro-ekologické funkce krajiny a posílit schopnosti krajiny odolávat a přizpůsobovat se očekávaným klimatickým změnám
- 3.2. Zajistit udržitelné využívání vodního bohatství jako celku ve vazbě na dosažení dobrého ekologického stavu vod podle Směrnice 60/2000/ES
- 3.3. Zachovávat a zvýšit biologickou rozmanitost vodních a mokřadních ekosystémů obnovením volné prostupnosti vodního prostředí a omezením jeho další fragmentace.

4. Horské ekosystémy - nejsou relevantní

5. Agro-ekosystémy, půda

- 5.1. Zabezpečení ochrany půdy jako nezastupitelného a neobnovitelného přírodního zdroje, s uplatněním principů udržitelného rozvoje a s ohledem na ostatní složky životního prostředí, omezení negativního trendu snižování rozlohy kvalitní zemědělské půdy, snížení negativního působení ohrožujících činitelů na půdu, které ohrožují poskytování ekosystémových služeb půdními ekosystémy (produkční a ekologické funkce půdy)
- 5.2. Trvalé zvýšení různorodosti zemědělsky obhospodařovaných ploch a přilehlých pozemků, které jsou součástí zemědělsky využívané krajiny.

6. Travní ekosystémy

Zachovat, případně obnovit druhově a morfologicky pestré travní porosty jako nedílnou součást zemědělského hospodaření v krajině.

7. Urbánní ekosystémy

- 7.1. Zajištění vyšší kvality života v sídlech zapojením přírodních nebo přírodě blízkých prvků do struktury sídel.

8. Chráněná území

- 8.1. Optimalizovat soustavu ZCHÚ z hlediska reprezentativního podchycení nejcennějších částí přírody a krajiny, vymezení a nastavení režimu ochrany
- 8.2. Zlepšit péči o chráněná území
- 8.3. Integrovat ZCHÚ do života regionů s důrazem na trvale udržitelné využívání, zejména v oblasti cestovního ruchu, a zlepšení životních podmínek místních obyvatel.

9. Druhy

- 9.1. Udržení dostatečně početných a tím i geneticky kvalitních populací původních planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, schopných dlouhodobé samostatné existence. Minimalizace rizik zavádění nových invazních nepůvodních druhů v ČR, omezení dalšího rozšiřování již přítomných invazních nepůvodních druhů a jejich regulace a odstraňování v přírodně hodnotných územích, a to i s ohledem na probíhající a očekávané změny podnebí.

10. Legislativní nástroje

- 10.1. Zjednodušit, zpřehlednit a zefektivnit právní úpravu ochrany přírody a krajiny včetně doplnění chybějících nástrojů k naplňování mezinárodních mnohostranných a dvoustranných úmluv v ochraně přírody a krajiny a odstranění nejvýznamnějších rozporů mezi předpisy upravujícími využívání biologické rozmanitosti, zejména ekosystémů.
- 10.2. Sjednotit výkon státní správy a posílit odbornost orgánů ochrany přírody a krajiny.

11. Ekonomické nástroje

- 11.1. Vyvážený systém ekonomických nástrojů především v oblasti dotační, náhradové a daňové, který přispěje k naplňování cílů ochrany přírody a krajiny.

12. Odborné informační nástroje

- 12.1. Podporovat rozhodování státní správy v ochraně přírody a krajiny aktuálními a hodnověrnými údaji o stavu, změnách a vývojových trendech složek přírody a krajiny v ČR
- 12.2. Zajistit sběr, zpracování, vyhodnocování, rozšiřování a péči o údaje o přírodě a krajině v ČR s využitím služeb Informačního systému ochrany přírody a Portálu ochrany přírody a krajiny (eNature)

13. Práce s veřejností

- 13.1. Informovat, vzdělávat a radit veřejnosti (především výše citovaným cílovým skupinám) v různých aspektech ochrany přírody a krajiny v České republice, zvyšovat povědomí o principech ochrany přírody a krajiny v ČR a aktivně zapojovat veřejnost do podpory ochrany přírody a krajiny.

Vzhledem ke svému charakteru i podrobnosti poskytl Státní program ochrany přírody a krajiny základ pro formulaci referenčních cílů životního prostředí v oblasti ochrany přírody a krajiny i pro vyhodnocení opatření z hlediska jejich vlivů na přírodu a krajinu.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005

Cíle Strategie:

1. Ochrana biologické rozmanitosti
2. Udržitelné využívání složek biologické rozmanitosti
3. Spravedlivé a rovnoměrné rozdělování přínosů, plynoucích z využívání genetických zdrojů.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005 byla explicitně využita k formulaci referenčních cílů ŽP, které sloužily jako podklad pro Vyhodnocení SPRM Ostravy. Strategie byla zdrojem pro referenční rámec „Ochrana „hot-spot“ oblastí biodiverzity, včetně jeho rozpracování do dílčích podoblastí.

Aktualizace Státní energetické koncepce ČR (2014)

Hlavním posláním Státní energetické koncepce (dále též SEK) je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a ekonomiky ČR, a to za konkurenceschopné a přijatelné ceny za standardních podmínek. Současně musí zabezpečit nepřerušované dodávky energie v krizových situacích v rozsahu nezbytném pro fungování nejdůležitějších složek státu a přežití obyvatelstva.

Strategické priority:

1. Vyvážený energetický mix
2. Úspory a energetická účinnost
3. Infrastruktura a mezinárodní spolupráce
4. Výzkum, vývoj a inovace
5. Energetická bezpečnost

Doporučení koncepce byly využity zejména při hodnocení opatření, týkajících se investic vedoucích ke snížení spotřeby energie.

Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024

Plán odpadového hospodářství České republiky je nástroj pro řízení odpadového hospodářství ČR a pro realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství. Plán představuje klíčový dokument pro realizaci dlouhodobé strategie nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady. Strategie navržená v POH ČR vede k jednoznačnému odklonu ukládání odpadů na skládky a posílení principu předcházení odpadů, zvýšení recyklace a materiálového využití zbývajících odpadů.

Strategické cíle uvedené v POH ČR jsou:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Vzhledem k charakteru Strategie, která je strategickým dokumentem s relativně obecným stanovením postupu na úrovni cílů, priorit a opatření, byla s principy Plánu odpadového hospodářství ČR srovnána a k hodnocení použita pouze ty dotčená opatření, priority a aktivity, které jsou úrovní konkrétnosti srovnatelné.

POH ČR je základem pro všechny krajské plány odpadového hospodářství, které se v současné době zpracovávají.

Zdraví pro všechny v 21. století

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století je národní variantou programu Světové zdravotnické organizace (WHO) Health for all in the 21st century. Jeho hlavním záměrem je prostřednictvím 21 cílů vybudovat fungující model komplexní péče o zdraví a podpory zdraví celé společnosti.

Hlavní cíle:

1. Solidarita pro zdraví v evropském regionu
2. Spravedlnost ve zdraví
3. Zdravý začátek života
4. Zdraví mládeže do 18 let
5. Zdravé stárnutí
6. Zlepšení duševního zdraví
7. Snížení výskytu přenosných nemocí
8. Snížení výskytu neinfekčních onemocnění
9. Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy
10. Zdravé a bezpečné životní prostředí
11. Zdravější životní styl
12. Snížení škod způsobených alkoholem, drogami a tabákem
13. Podmínky a příležitosti pro zdraví
14. Multisekterní odpovědnost za zdraví
15. Integrovaný zdravotní systém

16. Řízení v zájmu kvality péče
17. Financování zdravotnictví a rozdělování finančních zdrojů
18. Rozvoj lidských zdrojů v zájmu zdraví
19. Význam a znalosti v zájmu zdraví
20. Mobilizace partnerů pro zdraví
21. Politika a strategie v zájmu zdraví pro všechny

Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (2014 – 2020)

Strategie je rámcovým souhrnem opatření pro rozvoj veřejného zdraví v ČR, zároveň představuje nástroj pro implementaci programu WHO Zdraví 2020. Hlavním účelem Národní strategie je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet. Rozpracovává vizi systému veřejného zdraví jako dynamické sítě zainteresovaných subjektů na všech úrovních společnosti a je tedy určena nejen institucím veřejné správy, ale také všem ostatním složkám – jedincům, komunitám, neziskovému a soukromému sektoru, vzdělávacím, vědeckým a dalším institucím.

Národní program snižování emisí ČR

Globálním cílem Programu je snížit, s důrazem na podporu nových environmentálně šetrných technologií a využití potenciálu energetických úspor, zátěž životního prostředí látkami poškozujícími ekosystémy a vegetaci a vytvořit předpoklady pro regeneraci postižených složek životního prostředí a pro snižování rizik pro lidské zdraví, která plynou ze znečištění ovzduší a tím přispět k naplnění strategického cíle Environmentálního pilíře Programu udržitelného rozvoje České republiky.

Specifické cíle Programu jsou:

- plnit od určeného termínu stanovené hodnoty národních emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak,
- přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší PM₁₀ pod platné imisní limity,
- přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem pod platný cílový imisní limit

Národní program snižování emisí je základním dokumentem pro formulaci referenčního cíle ŽP v oblasti ochrany ovzduší.

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR

Strategie je základním podkladem ČR pro nastavení Operačního programu životní prostředí v části ochrany ovzduší v souladu s Dohodou o partnerství. Při návrhu způsobu financování navrhovaných

opatření vychází Strategie z detailní analýzy nákladů na dosažení zlepšené kvality ovzduší, analýzy programovacího období 2007 – 2013, možností financování navrhovaných včetně financování ze zdrojů EU v programovacím období 2014 – 2020 – návrh reflektuje existující právní rámec týkající se Strukturálních (ESIF) fondů a Fondu soudržnosti, a při návrhu opatření ke zlepšení kvality ovzduší vychází ze stávající úrovně znalostí modernizovaných pravidel v oblasti veřejné podpory.

Strategie vychází z důkladné analýzy znečištění a znečišťování ovzduší v ČR, z podrobné analýzy stávající a připravované legislativy v oblasti ochrany ovzduší, integrované prevence, energetiky, dopravy, zemědělství a dalších souvisejících oblastech, návrh opatření ke snížení znečišťování ovzduší, ke zlepšení kvality ovzduší a k dosažení nově formulovaných závazků ve snižování emisí byl prověřen co do souladu s opatřeními sektorových strategií.

Obecným východiskem Strategie je, v souladu se Státní politikou životního prostředí ČR:

Zlepšit kvalitu ovzduší v lokalitách, kde jsou imisní limity překročeny.

Udržet a usilovat o zachování co nejlepší kvality ovzduší v lokalitách, kde jsou imisní limity dodržovány.

Specifickým východiskem Strategie je snaha o integrovaný přístup k omezování znečišťování ovzduší a snižování emisí skleníkových plynů s cílem posílit synergie a omezit vzájemné kompromisy.

Národní plán povodí Odry (do roku 2027)

Národní plán povodí Odry stanovuje cíle:

a) pro povrchové vody

1. Zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v téže mezinárodní oblasti povodí.
2. Zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu, s výjimkou útvarů uvedených v bodu 3.
3. Zajištění ochrany, zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu.
4. Snížení jejich znečištění prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.

b) pro podzemní vody

1. Zamezení nebo omezení vstupů nebezpečných, zvláště nebezpečných a jiných závadných látek do těchto vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod.
2. Zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním, s cílem dosáhnout dobrého stavu těchto vod.
3. Odvrácení jakéhokoliv významného a trvalého vzestupného trendu koncentrace nebezpečných, zvláště nebezpečných a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem účinného snížení znečištění těchto vod.

c) též v oblastech vymezených v § 28 odst. 1, § 30 odst. 1, § 32 odst. 2, § 33 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 35 odst. 1 zákona o vodách a ve zvláště chráněných územích podle zvláštních zákonů dosažení cílů stanovených pro povrchové vody podle písmene a) a pro podzemní

vody podle písmene b), pokud v těchto oblastech nejsou pro tyto vody stanoveny zvláštními právními předpisy odlišné požadavky.

Koncepce památkové péče v České republice na léta 2011 – 2016

Předkládaná koncepce vychází ze společného obecného resortního koncepčního materiálu Státní kulturní politiky stejně jako koncepční materiály ochrany dalších složek kulturního dědictví tj. „Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010 – 2014.

Památková péče zajišťuje ochranu části kulturního dědictví a ochraně kulturních památek obecně. Dotýká se nejen orgánů veřejné správy, ale především velmi širokého okruhu subjektů, vlastníků kulturních památek a vlastníků nemovitostí ležících v památkově chráněných územích.

KRAJSKÁ A MÍSTNÍ ÚROVEŇ

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020

Rozvojová vize: „Moravskoslezský kraj - konkurenceschopný region úspěšných a spokojených lidí“

Globální cíl 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika

Globální cíl 2 – Dobré vzdělání a vysoká zaměstnanost – příležitost pro všechny

Globální cíl 3 - Soudržná společnost – kvalitní zdravotnictví, cílené sociální služby a úspěšný boj proti chudobě

Globální cíl 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Globální cíl 5 - Efektivní správa věcí veřejných

Politika životního prostředí Moravskoslezského kraje (2012)

Politika životního prostředí Moravskoslezského kraje je ucelený dokument, tvořící shrnutí všech analytických zjištění (tzv. SWOT analýza a multikriteriální analýzy), které oblast životního prostředí v kraji charakterizují. Zjištění plynoucí ze zpracované analýzy, se stala základem pro formulaci souhrnu opatření, jež obsahují konkrétní projekty, které přispějí ke zlepšení životního prostředí v kraji.

Seznam opatření politiky životního prostředí Moravskoslezského kraje (2012):

Ochrana ovzduší

- Zlepšení kvality ovzduší – rámcové opatření.
- Snižování emisí z malých zdrojů znečišťování ovzduší.
- Identifikace původců lokálně zvýšených imisních koncentrací benzenu a oxidu dusíkatého.
- Podpora environmentálně příznivých zdrojů energie.
- Identifikace původců znečištění ovzduší.
- Snižování emisí z průmyslových a energetických zdrojů.
- Regulace stacionárních zdrojů mimo režim IPPC.
- Snižování energetické náročnosti budov.
- Dobrovolné dohody.

- Zlepšení využití příjmů z poplatků za znečišťování ovzduší.
- Přeshraniční přenos škodlivin.
- Omezení výjimek pro velké spalovací zdroje.
- Nové nástroje zákona o ochraně ovzduší.
- Snižování emisí tuhých znečišťujících látek z automobilové dopravy.
- Rozvoj environmentálně příznivé dopravní infrastruktury.
- Daňové zvýhodnění jako odměna za realizaci environmentálně zaměřených projektů.

Odpadové hospodářství

- Energetické využívání směsných komunálních odpadů.
- Optimální nastavení poplatku za skládkování.
- Podporovat realizace zařízení na zpracování odpadů nebo druhotných surovin na území Moravskoslezského kraje.
- Zajištění separace a využívání biologicky rozložitelných odpadů na celém území kraje.
- Navýšení separace využitelných složek komunálního odpadu (plasty, papír, sklo, kovy, tetrapak) v kraji.

Vodní hospodářství

- Posilovat diverzifikaci vodních zdrojů.
- Zajištění dodávky vod na nově vzniklá spotřebišť.
- Výstavbou rybích přechodů zlepšovat průchodnost vodních toků pro ryby a další vodní živočichy.
- Sanace starých ekologických zátěží s významným vlivem na stav vod.
- Komplexní pozemkové úpravy s vlivem na vodní režim krajiny.
- Zvýšení bezpečnosti, zkvalitnění údržby a provozu vodních děl.
- Zajištění obnovy, rekonstrukce a dostavby kanalizační sítě, kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod.
- Zlepšení stavu povrchových a podzemních vod snížením vnosu znečištění.
- Zabezpečení prevence před haváriemi způsobujícími znečištění vod.
- Zajištění mimořádného nebo krizového zásobování vodou.
- Investice do ochrany před povodněmi a revitalizace toků.
- Řešení ohrožení lidských sídel povodněmi a suchem včetně dopadů změn klimatu na budoucí zajištění zásobování obyvatel a protipovodňovou ochranu.
- Oprava a údržba infrastruktury – vodovodních řadů, vodojemů a úpraven vody.
- Úprava významných vodních toků přes intravilány obcí a měst kraje – vliv na povodňovou ochranu.
- Podpora realizace protipovodňových opatření v povodí horního toku řeky Opavy.
- Hájení lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod - vliv na zásobování vodou, na odtokové poměry, na vodní režim krajiny v souvislosti s klimatickou změnou.
- Koordinace územně plánovací činnosti v souladu s vodohospodářskou politikou Moravskoslezského kraje.
- Zlepšení kvality povrchových vod podporou výstavby lokálních ČOV v oblastech s nízkou efektivitou centrálního odvádění a čištění vod.

Energetika

- Podpora využití místního potenciálu biomasy v obecních kotelnách a lokálních topeništích, jako náhrady za fosilní paliva.
- Krizové zásobování elektřinou pro případ blackoutu.

- Ekologizace dopravy – využití alternativních pohonů ve veřejném sektoru.
- Podpora projektů řešených metodou EPC (samofinancování z úspor).

Ochrana přírody a krajiny

- Zajištění péče o přírodně cenné lokality na území Moravskoslezského kraje.
- Zvýšení stability krajiny na území Moravskoslezského kraje.
- Získání podkladů o stavu cenných druhů, lokalit a o úspěšnosti prováděné péče.
- Doplnění plánů péče o lokality soustavy Natura 2000 na území Moravskoslezského kraje.
- Zvýšení reprezentativnosti sítě zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000 a přírodních parků.
- Eliminace šíření invazních druhů rostlin a živočichů ohrožujících chráněné a cenné části přírody i volnou krajinu.
- Snížení tlaku na fragmentaci a zástavbu volné krajiny a snížení ohrožení krajinného rázu.
- Snížení negativních dopadů nadměrně koncentrované či nevhodně lokalizované návštěvnosti v chráněných územích Moravskoslezského kraje.

Zemědělství a venkov

- Revitalizace devastovaných území a brownfieldů a jejich upřednostňování pro rozvojové aktivity.
- Zvýšení poptávky po kvalitní zemědělské produkci.
- Využití potenciálu přírodních a historických hodnot venkova.
- Údržba a ochrana hodnotných krajinných prvků venkovské krajiny.
- Zlepšování úrovně technické infrastruktury v periferních oblastech a menších obcích (kanalizace, plynofikace, vodovod).
- Rozšíření realizace projektů obcemi mezi 500 až 2000 obyvatel.

Environmentální výchova, vzdělání a osvěta

- Implementace pravidel chodu úřadu, příznivého k životnímu prostředí, nebo systému EMAS ve vybraném úřadu orgánu veřejné správy v Moravskoslezském kraji.
- Podpora dobudování sítě středisek EVVO v dalším programovém období Evropské unie.
- Využití nástrojů EVVO ke snižování vlivů lokálních topenišť a dopravy na znečištění ovzduší, snižování negativních vlivů nakládání s odpady a zvýšení atraktivity ochrany přírody a lesa.
- Podpora EVVO veřejnosti, prostřednictvím organizací, které se na veřejnost zaměřují (NNO, mateřská centra, ad.).
- Podpora informačních systémů o životním prostředí Moravskoslezského kraje.
- Podpora EVVO v obcích v rámci metodické pomoci Moravskoslezského kraje.
- Podpora EVVO v podnikatelské sféře prostřednictvím podpory image environmentálně šetrných podniků.
- Profesionalizace environmentálního vzdělávání na školách.
- Podpora vzniku center EVVO/výchovy k udržitelnému rozvoji na školách.
- Prezentace příkladů dobré praxe a vytváření sítí škol.
- Analýza klíčových problémů životního prostředí v regionu Moravskoslezský kraj a osvěta pro pedagogy, žáky i veřejnost.

- Hodnocení kvality EVVO v kraji (evaluace efektivity vynaložených finančních prostředků).
- Monitorovací pracovní skupina EVVO.

Lesní hospodářství

- Podpora zvyšování lesnatosti v průmyslových oblastech s cílem zvýšit úlohu lesa při zachycování imisí.
- Podpora vhodné změny skladby lesů a jejich ochrana.
- Řešení přístupu ke stávajícím rekreačním objektům na lesních pozemcích.

Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016 – 2026

Plán představuje dlouhodobou strategii určující základní směr v nakládání s hlavními skupinami odpadů v zájmu splnění 4. strategických cílů, kterými jsou předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů; minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí; udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se evropské „recyklační společnosti“; maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství. Je plně v souladu s Plánem odpadového hospodářství České republiky a zavazuje se k plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady.

Závazná část POH MSK je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství obcí, pro rozhodovací a koncepční činnosti příslušných správních úřadů, kraje a obcí v oblasti odpadového hospodářství a podkladem pro zpracovávání územně plánovací dokumentace kraje.

Závazná část POH MSK vychází ze strategických cílů a zásad uváděných v závazné části POH ČR a plně se s nimi ztotožňuje, rozvíjí je a aplikuje pro podmínky odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje.

Cíl 1: Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.

Cíl 2: Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.

Cíl 3: Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.

Cíl 4: Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Za účelem splnění cílů směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech vycházejí tyto stanovené cíle.

Cíl 5: Do roku 2015 zavést na území kraje tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.

Cíl 6: Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.

Deklarace Projektu Zdravý Moravskoslezský kraj

Deklarace byla přijata zastupitelstvem kraje v dubnu 2013. Jejím přijetím byl potvrzen zájem kraje o naplňování zásad a cílů základních dokumentů EU a OSN, které se zabývají oblastmi udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života (Agenda 21, Zdraví 21, Athénská a Záhřebská deklarace Zdravých měst, Národní akční plán zdraví a životního prostředí.)

Aktualizace koncepce strategie ochrany přírody a krajiny Moravskoslezského kraje (2006)

Obecná územní a druhová ochrana

- Vymezení ÚSES
- Realizace ÚSES
- Ochrana mokřadů
- Doplnění (zhodnocení) soustavy přírodních parků
- Spolupráce v oblasti ochrany přírody
- Likvidace vybraných invazních druhů na již zmapovaných lokalitách
- Obnova vodního režimu v krajině
- Koordinace registrace VKP
- Přehled o výskytu invazních druhů v MSK
- Zvláštní územní a druhová ochrana
- Vytvoření reprezentativní soustavy MZCHÚ
- Zajišťování managementu MZCHÚ (PP a PR)
- Záchranná centra a záchranné Programy
- Přehled o výskytu zvláště chráněných druhů v MSK

Lesnictví

- Zvýšení lesnatosti
- Funkčně integrované obhospodařování lesů
- Zvážit potřebu zařazení PR, NPP, PP, GZ a prvků ÚSES do LZU

Zemědělství

- Snížení celkové výměry zemědělské půdy zalesněním
- Ekologicky šetrné zemědělství s krajinotvornou funkcí
- Ochrana povrchových a podzemních vod
- Produkce biomasy – nepotravinářská produkce
- Priority ve zpracování KPÚ
- Péče o neobhospodařovanou půdu

Závěr

Všechny výše uvedené koncepční dokumenty na celostátní i regionální úrovni byly, dle své relevance, v různé míře použity k hodnocení a přípravě dokumentu Vyhodnocení vlivů SPRM Ostravy na životní prostředí a veřejné zdraví. Ve vybraných případech byly některé z koncepcí využity pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, které byly základním nástrojem pro hodnocení dokumentu Strategického plánu.

5.2. ZPŮSOB STANOVENÍ REFERENČNÍHO HODNOTÍČÍHO RÁMCE V OBLASTI ŽP

Základní rámec pro vyhodnocení souladu cílů koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí tvoří referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé strategické cíle a klíčové oblasti změny ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči plnění cílů neutrální. Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví pomocí stanovených indikátorů a jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru potenciálních projektů.

Obvykle se pro stanovení referenčního hodnotícího rámce a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů pro konkrétní strategický dokument postupuje tím způsobem, že se vychází především z cílů a priorit komunitárních a národních koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah (zejména koncepce v oblasti životního prostředí a podobně). Dalšími zdroji pro formulaci referenčního hodnotícího rámce jsou analýza stavu ŽP dotčeného území a identifikace významných problémů v oblasti ŽP.

V případě posuzovaného SPRM Ostravy byly pro stanovení referenčních cílů životního prostředí využity národní i regionální koncepce v oblasti životního prostředí a předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (viz naturové hodnocení). Tímto způsobem byl identifikován seznam referenčních cílů, u nichž byla nalezena přímá vazba k jednotlivým cílům SPRM Ostravy.

5.3. SADA REFERENČNÍCH CÍLŮ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Níže uvedená sada referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví představuje rámec pro Vyhodnocení koncepce. V případě KOZ se jedná o referenční cíle zaměřené na následující klíčové oblasti životního prostředí a veřejného zdraví, zjištěné v analytické části Vyhodnocení a doplňující referenční cíle formulované na základě souvisejících koncepčních dokumentů: hluk (viz referenční cíl 3), kvalita ovzduší (viz referenční cíle 1 a 2), příroda a krajina (referenční cíl 4, v souvislosti s environmentálními riziky povodní také referenční cíl 5) a odpady (referenční cíl 8). Vzhledem k tomu, že SPRM neobsahuje vzhledem ke svému charakteru seznam aktivit (oblastí intervence) podporujících KOZ, bylo při hodnocení KOZ přihlédnuto k typovým projektům, které naplňování KOZ ilustrují.

Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu pro koncepci relevantní požadavky orgánů ochrany přírody z předchozích procedur SEA, na nichž se autoři Vyhodnocení podíleli, a to Závěr zjišťovacího řízení (respektive připomínky dotčených orgánů veřejné správy) a hodnocení cílů některých koncepcí na národní a krajské úrovni, týkající se podrobnějšího členění referenčního cíle 4 „Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity“. Proto byly při hodnocení vzaty v úvahu také vlivy koncepce na:

- ochranné podmínky ZCHÚ (CHKO a MZCHÚ)
- územní integritu EVL a ptačích oblastí (viz příloha č. 4 Vyhodnocení)
- biotopy s výskytem zvláště chráněných druhů
- přírodní stanoviště
- průchodnost krajiny a její fragmentaci (včetně vlivy na ÚSES) tam, kde to konkrétnost či podrobnost KOZ či aktivity umožňovala.

Tabulka 19. Referenční cíle ochrany životního prostředí

Referenční cíle ochrany životního prostředí pro SPRM Ostravy	
1	Snížovat emise znečišťujících látek do ovzduší – zejména oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek
2	Snížovat koncentrace suspendovaných částic (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň platných limitů
3	Snížovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy
4	Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity (viz také podrobnější členění výše)
5	Chránit krajinný ráz a funkce krajiny
6	Chránit kvalitní zemědělskou půdu před zábořem a důsledky intenzivního hospodaření
7	Chránit povrchové a podzemní vody
8	Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)
9	Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady
10	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí a podporovat dobrý zdravotní stav obyvatel

6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 je předkládán v jedné variantě. Tato varianta vznikla na základě komplexního procesu přípravy plánu ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje. Vzhledem k charakteru dokumentu se variantní vývoj může projevit na úrovni implementace projektů, které jsou v plánu uvedeny v podobě příkladů projektů. Teprve zařazení některého z příkladových projektů, uvedených v plánu, či zařazení dalších, dosud neuvedených projektů, které odpovídají rámci KOZ a vyhovují cílům plánu, ovlivní konkrétní dopady koncepce na rozvoj území, a tím i životní prostředí a veřejné zdraví.

Dále je potřeba si uvědomit, že plán není rozšíření stávajících schválených strategií a programů rozvoje. Naopak, vzhledem ke svému charakteru pouze zpřesňuje, resp. klade důraz na část KOZ a typových projektů, které by pravděpodobně byly realizovány i bez zařazení do SPRM a financovány standardními postupy z ESIF či národních zdrojů. Strategický plán je především nástroj, který umožňuje lepší zacílení výběru financování podle konkrétních podmínek území a pochopitelně také dosažení vyššího efektu v důsledku synergického působení jednotlivých intervencí.

6.1 METODY HODNOCENÍ SPRM OSTRAVA

Při hodnocení vlivů SPRM Ostrava na ŽP je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s deklarovanou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři. V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí ve městě Ostrava může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to zejména tím, že by mohla omezovat implementaci aktivit, které by mohly mít další, byť bez započtení kumulativních vlivů nevýznamný, negativní vliv na ŽP v části území.

6.1.1. METODA HODNOCENÍ VIZE

Vzhledem k charakteru vize a poslání bylo použito pouze slovní hodnocení.

6.1.2. METODA HODNOCENÍ PRIORIT, STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Jednotlivé priority, strategických cílů a KOZ koncepce spolu obsahově souvisejí (viz kapitola 1 – Obsah koncepce). Priority reagují na hlavní problémy, zatímco strategické cíle se váží na jednotlivé priority a jsou dále rozpracovány do jednotlivých klíčových oblastí změn, které následně zahrnují typové projekty. Priority tak není potřeba samostatně hodnotit, neboť jsou vyhodnoceny prostřednictvím klíčových oblastí změn a jsou navíc nejvíce závislé na vyšších, již schválených, koncepcích jak na národní, tak i regionální úrovni.

6.1.3. METODA HODNOCENÍ KLÍČOVÝCH OBLASTÍ ZMĚNY

Popis klíčových oblastí změny je sice ze své podstaty metodiky strategického dokumentu dosti obecný, nicméně v případě SPRM tvoří základ pro hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. KOZ navíc mohou mít různý dopad na jednotlivé složky životního prostředí až podle specifikace konkrétních aktivit (oblastí intervence), které tyto KOZ charakterizují. Přitom se v případě zařazených typových projektů jedná pouze o příkladný (indikativní) výčet, nikoliv výčet taxativní. Proto jsou ve Vyhodnocení slovně podrobněji vyhodnocena především ty KOZ, která mohou zakládat potenciální problémy z hlediska vlivů na životní prostředí.

V rámci hodnocení vlivů KOZ na životní prostředí rozlišuje zpracovatel SEA vlivy přímé, které mohou nastat v důsledku intervence – realizace typového projektu (například investice do infrastrukturního projektu), poskytované v rámci SPRM a vlivy nepřímé, kde se předpokládá příčinný (kauzální) řetězec (například aktivity v oblasti /environmentálního/ vzdělávání apod.). Při hodnocení environmentálních vlivů SPRM bere zpracovatel SEA v úvahu také princip předběžné opatrnosti (precautionary principle) a tam, kde by dle jeho názoru mohlo dojít během implementace projektů k nepříznivým vlivům, byla v souladu s tímto principem formulována doporučení, jak těmto vlivům předejít, např. vhodným výběrem typových projektů (viz kritéria výběru projektů).

Při hodnocení byly vzaty v úvahu i potenciální vlivy koncepce na území dalších států. Vzhledem k tomu, že se na základě hodnocení SPRM nepředpokládají významné negativní vlivy na území kraje, není důvod předpokládat významné negativní vlivy SPRM ani na sousední státy.

Hodnocení vlivů KOZ na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno jejich porovnáním s cíli životního prostředí a veřejného zdraví, tedy posouzením, nakolik tyto KOZ přispívají k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, respektive zda s nimi nejsou v rozporu.

Pro porovnání KOZ s referenčními cíli životního prostředí a veřejného zdraví byla použita stupnice hodnocení, která je uvedena v následující tabulce č. 20.

Tabulka 20 Stupnice hodnocení vlivů na životní prostředí (ŽP)

Stupnice hodnocení	
+ 2	Přímý významný pozitivní vliv na referenční cíl
+ 1	Mírný nepřímý pozitivní vliv na referenční cíl
0	Neutrální vliv (vazba mezi KOZm a referenčním cílem neexistuje, nebo je slabá)
- 1	Mírný nepřímý negativní vliv na referenční cíl
- 2	Přímý významný negativní vliv na referenční cíl
-/+	Možný mírný negativní i pozitivní vliv na referenční cíl
?	Vliv nelze vyhodnotit

KOZ jsou hodnocena zejména vůči vlivu na všechny problémové oblasti, kterým musí být - na základě analýzy a požadavků závěru zjišťovacího řízení – věnována zvláštní pozornost. Jedná se o znečištění ovzduší, hluk, ochranu přírody a krajiny, včetně povodňových rizik, a problematiku odpadů a veřejného zdraví. Nicméně KOZ byla hodnocena srovnáním se všemi referenčními cíli s důrazem na výše uvedené RC č. 1,2,3,4,5 a 8. Jednotlivé KOZ byla hodnocena pomocí matic a pro přehlednost jsou výsledky hodnocení zpracovány do souhrnné tabulky, která reprezentuje agregované hodnocení zpracovatele SEA.

Číselné vyjádření hodnocení podle výše uvedené tabulky představuje celkový výsledek systematického hodnocení typů aktivit, které všude tam, kde to bylo možné a účelné, bralo v úvahu klasifikaci vlivů dle Směrnice 2001/42/EC, která kategorizuje environmentální vlivy podle jejich pravděpodobného charakteru a působení, a to vzhledem k:

- a) pozitivnímu nebo negativnímu působení na životní prostředí a udržitelný rozvoj,
- b) přímému nebo nepřímému (sekundárnímu) charakteru,
- c) trvání, pravděpodobnosti, nevratnosti,
- d) kumulativnímu charakteru a synergickému spolupůsobení jiných vlivů,
- e) oblasti předpokládaného dopadu (lidské zdraví, příroda, složky životního prostředí, lokální (bodové) nebo plošné dopady, přeshraniční a globální působení a podobně).

V rámci posuzování byly brány v úvahu vlivy přímé, nepřímé, sekundární, kumulativní, synergické, krátkodobé, dočasné, dlouhodobé a permanentní.

Vlivy KOZ na evropsky významné lokality a ptačí oblasti hodnotil zpracovatel naturového hodnocení, která je součástí přílohy č. 1 tohoto Vyhodnocení a stručně popsána v kapitole 4.2 Vyhodnocení). I v tomto případě byla jednotlivá KOZ hodnocena v uvedené škále s tou výjimkou, že se autor soustředil výhradně na vliv na lokality EVL a PO.

6.1.4 ZPŮSOB HODNOCENÍ VLVŮ TYPOVÝCH PROJEKTŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

KOZ obsahují příkladný/indikativní výčet typových projektů, které ilustrují naplňování strategických cílů. Je však potřeba uvést, že tyto typové projekty jsou uvedeny pochopitelně jen jako příklad typů projektů příslušného KOZ. V SPRM Ostravy nejsou a ani nemohou být uvedeny bližší podrobnosti o jejich přesné lokalizaci, kapacitách, a dalších faktorech, které rozhodují o konkrétních vlivech na životní prostředí. Pod uvedeným jménem typového projektu si tedy lze ve vybraných případech představit činnosti, jejichž dopady na životní prostředí mohou být značně rozdílné podle charakteru základních údajů (např. kapacity) a konkrétní lokalizace.

Úkolem zpracovatele SEA tedy není vyhodnotit jednoznačný vliv jednotlivých typových projektů na životní prostředí, neboť k tomu účelu nejsou (ani nemohou být) v SPRM k dispozici dostatečné údaje, nemluvě o tom, že pod řadou z nich se mohou skrývat projekty s různými dopady jak z hlediska územního, tak i věcného. Na základě principu předběžné opatrnosti proto upozorňujeme především

na ty typové projekty, které by mohly mít potenciálně (významný) negativní vliv na životní prostředí nebo veřejné zdraví.

K uvedenému účelu slouží především výše uvedené hodnocení KOZ na základě stanovených referenčních cílů životního prostředí a odlišení těch typů projektů, jimž musí být v patřičných zákonných procedurách věnována zvýšená pozornost. Proto je v relevantních případech na tuto skutečnost v rámci hodnocení jednotlivých KOZ upozorněno a relevantní typy projektů s potenciálně větším vlivem na ŽP jsou identifikovány.

O povolení konkrétních záměrů může být následně rozhodnuto pouze na základě standardních procedur územního a stavebního řízení (územního plánování), respektive v části případů nepochybně také na základě posouzení záměru ve smyslu dílu 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a některé z nich musí projít i procedurou naturového hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Jedním z cílů uvedeného postupu je upozornit jak předkladatele koncepce, tak i nositele uvedených záměrů, aby při jejich schvalování očekávali větší nároky na posouzení vlivů na životní prostředí, respektive aby při jejich přípravě hledali taková řešení, která budou minimalizovat jejich vlivy na životní prostředí.

Obdobný postup zvolil i zpracovatel naturového hodnocení, který – i když hodnotil především jednotlivá KOZ – v uvedeném rámci odlišil ty typy projektů jednotlivých KOZ, u nichž z důvodu nedostatečných údajů nelze určit konkrétní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a lze předpokládat, že míra vlivů bude sahat od neutrální a až po mírně, či významně negativní (0 až -1). Těmto typům projektů, na něž autor naturového hodnocení upozorňuje, bude analogicky potřeba věnovat zvýšenou pozornost, především provést hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména na základě jejich konkrétní lokalizace.

V této souvislosti je nezbytné uvést, že uvedení typových projektů v rámci popisu KOZ SPRM Ostravy v žádném případě nezakládá nárok na jejich automatické schválení ve smyslu příslušných předpisů České republiky. Každý záměr/projekt bude muset projít nezbytnou procedurou, odpovídající jeho charakteru.

6.2 VÝSLEDKY HODNOCENÍ SPRM

6.2.1. HODNOCENÍ VIZE SPRM

Obsah rozvojové vize „*Ostrava je město pro nové začátky!!! Ostrava je blíže světu, lidem a přírodě!*

Ostrava je sebevědomé evropské město nabité energií aktivních lidí. Ostrava nabízí vysokou kvalitu života pro všechny generace.

Trend odcházení mladých, pracovitých a talentovaných obyvatel se podařilo zastavit a zvrátit“.

Z hlediska vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví není vize SPRM Ostravy v rozporu s navrhovanými referenčními cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Je zde zmíněn i environmentální aspekt.

Návrhy a doporučení zpracovatele SEA

K obsahu rozvojové vize nejsou doporučovány žádné změny či doplnění.

6.2.2. SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ VLIVU STRATEGICKÝCH CÍLŮ A KLÍČOVÝCH OBLASTÍ ZMĚN NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Z předchozího textu je zřejmé, že většina KOZ je z principu formulována natolik obecně (byť k nim v SPRM Ostravy existují dílčí popisy), že nelze vždy zcela jednoznačně určit jejich potenciální vlivy na vybrané oblasti životního prostředí. Za určitých okolností (a dle realizace jednotlivých projektů) může být vliv pozitivní, za jiných okolností negativní.

Z vyhodnocení priorit, strategických cílů a KOZ nicméně vyplývají některé obecné skutečnosti, které jsou popsány v dalším textu. Podrobněji jsou v něm rozebírána především ty KOZ, která by za jistých okolností mohla podporovat aktivity s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí, nebo ta, které vyžadují doplňující komentář.

Z tabelárně provedeného hodnocení vyplývá, že **KOZ SPRM Ostravy nejsou v zásadním rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí** a mezi navrženými KOZ není žádné, které by mělo jednoznačně potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí. Analogicky platí totéž pro prioritní oblasti/specifické cíle, které KOZ zastřešují. Jak již ovšem bylo uvedeno výše, i zde budou možné vlivy na životní prostředí záležet na konkrétním provedení a lokalizaci projektů, kterými budou uvedené KOZ naplňovány, a na následných procedurách hodnocení, které musí schválení projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat (EIA, naturové hodnocení, stavební zákon).

Strategické cíle ani KOZ jsou zacíleny pouze na území města Ostravy. Z tabelárního hodnocení nevyplývají žádné závažné negativní vlivy na ŽP, ani jejich přeshraniční působení.

Níže je uveden komentář k KOZ:

PRIORITA A: OSTRAVA JAKO METROPOLE REGIONU

PRIORITA A: OSTRAVA JAKO METROPOLE REGIONU	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Strategický cíl 1 - Propojit město uvnitř i se světem										
Klíčová oblast změny A.1.1 Plnění role metropole	+/-	+/-	+	?	?	-1	0	0	0	+1
Klíčová oblast změny A.1.2 Soudržnost města	+1	+1	+/?	0	0	-1	0	0	0	+/-
Strategický cíl 2 - Oživit historické centrum města										
Klíčová oblast změny A.2.1 Živé centrum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

KOZ A.1.1 Plnění role metropole obsahuje soubor převážně měkkých a široce specifikovaných aktivit. Větší část změn nebo typových opatření je zaměřena na komunikaci, marketing, aktivity a rozvoj služeb souvisejících s rolí metropole, přičemž v tomto ohledu bude mít přímý dopad na ŽP neutrální. V případě uvedených typových aktivit, výstavby dopravní infrastruktury a logistických či produkčních center, by mohly mít realizace těchto projektů při nevhodném či kumulativním provedení negativní vliv na složky ŽP.

Z hlediska životního prostředí mohou být potenciálně problematické uvedené konkrétní změny nebo typová opatření, ke kterým patří rozvoj dopravního spojení se světem nebo investice do nadregionálních logistických, produkčních center a sdílených služeb. Nejsou zde však podrobněji uvedeny konkrétnější parametry, varianty a technické specifikace projektů, které by bylo možné konkrétně hodnotit. Na obecné úrovni se zde dá předpokládat rozvoj silniční, železniční a letecké dopravy s hlavní vazbou na okolní významnější stavby a z toho vyplývající vlivy, jako jsou zábory půdního fondu, zásahy do přírodně hodnotnějších území, nové zdroje znečištění ovzduší. S ohledem na charakter uvedených typových projektů se dá předpokládat, že jejich konkrétní lokalizace je/bude řešena na úrovni ZÚR Moravskoslezského kraje a územního plánu města Ostravy, jejichž součástí je i konkrétnější vyhodnocení vlivů jednotlivých návrhových ploch a koridorů, kdy bude zajištěna minimalizace negativních vlivů. Obdobné platí i u logistických a produkčních center.

KOZ A.1.2 Soudržnost města má širší zaměření s více aspekty. Větší část změn nebo typových opatření je z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví neutrální. Uveden je taktéž typový projekt Modernizace a rekonstrukce silnic a dopravních uzlů, zvyšující průjezdnost a rychlost (především veřejné) dopravy na území města a mezi okolními městy, zejména tam, kde vznikají kongesce. Dále je zmíněna výstavba tzv. Severního spoje. V případě nových úseků silničních staveb platí, že byly řešeny v rámci územního plánu města Ostravy, který prošel rovněž posouzením vlivů na životní prostředí. V případě Severního spoje byly prověřovány varianty, kdy byla vybrána varianta s nejnižším souhrnným vlivem na životní prostředí a veřejné zdraví.

Rovněž je předpokládán rozvoj MHD, zmíněna je kolejová trať. Aktuálně je (nejen v Ostravě, ale i v Praze) řešen případný hluk způsobený tramvajovou dopravou v nových lokalitách. Zde bude nutné před případnou realizací záměru zajistit plnění hlukových limitů. Jinak platí, že veřejná doprava je ekologicky šetrnější alternativou k silniční dopravě, která je zdrojem hluku a emisí znečišťujících látek do ovzduší.

KOZ A.2.1 Živé centrum je především socioekonomického charakteru, která směřuje zcela do širšího centra města Ostravy. Při jeho realizaci je žádoucí zohlednit a podpořit kvalitu městské zeleně a

zpřijemňování veřejného prostoru (řešeno v rámci SC 7). Při zástavbě proluk postupovat obezřetně s přihlédnutím na ojedinělé ostrůvky biodiverzity v intravilánu města.

PRIORITA B: BOHATSTVÍ V LIDECH

PRIORITA B: BOHATSTVÍ V LIDECH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Strategický cíl 3 - Být centrem prvotřídního vzdělávání										
Klíčová oblast změny B.3.1 Vzdělávání pro praxi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klíčová oblast změny B.3.2 Příprava pro život a pro práci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klíčová oblast změny B.3.3 Mimořádné prostředí pro mimořádné talenty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strategický cíl 4 - Zlepšit prostředí pro rozvoj podnikání										
Klíčová oblast změny B.4.1 Růst podnikavosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klíčová oblast změny B.4.2 Zahájení a rozvoj podnikání	-	-	0	-	0	-	-	-	0	?
Klíčová oblast změny B.4.3 Propojení výzkumu s aplikací v praxi	0	0	0	?	?	?	0	0	0	0
Strategický cíl 5 - Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města										
Klíčová oblast změny B.5.1 Potenciál komunitního života	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1
Klíčová oblast změny B.5.2 Spoluzodpovědnost obyvatel a města	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1

Strategický cíl 3 - Být centrem prvotřídního vzdělávání

U Strategického cíle 3 se ve všech třech případech jedná o KOZ měkkého charakteru, typu vzdělávacích koncepcí, systému grantů, zvýšení kvality, dostupnosti i atraktivity vzdělání a jeho následné využití a uplatnění v praxi. U žádné KOZ nelze předpokládat negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejného zdraví.

Strategický cíl 4 - Zlepšit prostředí pro rozvoj podnikání

V případě **KOZ B.4.1 Růst podnikavosti** se jedná spíše o obecně definovaná opatření realizovaná především pomocí měkkých aktivit – vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a soustavu Natura 2000 se nedají předpokládat.

KOZ B.4.2 Zahájení a rozvoj podnikání podporuje rozvoj podnikání, z větší části formou měkkých opatření. Je však potřeba upozornit na typové opatření příprava rozvojových zón, kde je jako příklad projektu uvedena příprava nové průmyslové zóny Ostrava-Hrušov (35 ha). Ta se nachází v blízkosti řeky Odry a dálnice D1, podél ulice Bohumínské, v návaznosti na železniční trať Ostrava – Bohumín a stávající skládku OZO Ostrava, s.r.o. V jižním sousedství s tímto územím se nachází bývalý chemický závod (HCHZ). Oblast zóny má charakter "sociálního brownfieldu". Byly zde soustředěny budovy, které sloužily do r. 1989 jako ubytovny dělníků z okolních podniků. Lokalita byla znehodnocena

povodněmi v r. 1997. Nyní probíhají v území asanace, řešena je také protipovodňová ochrana. Zóna představuje při nedostatku míst v již existujících průmyslových zónách ve městě velmi významnou lokalitu, vhodnou pro podnikání malých a středních firem. Předností hrušovské zóny je ideální dopravní napojení, bezprostřední blízkost dálnice D1 a železniční trati do vnitrozemí, ve směru na Polsko a Slovensko. Lokalita je dle ÚPD (územně plánovací dokumentace) funkčně začleněna jako oblast pro lehký průmysl, sklady a drobnou výrobu s vyloučením funkce bydlení. Z hlediska vlivů na životní prostředí je žádoucí využití území tímto způsobem, čímž je rovněž chráněna zemědělská půda v jiných lokalitách.

V případě **KOZ B.4.3 Propojení výzkumu s aplikací v praxi** se jedná o oblast, kde by neměly být uvedené změny, typová opatření a příklady projektů v rozporu se zájmy životního prostředí. Jako jediný potenciálně problémový lze zmínit příklad projektu Rozvoj Vědecko-technologického parku Ostrava pro podporu inovačního podnikání. V předchozích letech probíhala intenzivní jednání o jeho lokalizaci, kdy se významné části obyvatel nezdálo vhodné jeho původně umístění v lokalitě Myslivna (Poruba), neboť způsobovalo zásahy do lesa, orné půdy a rekreačního prostoru. Na základě tohoto byl zahájen průzkum jiných vhodných lokalit (např. v rámci oblasti Dolní Vítkovice). V rámci výběru nové lokality budou zohledněny i vlivy na životní prostředí, jako jsou zábory ZPF, zásahy do zeleně apod. Významnější negativní vlivy nelze za současného stavu u této KOZ předpokládat.

Strategický cíl 5 - Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města

V případě obou KOZ u Strategického cíle 5 jsou uvedeny typové projekty měkkého charakteru vedoucí ke zvýšení efektivity a atraktivity zodpovědného, uvědomělého a aktivního přístupu občanů města na jeho řízení a rozvoji. V této obecné a rozsáhlé specifikaci nelze předpokládat negativní vlivy na složky ŽP, naopak z hlediska veřejného zdraví a životního prostředí může tento přístup napomoci předcházet budoucím problémům a střetům a zvyšovat kvalitu projektů ve veřejném prostoru.

PRIORITA C: ZDRAVÉ MĚSTO

PRIORITA C: ZDRAVÉ MĚSTO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Strategický cíl 6 - Kultivovat prostředí pro život všech generací										
Klíčová oblast změny C.6.1 Funkční veřejný prostor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2
Klíčová oblast změny C.6.2 Kvalitní bydlení a architektura	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
Klíčová oblast změny C.6.3 Udržitelná mobilita	+2	+2	+2/?	+1/?	0	-1	0	0	+1	+2
Strategický cíl 7 - Přiblížit město přírodě										
Klíčová oblast změny C.7.1 Kvalitní zeleň	+1	+1	+1	+1/?	+2	0	+2	0	+1	+2
Klíčová oblast změny C.7.2 Šetrné nakládání se zdroji	+2	+2	0	0	+1	+1	+2	+2	+2	+2

Strategický cíl 6 - Kultivovat prostředí pro život všech generací

Řešení **KOZ C.6.1 Funkční veřejný prostor** směřuje do stávajících již využívaných ploch v intravilánu města za účelem zlepšení stavu veřejných prostranství a souvisejících služeb (např. sociálních a zdravotních). Z hlediska vlivů na životní prostředí lze tuto KOZ hodnotit neutrálně až mírně kladně (např. čistota a vzhled veřejných prostranství). Jednoznačně pozitivní vlivy směřují k oblasti zdraví a bezpečnosti obyvatel, neboť je zde přímo podporován rozvoj zdravotních a sociálních služeb a bezpečnosti na území města.

KOZ C.6.2 Kvalitní bydlení a architektura směřuje především do již využívaných ploch pro bydlení v intravilánu města za účelem zlepšení stavu veřejných prostranství a souvisejících služeb a zlepšení stavu bytového fondu. Dále podpora využívání proluk na úkor volné krajiny. Z hlediska životního prostředí se jedná o neutrální až mírně pozitivní opatření, které povede ke zlepšení vzhledu města a pravděpodobně také snižování spotřeby energie. Při zástavbě proluk je potřeba postupovat obezřetně s přihlédnutím na ojedinělé ostrůvky biodiverzity v centru města.

KOZ C.6.3 Udržitelná mobilita směřuje k podpoře ekologicky šetrnějších forem dopravy, ať už veřejné hromadné dopravy (vlaková, MHD), cyklistické nebo pěší. Toto opatření je zacíleno ke zlepšování stavu životního prostředí a kvality života. Tuto oblast jako celek je z hlediska životního prostředí možno chápat pozitivně – realizace opatření a projektů směřuje k podpoře šetrnějších forem dopravy s nižšími emisemi do ovzduší, hlukovými emisemi, nižšími zátěžími půdního fondu a vyšší bezpečností oproti dopravě automobilové. Je zde potřeba pouze upozornit na některé potenciálně problémové aspekty, a to tyto:

- Železniční trať tvoří hranici CHKO Poodří. Při případné rekonstrukci/modernizaci úseků těchto tratí je nutno respektovat přírodní hodnoty v tomto území. (Současně je třeba dodat, že klíčová oblast změny je však v tomto případě zaměřena zejména na MHD, nikoliv vlakovou dopravu).
- Některé cyklistické stezky procházejí přes CHKO Poodří. Nové úseky mohou při jejich lokalizaci do těchto území způsobovat např. vyrušování zvláště chráněných druhů a jejich negativní ovlivnění. Při plánování nových cyklostezek v těchto územích je proto nutné jejich projednání s orgány ochrany přírody.

- Z hlediska veřejného zdraví je potřeba upozornit na příklad projektu prodloužení tramvajové trati v Ostravě – Porubě. Obavy panují zejména z překračování hlukových limitů. Jejich dodržení bude nutno zajistit v rámci navazujícího procesu přípravy projektu. (Obdobná situace je řešena i v jiných městech - Praha).

Je potřeba upozornit, že hluk v tramvajovém provozu je vytvářen dvěma zdroji - konstrukcí tramvajové trati a tramvajových vozidel. Hluk, jehož zdrojem je tramvajová trať, je dán např. stárím tramvajových tratí. Při rekonstrukci těchto tratí a jejich nové výstavbě jsou již používány modernější technologie a materiály než v minulosti a jejich hlučnost je významně nižší. Snížení hlučnosti může přinést také zatravnění tramvajových těles, což je v rámci SPRM přímo uváděno. Nevýhodou použití nových technologií je jejich vyšší cena. Hlučnost tramvajových vozidel je řešena také v rámci platných ČSN a jiných předpisů.

Hlučnost se dá dále snížit použitím moderních prvků na samotných kolech tramvajových vozidel, vhodným řešením křižovatek, vhodnou údržbou tratí, instalací moderních odhlučňovacích prvků v kolejišti nebo zapuštěním trati do vozovky.

Tyto aspekty nejsou postihnutečné v obecnější koncepci, avšak budou řešitelné při řešení konkrétních záměrů z ní vyplývajících.

- Dále doporučujeme – s ohledem na potřebu minimalizace hlukové zátěže z dopravy – doplnit mezi typová opatření protihlukové stěny (případně pásy zeleně) podél stávajících nebo nově plánovaných dopravních staveb s vyšší intenzitou dopravy.

Strategický cíl 7 - Přiblížit město přírodě

V rámci **KOZ C.7.1 Kvalitní zeleň** jsou navržena opatření podporující ochranu a zlepšování životního prostředí, a to v oblasti městské zeleně, využívání brownfieldů, zlepšováním vodního režimu krajiny, adaptací na klimatickou změnu nebo podpory veřejného zdraví. Tuto KOZ je možno tedy hodnotit jednoznačně pozitivně. Pouze z hlediska ochrany přírody je nutno upozornit na typové opatření Využití řek Ostravice, Odry a Opavy pro rekreační plavbu. Případný rozvoj rekreačního využití řeky Odry na území CHKO Poodří je nutno řešit v úzké spolupráci s AOPK ČR tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění zvláště chráněných druhů nebo jiných přírodních hodnot v území.

K příkladu projektu „stavební úprava opevnění bermy řeky Ostravice“ je doporučeno realizovat jej (dle technických možností) v souladu s přírodě blízkými opatřeními, aby i břehy řek plnily svou biologickou funkci, zachovávaly druhovou pestrost a pokud možno sloužily jako biokoridor.

V rámci klíčové oblasti změny **C.7.2 Šetrné nakládání se zdroji** jsou navržena opatření podporující ochranu a zlepšování životního prostředí v celé řadě jeho aspektů – např. snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší, zlepšování kvality vod aj. Z tohoto důvodu je možno tuto oblast hodnotit jednoznačně pozitivně.

7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE.

Při vyhodnocení Strategického plánu rozvoje SMO 2017-2023 nebyly identifikovány žádné závažné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Byly identifikovány pouze některé mírně negativní vlivy nebo bylo upozorněno na některá potenciální rizika.

Charakter SPRM Ostravy neumožňuje - vzhledem k nezbytně obecnému charakteru strategických cílů – jednoznačně identifikovat konkrétní vlivy typových projektů na životní prostředí a veřejné zdraví. Specifické environmentální vlivy bude možno reálně identifikovat až v rámci procedury výběru projektů a v relevantních případech také při hodnocení jednotlivých aktivit (případně záměrů a projektů) v rámci procedur dle stavebního zákona, respektive zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním cílem hodnocení koncepce v rámci procedury SEA proto bylo posouzení, zda je v návrhu SPRM dostatečně integrována environmentální problematika, případně zda dokument neobsahuje návrhy, které by mohly představovat potenciálně významná rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví. Tabulková i slovní hodnocení provedená v tomto smyslu jsou uvedena v předcházející kapitole. V rámci vyhodnocení byla u KOZ s identifikací potenciálních mírných negativních vlivů také uvedena doporučení a opatření pro jejich předcházení, zmírnění nebo eliminaci. Jejich souhrn je uveden zde:

- V rámci přípravy územního plánu a jeho změn důsledně řešit vlivy jednotlivých návrhových ploch na životní prostředí a předcházet střetům se zájmy ŽP a veřejného zdraví
- Při přípravě nových úseků tramvajových tratí zajistit naplňování stanovených hlukových limitů.
- Při řešení proluk zohledňovat také případnou přítomnost přírodně hodnotnějších prvků v dané lokalitě.
- Při výběru lokality pro nový Vědecko-technologický park Ostrava zohlednit také vlivy na životní prostředí. Zejména minimalizovat zábory kvalitního ZPF (optimálně pomocí využití již dříve využívaných lokalit), omezovat zásahy do stávající zeleně apod.
- Při plánování nových cyklostezek ve zvláště chráněných územích a lokalitách soustavy Natura 2000 úzce spolupracovat s orgány ochrany přírody.
- Při plánování využití řeky Odry na území CHKO Poodří úzce spolupracovat s AOPK ČR.
- Při úpravách vodních toků upřednostňovat (v rámci konkrétních technických možností) přírodě bližší opatření na úkor technických.
- S ohledem na potřebu minimalizace hlukové zátěže z automobilové dopravy – doporučujeme doplnit mezi typová opatření protihlukové stěny (případně pásy zeleně) podél stávajících nebo nově plánovaných dopravních staveb s vyšší intenzitou dopravy.

Opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci možných závažných negativních vlivů na životní prostředí by byla pouze deklaratorní, pokud by při využívání SPRM nebyl zajištěn soulad intervencí s uvedenými požadavky. Tento soulad – a tím i dodržování deklarovaných cílů koncepce i doporučení

SEA - může být zajištěn pouze prostřednictvím důsledného hodnocení záměrů a projektů – a to tak, aby vybrané projekty přispívaly jak k naplňování cílů strategického plánu, tak k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí i veřejného zdraví, nebo aby alespoň nebyly s těmito cíli v rozporu.

Principy výběru záměrů/projektů i faktická realizace strategického plánu by měly za každých okolností zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s významnými negativními vlivy na životní prostředí a naopak, aby podpora byla směřována na ty projekty, které mohou nejvíce přispět ke zlepšení stavu životního prostředí ve městě Ostravě, případně aby projekty splňující environmentální kritéria byly při výběru významně preferovány. Projektem s pozitivním vlivem na životní prostředí je přitom třeba chápat takový projekt, jehož pozitivní vlivy budou významně větší než jeho případné negativní vlivy a současně případné negativní vlivy nebudou významné.

Návrh vlastních environmentálních kritérií (indikátorů) pro podporu projektů financovaných z rozpočtu statutárního města Ostravy, které zajistí výše uvedené požadavky, a návrh na jejich začlenění do systému hodnocení a výběru projektů (týká se části projektů), je uveden v kapitole č. 11.

Opatření z hlediska možných vlivů na soustavu Natura 2000

Z posouzení vlivů na soustavu Natura 2000 vyplývá (viz příloha č. 1 Vyhodnocení), že většina KOZ nemůže mít negativní vliv na soustavu Natura 2000, respektive bude mít neutrální dopad. Pouze u některých KOZ uvedených v koncepci bylo upozorněno na možnost potenciálně negativního vlivu na soustavu Natura 2000. Pro ně lze formulovat obecná doporučení zmírňující negativní vliv.

Jedná se o následující:

- **A.1.1 Plnění role metropole** - upozorněno na potenciálně problematické uvedené konkrétní změny nebo typová opatření, ke kterým patří rozvoj dopravního spojení se světem nebo investice do nadregionálních logistických, produkčních center sdílených služeb. Konflikt by nastal pouze při nevhodné lokalizaci těchto záměrů do (blízkosti) uvedených lokalit soustavy Natura 2000. Bude řešeno/řešitelné v územním plánu nebo jeho budoucí aktualizaci.
- **C.6.3 Udržitelná mobilita** - Zaměření KOZ směřuje k podpoře ekologicky šetrnějších forem dopravy. Z hlediska soustavy Natura 2000 je potřeba upozornit na případnou rekonstrukci/modernizaci úseků železničních tratí tvořících hranici naturových lokalit, kdy je nutno respektovat předměty ochrany v uvedených naturových lokalitách a případné záměry řešit dle §45i zákona o ochraně přírody a krajiny v rámci procesu EIA.
Dále případné nové úseky cyklistických stezek mohou při své lokalizaci do těchto území způsobovat např. vyrušování předmětů ochrany a jejich negativní ovlivnění. Při plánování nových cyklostezek v naturových územích je proto nutné přizpůsobit lokalizaci výskytu předmětů ochrany a úzce spolupracovat s orgány ochrany přírody.
- **C.7.1. Kvalitní zeleň** - upozorněno na typové opatření „využití řek Ostravice, Odry a Opavy pro rekreační plavbu“. Případný rozvoj rekreačního využití řeky Odry na území EVL a PO Poodří je nutno řešit v úzké spolupráci s AOPK ČR tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění předmětů ochrany, jako jsou např. piskoř pruhovaný, velevrub tupý, ledňáček říční, biotopy vázané na vodu nebo lužní les.

8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĐOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW).

8.1 VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT

Strategický plán rozvoje města Ostravy 2017-2023 byl připravován ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území. Při přípravě koncepce byly zvažovány a diskutovány různé alternativy zpracování, nicméně konečným výsledkem prací je předložení koncepce v jedné variantě.

Vzhledem k charakteru koncepce mohou varianty fakticky nastat při realizaci SPRM na úrovni implementace konkrétních záměrů a projektů, naplňujících oblastí intervence. Je proto nezbytné, aby při výběru projektů byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria a aby systém monitorování implementace SPRM obsahoval environmentální indikátory.

8.2 POPIS PROVEDENÍ POSOUZENÍ VLIVŮ SPRM OSTRAVY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10e až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěru zjišťovacího řízení podle § 10d) citovaného zákona, vydaného Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, Odborem životního prostředí a zemědělství, dne 20.12.2016, pod č.j. MSK 146934/2016.

V souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je vyhodnocen také vliv koncepce na veřejné zdraví. Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je vyhodnocen rovněž vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000.

Vyhodnocení SPRM Ostravy vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristik hlavních trendů vývoje
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na komunitární, národní i regionální úrovni
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy).
- Tabulkové a slovní hodnocení strategických cílů, prioritních oblastí a opatření SPRM
- Doporučení a návrhy úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr podporovaných projektů

- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Hodnocení vize bylo provedeno slovně. Hodnocení klíčových oblastí změny bylo provedeno s použitím předem připravené matice vlivů, ve které byla každá KOZ hodnocena expertním týmem vzhledem k daným referenčním cílům ochrany životního prostředí. Velikost potenciálního pozitivního nebo negativního vlivu na životní prostředí a velikost tohoto vlivu je v matici vlivů vyjádřena číselnou 5bodovou stupnicí (-2 až +2). Použitá stupnice hodnocení vlivů je uvedena v kapitole 6.1.3. Metoda hodnocení klíčových opatření změny

8.3 PROBLÉMY PŘI SHROMAŽĐOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

Předkladatel SPRM Ostravy poskytl zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů týkajících se samotné koncepce.

Určitým problémem, který je podrobně diskutován v příslušných částech Vyhodnocení, je uvedení typových projektů v rámci SPRM, při současné absenci podrobných údajů o těchto projektech i možnost jejich přesné identifikace, respektive odlišení od jiných možných verzí obecně známých projektů (jiná kapacita, lokalizace, objemy a podobně).

Vzhledem k tomu, že projekty realizované v SPRM budou ve většině případů podléhat standardním procedurám schvalování podle stavebního zákona a ve vybraných případech také hodnocení záměrů dle zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně dle zákona č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, neměly tyto skutečnosti na výsledné hodnocení zásadní dopad a jeho výsledek neovlivnily.

9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

9.1 MONITOROVÁNÍ VLIVŮ IMPLEMENTACE SPRM NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Návrh systému monitorování vlivů implementace plánu vychází ze skutečnosti, že obsah plánu musí být natolik obecný, aby umožnil intervence dané rámcem specifických cílů a opatření. Nástrojem implementace plánu budou tedy až jednotlivé záměry, podporované v rámci SPRM a naplňující navržená opatření. Realizace těchto projektů přitom může mít – dle jejich konkrétního charakteru – rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

Při monitorování implementace SPRM Ostravy navíc často nebude možno rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a vývoj veřejného zdraví ovlivněn intervencemi SPRM, nebo jinými procesy probíhajícími mimo systém integrovaných nástrojů, dynamika “přirozeného vývoje”, globální vlivy, dopady aktuální ekonomické situace a podobně.

Z tohoto důvodu byl při stanovování environmentálních kritérií přijat systém, který slaďuje monitorování implementace SPRM Ostravy na strategické i projektové úrovni, zajišťuje dodržení souladu mezi cíli koncepce a dopadem podporovaných projektů a současně v důsledku propojení referenčních cílů, indikátorů a environmentálních kritérií výběru podporovaných projektů umožňuje také praktické postupné sledování dopadů intervencí “zdola”, prostřednictvím agregace dat a údajů o dopadech aktivit/projektů.

Nastavení systému monitorovacích ukazatelů (indikátorů) pro sledování vlivu (monitorování) implementace SPRM Ostravy z hlediska vlivů na životní prostředí a environmentálních kritérií lze považovat za důležitou součást hodnocení koncepce v rámci procedury SEA.

STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V rámci zpracování Vyhodnocení vlivů SPRM Ostravy na životní prostředí a veřejné zdraví byl identifikován výběrový seznam referenčních cílů ochrany životního prostředí a následně z něj byla stanovena základní sada cílů odpovídající charakteru koncepce. Potenciální dopady realizace koncepce jsou odhadovány prostřednictvím posouzení vlivů koncepce na naplňování těchto cílů (pozitivní, negativní či neutrální).

Pro sledování vlivů realizace plánu na jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí byly navrženy příslušné indikátory. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém období platnosti SPRM Ostravy a vychází mimo jiné z požadavků ustanovení §10h) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (povinnost předkladatele koncepce).

Návrh mechanismu monitorování SPRM Ostravy předkladatelem je uveden v následujícím textu. Statutární město Ostrava, jako předkladatel koncepce, po schválení koncepce zveřejní podle § 10 g, odst. 5, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h uvedeného zákona.

Návrh mechanismu monitorování

Statutární město Ostrava bude v intervalech optimálně cca 1 x za 3 roky (tj. zhruba v půli sledovaného období a na jeho konci, respektive před případnou aktualizací) vyhodnocovat vlivy provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Implementace SPRM Ostravy, především vlivy zařazených aktivit na životní prostředí, bude hodnoceno na základě požadavků stanoviska příslušného úřadu k Vyhodnocení koncepce dle § 10 g) citovaného zákona a dále také na základě indikátorů referenčních cílů životního prostředí, tak jak byly navrženy v rámci tohoto dokumentu.

Uvedené stanovisko i dokument Vyhodnocení budou zveřejněny na Internetových stránkách statutárního města Ostrava v sekci, v níž je zveřejněn strategický plán. Výsledky hodnocení budou předkládány vedení statutárního města Ostravy a následně zveřejňovány na internetových stránkách města.

K tomu, aby bylo možné sledovat vlivy koncepce pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázet s environmentálním hodnocením projektů, realizovaných v rámci koncepce. Monitorováním a agregací dat z hodnocení jednotlivých projektů pak bude možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany ŽP a veřejného zdraví.

Tam, kde to bude relevantní, budou nástroje environmentálního hodnocení projektů zastoupeny také standardními procedurami hodnocení vlivů záměrů na životní prostředí (EIA), naturového hodnocení (hodnocení vlivů na EVL a PO soustavy chráněných území Natura 2000) nebo procedurami územního plánování v těch případech, kdy záměry pod výše uvedené zákony č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů a 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nespádají.

Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 na životní prostředí, vycházející z referenčních cílů, formulovaných způsobem podrobně popsaným v kapitole č. 5.

Tabulka 21 Návrh environmentálních indikátorů

Referenční cíl	Indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice a zdroj
Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší – zejména oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek	Emise za všechny kategorie zdrojů: a) TZL b) NO _x c) VOC	tis. tun/rok	Emise znečišťujících látek za časové období (ČHMÚ)
Snižovat koncentrace suspendovaných částic (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň platných limitů	Koncentrace suspendovaných částic velikosti PM ₁₀ a PM _{2,5} a koncentrace NO _x v ovzduší	µg/m ³	Průměrné koncentrace uvedených znečišťujících látek v ovzduší (ČHMÚ)
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy	Intenzita dopravy na vybraných komunikacích	Počet automobilů/24 h	Změna dopravní zátěže na vybraných komunikacích (Zdroj: Sčítání dopravy – ŘSD nebo vlastní měření v řešených lokalitách)
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	Změna rozlohy ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci programu (Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny a CHKO, NPR, PR, biocentra).
Chránit krajinný ráz a funkce krajiny	Míra změny krajinného rázu	počet	Počet projektů, jejichž realizace na základě SPRM způsobila významnější ovlivnění krajinného rázu (vlastní doplňující šetření)
Chránit kvalitní zemědělskou půdu před zábořem a důsledky intenzivního hospodaření	Změna rozlohy zemědělské půdy	ha	Změna rozlohy zemědělské půdy; (ČSÚ, ÚAP)
Chránit povrchové a podzemní vody	Stav povrchových a podzemních vod	Stav	Stav povrchových a podzemních vod (POD, ČHMÚ)
Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Snížení produkce odpadů	%	Změna produkce odpadů za sledované období (%). Zvýšení využití komunálních odpadů (%) (MMO – OŽP)
Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	Počet projektů	Počet projektů, zahrnujících EVVO podpořených z MSK, zaměřených na řešení nejzávažnějších problémů životního prostředí. (MMO – OŽP)

Referenční cíl	Indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice a zdroj
Zajistit zdravé a bezpečné prostředí a podporovat dobrý zdravotní stav obyvatel	Podíl území s překračováním imisních limitů pro ochranu zdraví obyvatel		Plocha oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší z celkové plochy města (%) (ČHMÚ)

10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE.

10.1. OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Základním opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění SPRM Ostravy bude - vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí (viz též kapitola 6 Vyhodnocení) - pravidelná kontrola (monitoring) realizace SPRM Ostravy.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace SPRM Ostravy je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy MŽP, dotčené správní úřady a současně rozhodnout o adekvátní změně strategie. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných projektů po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

Dále jsou také uvedena doporučení a opatření pro předcházení, zmírnění nebo eliminaci negativních vlivů. Jejich souhrn je uveden zde:

- V rámci přípravy územního plánu a jeho změn důsledně řešit vlivy jednotlivých návrhových ploch na životní prostředí a předcházet střetům se zájmy ŽP a veřejného zdraví
- Při přípravě nových úseků tramvajových tratí zajistit naplňování stanovených hlukových limitů.
- Při řešení proluk zohledňovat také případnou přítomnost přírodně hodnotnějších prvků v dané lokalitě.
- Při výběru lokality pro nový Vědecko-technologický park Ostrava zohlednit také vlivy na životní prostředí. Zejména minimalizovat zábory kvalitního ZPF (optimálně pomocí využití již dříve využívaných lokalit), omezovat zásahy do stávající zeleně apod.
- Při plánování nových cyklostezek ve zvláště chráněných územích a lokalitách soustavy Natura 2000 úzce spolupracovat s orgány ochrany přírody.
- Při plánování využití řeky Odry na území CHKO Poodří úzce spolupracovat s AOPK ČR.
- Při úpravách vodních toků upřednostňovat (v rámci konkrétních technických možností) přírodě bližší opatření na úkor technických.
- S ohledem na potřebu minimalizace hlukové zátěže z automobilové dopravy – doporučujeme doplnit mezi typová opatření protihlukové stěny (případně pásy zeleně) podél stávajících nebo nově plánovaných dopravních staveb s vyšší intenzitou dopravy.

10.2. OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ PROJEKTŮ

Konkrétní vlivy SPRM Ostravy na životní prostředí a veřejné zdraví nastanou až v případě realizace projektů, které jsou v koncepci uvedeny v podobě typových projektů, které naplňují opatření. Nejvýznamnějším opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů, podporovaných v rámci strategie, na životní prostředí proto bude posuzování projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. A to podle jejich charakteru buď posouzením v rámci procedury EIA dle zákona číslo 100/2001 Sb., nebo podle stavebního zákona v případech, kdy projekty nebudou citovanému zákonu podléhat.

V některých případech budou muset být projekty posouzeny také podle zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s jejich potenciálně významnými negativními vlivy na evropsky významné lokality, případně ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000.

Vhodným nástrojem k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů je také aplikace environmentálních kritérií výběru projektů.

Dalším opatřením je pravidelná kontrola (monitoring) realizace projektů. V případě zjištění závažných nebo nepředpokládaných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace projektu budou ze strany předkladatele přijata odpovídající opatření pro eliminaci, minimalizaci a případně kompenzaci těchto vlivů.

11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU.

11.1. ENVIRONMENTÁLNÍ HODNOCENÍ AKTIVIT / PROJEKTŮ

Environmentální hodnocení projektů při jejich výběru je jednou z možností minimalizace negativních vlivů koncepce na životní prostředí. Toto hodnocení je omezeno na projekty, které budou podléhat výběru v rámci SPRM Ostravy. Stanovení environmentálních kritérií hodnocení projektů a jejich zařazení do systému výběru je z tohoto důvodu jedním z nástrojů souladu podporovaných projektů s deklaratorním charakterem specifických cílů a opatření SPRM Ostravy.

Hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako součást schvalovacích procedur projektů, například při rozhodování o financování v rámci výběrových řízení. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci pouze ty projekty, které nebudou mít negativní vliv na životní prostředí³. Současně by měly být v případě věcně stejných projektů doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako příznivější z hlediska ŽP.

Kritéria environmentálního hodnocení projektů byla stanovena vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a indikátorům vlivu koncepce na životní prostředí (viz výše). Environmentální hodnocení projektů pak má odpovědět na otázku, jakým způsobem může předkládaný projekt ovlivnit životní prostředí ve smyslu referenčních cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení projektů z hlediska životního prostředí je navrhováno v podobě slovního hodnocení, to znamená konstatováním pro jednotlivá environmentální kritéria, že projekt na ně má *pozitivní* / *žádný* / *negativní vliv*.

11.2. ENVIRONMENTÁLNÍ KRITÉRIA PRO VÝBĚR PROJEKTŮ

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) environmentální kritéria, která jsou uvedena v následující tabulce. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení projektů v rámci SPRM Ostravy). Předkladatel koncepce přitom může provést jejich výběr, úpravu či změny dle svých potřeb a požadavků tak, aby kritéria co nejlépe reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

³ Projektem, který nemá negativní vliv na životní prostředí, je třeba chápat i takový projekt, jehož pozitivní vlivy významně převažují nad jeho případnými vlivy negativními a současně žádný jeho případný negativní vliv na životní prostředí není nepřijatelný.

Tabulka 22 Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší – zejména oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší, především tuhých znečišťujících látek a plyných emisí ze stacionárních zdrojů, dopravy a lokálních topenišť?
Snižovat koncentrace suspendovaných částic (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň platných limitů	Přispěje realizace projektu ke snížení koncentrací suspendovaných částic, případně NO _x v ovzduší?
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy	Sníží se počet obyvatel exponovaných nadměrným hlukem, zejména z dopravy?
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity (viz také podrobnější členění výše)	Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiverzity? [ano/ne] Pomocné otázky: * Narušuje projekt ochranné podmínky ZCHÚ? [ano/ne] * Narušuje projekt územní integritu EVL a ptačích oblastí? * Dojde k negativnímu ovlivnění nebo likvidaci biotopů s výskytem zvláště chráněných druhů? [ano/ne] * Dojde k negativnímu ovlivnění přírodních stanovišť?
Chránit krajinný ráz a funkce krajiny	Ovlivní projekt negativně krajinný ráz? Přispěje ke zvýšení retence vody v krajině?
Chránit kvalitní zemědělskou půdu před záborom a důsledky intenzivního hospodaření	Dojde v rámci projektu ke snížení rozlohy zemědělské půdy?
Chránit povrchové a podzemní vody	Může projekt ohrozit kvalitu povrchových a podzemních vod?
Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Dojde v rámci projektu ke snížení/zvýšení produkce odpadů. Přispěje projekt k likvidaci skládky odpadů, případně jiné staré zátěže?
Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady	Přispěje projekt k podpoře využití EVVO pro potřeby ochrany životního prostředí, respektive pro projekty zaměřené na snížení emisí z lokálních topenišť, odpovídající nakládání s odpady a podobně?
Zajistit zdravé a bezpečné prostředí a podporovat dobrý zdravotní stav obyvatel	Přispěje projekt k zajištění zdraví nebo bezpečnosti obyvatel?

12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.

Vlivy koncepce Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 byly hodnoceny současně s ostatními vlivy na životní prostředí průběžně v rámci jednotlivých kapitol. V rámci hodnocení vlivů jednotlivých opatření – viz průběžně v jednotlivých kapitolách výše - nebyly identifikovány žádné významnější negativní vlivy na lidské zdraví. Naopak u řady opatření, zejména u strategických cílů 6 a 7, ale i dalších, se dají předpokládat kladné vlivy na veřejné zdraví, zejména u opatření podporující rozvoj udržitelných forem dopravy, rozvoj služeb, veřejných prostranství, zvyšování kvality bydlení a dalších.

Na základě všech poznatků vyplývajících z vyhodnocení je možno konstatovat, že realizace opatření uvedených v koncepci povede ke zlepšení podmínek pro zajištění bezpečnosti a ochraně veřejného zdraví.

13. NETECHNICKÉ SHRNUÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ.

Předmětem předkládaného Vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví je Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023.

Vyhodnocení začíná stručným **Úvodem**.

První kapitola Vyhodnocení pojednává o obsahu a cílech SPRM Ostravy a jeho vztazích k jiným koncepcím. Koncepce je ve své návrhové části členěna na několik úrovní, které vycházejí z doporučené metodiky pro zpracování strategických dokumentů.

Jedná se o komplexní dokument (napříč jednotlivými odvětvími), který má za cíl definovat priority území města Ostravy s ohledem na předpokládané rozvojové příležitosti v horizontu do roku 2023.

Dokument Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 je členěn v souladu s principy dokumentů strategického plánování do následujících kapitol:

Druhá kapitola Vyhodnocení podává informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobném vývoji bez provedení koncepce. V kapitole jsou popsány základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území ve všech relevantních sektorech životního prostředí:

- Ovzduší (emisní situace, imisní situace)
- Hluk
- Příroda a krajina, včetně lokalit soustavy Natura 2000
- Voda
- Odpady
- Půda
- Les
- Staré ekologické zátěže
- Horninové prostředí a surovinové zdroje
- Kulturní památky
- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.

Třetí kapitola Vyhodnocení uvádí charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy. V souvislosti s tím je třeba uvést, že v zájmovém území existují tři skupiny „citlivých“ oblastí, v nichž je potřebné zvlášť důsledně vyhodnocovat potenciální dopady projektů podporovaných SPRM Ostravy z hlediska jejich možných nepříznivých vlivů na životní prostředí. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

- Oblast se zhoršeným stavem životního prostředí.
- Oblasti citlivé z hlediska potenciálních vlivů extrémních projevů klimatu (povodně, sucho).

Ve čtvrté kapitole Vyhodnocení jsou diskutovány hlavní současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro realizaci SPRM Ostravy a které jsou dále využity pro stanovení referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (níže řazeno hierarchicky dle míry potenciálních střetů s koncepcí):

OVZDUŠÍ

- nízká kvalita ovzduší v rámci celé ČR i Evropy
- kombinace a význam všech typů zdrojů škodlivin – stacionární zdroje, doprava, lokální topeniště a přeshraniční přenos
- opakované dlouhodobé překračování hygienických limitů PM₁₀ a PM_{2,5}
- překračování hygienickým limitů benzo(a)pyrenu

HLUK

- hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací, zatížených intenzivní automobilovou dopravou

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

- zabezpečení starých likvidovaných důlních děl z hlediska jejich vlivu na povrch
- devastace poddolovaných území
- dosud nevyřešené staré ekologické zátěže
- brownfields
- hořící haldy

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- nadměrný podíl skládkování komunálního odpadu a BRKO a nedostatek kapacit k jeho využití
- stagnace využívání komunálního odpadu
- odstraňování nebezpečných odpadů z průmyslových výroby a ze sanací starých ekologických zátěží

PŘÍRODA A KRAJINA

- střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry
- velkoplošné terénní úpravy v důsledku výstavby obchodních středisek a liniových staveb
- plochy brownfields, kontaminované plochy – vnímáno jako negativní esteticky zároveň však narušená funkce krajiny
- invazní druhy v oblastech blízko vodního prostředí i v rumišťích brownfields a hald
- znečištění vodních toků jako biotopu pro rostliny a živočichy
- velmi pozměněný a industriální charakter krajiny

PŮDA

- vysoká výměra pozemků narušených těžbou nerostných surovin ve srovnání s jinými kraji

- pokles plochy zemědělsky obhospodařované půdy
- zábor zemědělských ploch vlivem výstavby průmyslových zón a nových ploch pro dopravu, komerci a bydlení
- zátěž zemědělských půd těžkými kovy

VODA

- zhoršená kvalita vody na menších tocích
- kolísající jakost vody na větších tocích s kolísajícím průtokem
- záplavové zóny v intravilánu

V této čtvrté kapitole jsou rovněž popsány závěry Hodnocení vlivů SPRM Ostravy na EVL a ptačí oblasti (obojí též v samostatných přílohách).

V páté kapitole Vyhodnocení byly určeny cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci. Dále byl stanoven způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce a přehled referenčních cílů ochrany životního prostředí, které tvoří základní rámec pro vyhodnocení souladu cílů SPRM Ostravy s požadavky na ochranu životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí, uvedené v následující tabulce, především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé prioritní oblasti a opatření ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí, a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči plnění cílů neutrální.

Vlastní vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí obsahuje kapitola 6 předkládaného Vyhodnocení. Hodnocení je provedeno v několika úrovních (celkové hodnocení koncepce včetně hodnocení vize, hodnocení priorit, strategických cílů a klíčových oblastí změny).

V sedmé kapitole Vyhodnocení jsou navržena doporučení a opatření pro předcházení, snížení nebo eliminaci potenciálně negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Současně je konstatováno, že nebyly identifikovány žádné závažné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

V osmé kapitole Vyhodnocení je uvedena posuzovaná varianta koncepce a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů. Přitom bylo konstatováno, že předkladatel i zpracovatel koncepce poskytli zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotné koncepce.

Z hlediska zkoumaných variant je možno konstatovat, že hodnocená koncepce je vázána k předmětnému území, a proto byla v rámci přípravy řešena v jedné variantě umístění. Nicméně je třeba zdůraznit, že hodnocený SPRM Ostravy je výsledkem zvažování a hodnocení řady různých pracovních variant, které byly v průběhu přípravy koncepce projednávány s klíčovými aktéry SPRM Ostravy.

V deváté kapitole Vyhodnocení jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro sledování vlivů implementace koncepce na jednotlivé referenční cíle ochrany ŽP. K tomu, aby bylo možno sledovat vliv SPRM Ostravy na životní prostředí pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázet s environmentálním hodnocením projektů, naplňujících specifické cíle SPRM Ostravy.

V textu kapitoly je také navržen systém opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví dle § 10h zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V desáté kapitole Vyhodnocení je uveden stručný popis opatření navrhovaných k eliminaci, minimalizaci a eliminaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce.

Základním opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění SPRM Ostravy bude - vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí (viz též kapitola 6 Vyhodnocení) - pravidelná kontrola (monitoring) realizace SPRM Ostravy.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace SPRM Ostravy je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, dotčené správní úřady a současně rozhodnout o adekvátní změně SPRM Ostravy. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných projektů po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení financování.

Nejvýznamnějším opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů podporovaných v rámci SPRM Ostravy na životní prostředí proto bude posuzování projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. A to podle jejich charakteru buď posouzením v rámci procedury EIA dle zákona číslo 100/2001 Sb., nebo podle stavebního zákona v případech, kdy projekty nebudou citovanému zákonu podléhat.

V některých případech budou muset být projekty posouzeny také podle zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s jejich potenciálně významnými negativními vlivy na evropsky významné lokality, případně ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000.

Jedenáctá kapitola vyhodnocení popisuje navržené indikátory (kritéria) pro výběr podporovaných projektů. Environmentální hodnocení aktivit / projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako součást schvalovacích procedur projektů, například při rozhodování o financování v rámci výběrových řízení.

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) environmentální kritéria, která jsou uvedena v následující tabulce. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení projektů v rámci SPRM Ostravy). Předkladatel koncepce přitom může provést jejich výběr, úpravu či změny dle svých potřeb a požadavků tak, aby kritéria co nejlépe reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Ve dvanácté kapitole Vyhodnocení jsou shrnuty výsledky posouzení vlivu koncepce na veřejné zdraví. Bylo konstatováno, že nebyly zjištěny žádné významnější negativní vlivy na veřejné zdraví.

Třináctá kapitola pak obsahuje toto stručné shrnutí

Čtrnáctá kapitola obsahuje vypořádání připomínek, zaslaných k Oznámení koncepce a zahrnutých do příloh Závěru zjišťovacího řízení.

Patnáctá kapitola obsahuje závěr a návrh stanoviska k návrhu koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.

14.1. PŘEHLED VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH K OZNÁMENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY 2017-2023.

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Krajského úřadu Moravskoslezského kraje předaná vyjádření, která jsou přehledně uvedena v následující tabulce.

Tabulka 23 Přehled přijatých vyjádření

Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č.j.:	Ze dne
1. Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě	Na bělidle 7, 702 00 Ostrava	KHSMS 60830/2016/HOK/OV	7.12.2016
2. Magistrát města Ostravy, odbor ochrany životního prostředí	Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava	SMO/472730/16/OŽP/Bey	6.12.2016
3. ČHMÚ, Úsek ochrany čistoty ovzduší			9.12.2016
4. Statutární město Ostrava	Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava	SMO/473009/16/OŽP/Bey	6.12.2016
5. SMO, Městský obvod Svinov	Bílovecká 69/48, 721 00 Ostrava	SVI 04194/2016/OVDŽP/Her/01	8.12.2016
6. Česká inspekce životního prostředí - Oblastní inspektorát Ostrava	Valchařská 15, 702 00 Ostrava	ČiŽP/49/IPP/1615397.002/16/VMJ	9.12.2016
7. OKK Koksovny, a.s.	Koksární 1112, Ostrava-Přívov, 702 24		12.12.2016
8. SMO městský obvod Slezská Ostrava	Těšínská 35, 710 16 Ostrava	SLE/38817/16/TSKZaH/Boř	12.12.2016
9. Arcelor Mittal	Vratimovská 689, 707 02 Ostrava-Kunčice	A1/309/Ing. Krčmář/3422	12.12.2016
10. RNDr. Barbora Strouhalová, Ph.D.			12.12..2016
11. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství	28. října 117, 702 18 Ostrava		8.12.2016

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny podstatné relevantní údaje z vyjádření podaných ke zveřejněnému Oznámení a jejich vypořádání zpracovatelem Vyhodnocení.

Tabulka 24 Připomínky a jejich vypořádání

Připomínky	Vypořádání
Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě	
Orgán ochrany veřejného zdraví proto doporučuje, aby v případném Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí byl zohledněn i faktor hlukové zátěže a to ve vztahu nejen k dopravní zátěži, ale i významným stacionárním zdrojům hluku (např. rozvoj průmyslových zón, areál ArcelorMittal aj.)	Hluková zátěž je uvedena v rámci kap. 2.12 jako jedna z determinant zdraví obyvatel a bylo k ní přihlíženo při vyhodnocení. Problematika hluku je zahrnuta i do referenčních cílů. Zohlednění faktoru hluku je provedeno v rámci hodnocení potencionálních vlivů jednotlivých klíčových oblastí změny strategického plánu.
doporučuje Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí podle zák.č.100/2001 Sb. provést, s vazbou na program Zdraví 2020.	V rámci Vyhodnocení je vyhodnocen také vliv na veřejné zdraví, mimo jiné s vazbou na program Zdraví 2020
Magistrát města Ostravy, odbor ochrany životního prostředí	
nemá připomínek	
ČHMÚ – Úsek ochrany čistoty ovzduší	
Není uveden zdroj některých emisních hodnot v seznamu použitých podkladů.	V seznamu použitých podkladů je uveden „Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015“ z něhož všechny údaje o emisích pocházejí, krom některých veřejných údajů ČHMÚ. Bližší vyjasnění citací v textu je ve Vyhodnocení doplněno.
Citace zdroje pod uvedenou tabulkou 8 není považována za dostatečnou.	Použita primární citace zdroje z „Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015“ v souladu s metodikou citování.
Pokud byla zdrojem dat pro hodnocení za rok 2011 zpráva ke Střednědobé strategii zlepšení kvality ovzduší v ČR do roku 2020 – analytická část, mělo by to být uvedeno v použitých podkladech.	Zpráva ke Střednědobé strategii zlepšení kvality ovzduší v ČR do roku 2020 nebyla použita. Její vztah ke koncepci je řešen v rámci Vyhodnocení, při zohledňování souladu s dalšími koncepcemi

V tabulce 2 je patrně chybně uvedena emise provozovny Koksozny Svoboda za rok 2009 (má být ve sloupci TZL a ne PM ₁₀)	Data byla použita z uvedeného zdroje. V rámci Vyhodnocení byla připomínka zapracována.
Řazení sloupců zleva doprava od nejnovějších hodnot po nejstarší je neobvyklé a matoucí	Je v rámci Vyhodnocení akceptováno a upraveno.
Doplnit název „Tabulka 8 Souhrn emisí dle skupin zdrojů“ např. takto „Tabulka 8 Souhrn emisí dle skupin zdrojů – území SMO.“	Je doplněno dle návrhu v rámci Vyhodnocení.
Navrženo provedení aktualizace podkladů o nejvýznamnějších emisích BaP pro roky 2011 a 2013 s využitím nejaktuálnějších metodik stanovení emisí, především pro zdroje výroby koksu, železa a oceli. Rovněž jsou navrženy úpravy tabulek celkových emisí Arsenu i BaP.	Zaslaná podkladová data jsou zapracována do Vyhodnocení.
Statutární město Ostrava	
Nemá konkrétní připomínky	
Statutární město Ostrava, městský obvod Svinov	
Navrhuje doplnit do koncepce opatření realizace protihlukových opatření podél komunikací vysokými intenzitami dopravní zátěže.	Návrh není v rámci koncepce explicitně uveden, problematika udržitelné dopravy je však obecněji řešena v rámci KOZ C.6.3 Udržitelná mobilita a částečně také v rámci KOZ C.7.1 Kvalitní zeleň (tj. typové opatření „využívat ekologické prvky při výstavbě veřejné infrastruktury“). Faktor hluku byl rovněž zohledněn při hodnocení vlivů jednotlivých klíčových oblastí změn ve Vyhodnocení. Je také zmíněna nutnost hodnocení konkrétních vlivů při hodnocení budoucích konkrétních projektových záměrů, pro které koncepce stanovuje rámec (tj. včetně faktoru hluku).
Česká inspekce životního prostředí - Oblastní inspektorát Ostrava	
Dle ČIŽP by bylo vhodné text podrobit korektuře, a to jak jazykové, tak pojmové respektive faktografické, protože některé formulace jsou pozoruhodné, např. „výroba železa na bázi kamenného uhlí“ nebo „koksová těžní věžní jáma“, stejně jako tvrzení, že území Karoliny je	Připomínky jsou zohledněny v rámci zpracování Vyhodnocení. Názvy zařízení-provozoven se drží dle uváděných názvů primárních zdrojů, registrů a databází a to k danému časovému

stále ještě brownfield. Dále by bylo vhodné aktualizovat nejen v uváděných tabulkách názvy společností-provozoven, respektive uvádět název zařízení (který se tak často jako provozovatel nemění) a provozovatele (aktuálního), ale také další informace, u kterých se uvádí poslední aktualizace např. rok 2010.	období.
Z hlediska ochrany přírody ČIŽP upozorňuje na potenciální střet zájmů s ochranou přírody, který může vyplynout ze strategického cíle „Přiblížit město přírodě“ a z využití existujících proluk v zástavbě, které je zmiňováno v některých strategických cílech. Z urbanistického hlediska mohou být tyto proluky problémem, nicméně z hlediska ochrany přírody se často díky minimálním lidským aktivitám stávají v zástavbě „ostrůvky biodiverzity“, které jsou často osídlovány i zvláště chráněnými druhy.	Střety při využívání proluk s ostrůvky biodiverzity byly brány v úvahu při hodnocení předpokládaných vlivů jednotlivých klíčových oblastí změn. Jsou rovněž uvedeny mezi doporučeními.
K uvedeným příkladům projektů ČIŽP uvádí k projektu „Výstavba tramvajové trati v Ostravě-Porubě“, kdy dle informací ČIŽP, že se jedná o trať plánovanou po ulicích Bedřicha Nikodéma, 17. listopadu a Průběžná na 7. a 8. porubském stavebním obvodu, že vůči této trati se vzedmula mohutná vlna odporu obyvatel této části Ostravy, která vyústila v petici za její nezřízení. Dle ČIŽP je dotčené území dostatečně pokryto řadou stávajících autobusových linek. Výstavba této tramvajové tratě by znamenala několikaletou stavební činnost, spojenou se zvýšenou hlukovou zátěží (která by ve srovnání se současným stavem byla větší i v průběhu provozu), prašností a kácením desítek dřevin.	Koncepce uvádí příklad rozšíření tramvajové tratě pouze jako příklad možných projektů – není zde určena jeho konkrétní varianta a podoba a jeho realizace není závazná. Možná rizika výstavby a provozu tramvajové trati jsou vzata v úvahu při vyhodnocení vlivů jednotlivých KOZ, která jsou popsána v kap. 6.2.2. Řešení problematiky hluku je uvedeno rovněž v rámci doporučení ke koncepci a bude řešitelné při případné přípravě konkrétního projektu. Zde bude samozřejmě nutné dodržení hlukových limitů a dalších zákonných požadavků. Rovněž se předpokládá, že tento záměr bude projednána jak se zástupci příslušných obvodů, tak veřejností.
Z hlediska ochrany vod by dle ČIŽP bylo možné považovat vypouštění důlních vod do toku Odry za přeshraniční vlivy.	Vypouštění důlních vod není předmětem řešení SPRM Ostravy – tato problematika není v koncepci nikterak zmiňována.
OKK Koksovny	
Emise benzenu a BaP uváděné u společnosti OKK Koksovny, a.s. neodpovídají hodnotám vykázanými v SPEZZO (nelze je přiřadit k oficiálně uváděným údajům). Doporučujeme před zveřejněním emisních hodnot tyto zkontrolovat s provozovateli zařízení.	Data byla použita z uvedeného zdroje „Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015“ Konzultace provedena s ČHMÚ, na základě poskytnutých dat byly ve Vyhodnocení provedeny korektury.

Statutární město Ostrava, městský obvod Slezská Ostrava	
Nemá konkrétní připomínky	
Arcelor Mittal	
Emise uváděné u společnosti ArcelorMittal Ostrava neodpovídají skutečnosti vykázané v SPEZZO, což lze jednoduše ověřit na ČHMÚ Doporučení: Provést ve spolupráci s ČHMÚ a CENIA revizi emisních.	Data byla použita z uvedeného zdroje „Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015“ Konzultace provedena s ČHMÚ, na základě poskytnutých dat byly ve Vyhodnocení provedeny korektury.
Komentář na str. 22 „Velmi výrazně poklesly evidované emise benzo(a)pyrenu z vyjmenovaných stacionárních zdrojů. Pokles je dán zejména změnou v metodice vedení emisních inventur ČHMÚ“, je nepřesný. Doporučení: Provést ve spolupráci s ČHMÚ a CENIA případné vysvětlení, v čem spočívala změna metodiky.	Informace byla použita z uvedeného zdroje „Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015“ Popisu změny metodiky vedení emisních inventur u BaP je věnován celý odstavec. V rámci Vyhodnocení jsou data upřesněna dle poskytnutých dat ČHMÚ.
Informace o vlivu emisních zdrojů z Polska, které se podílejí na znečištění až 47 % je uvedena na jednom řádku, což považujeme za zcela nedostatečné. Doporučení: Více rozpracovat informaci o přeshraničním vlivu, popřípadě tomuto tématu věnovat samostatnou kapitolu.	Emisní zdroje z Polska jsou mimo kompetence SPRM Ostrava. Doplňující informace o zdrojích z Polska jsou doplněny v rámci zpracování Vyhodnocení.
Koncepce vůbec nepočítá s emisními daty let 2014 a 2015, kdy vlivem dotačních projektu dojde v následujících letech k dalšímu výraznému omezení emisí z průmyslových zdrojů. Doporučení: Vhodným způsobem zohlednit vývoj emisní situace v letech po roce 2013.	Doplňující zhodnocení emisní v roce 2014 a 2015 je v rámci zpracování Vyhodnocení doplněno dle oficiálního textu ČHMÚ
RNDr. Barbora Strouhalová, Ph.D.	
1. Plánovaná výstavba tramvajové trati v Ostravě-Porubě Výstavba tramvajové trati v Ostravě-Porubě je příkladem projektu, který má významný územní průmět a nikoli možný, jak uvádí plán na s. 14, avšak jednoznačně záporný dopad na životní	Koncepce uvádí příklad rozšíření tramvajové tratě pouze jako příklad možných projektů – není zde určena jeho konkrétní varianta a podoba a jeho realizace není závazná. Možná rizika

prostředí města a na zdraví jeho obyvatel. Výstavbou tramvajové trati v Ostravě-Porubě, konkrétně v periferní části Poruby na 7. a 8. obvodě, nedojde k naplnění vytčených strategických cílů. Podotýkám, že Ostrava-Poruba je z velké části obsloužena tramvajovou dopravou. Na periférii, kam se nyní trasa plánuje, vede kvalitní autobusová doprava. Projekt je v konfliktu s vytčeným strategickým cílem Priority A, kterým je „Zajistit rychlé dopravní spojení tří přirozených těžišť města - historického centra, Ostravy-Jihu a Poruby prostřednictvím kvalitní MHD.“ Není jediná průkazná studie, že nová tramvajová trať na 7. a 8. stavebním porubském obvodě spojení do centra a Ostravy - Jihu zrychlí. Tím, že dojde ke zrušení linek 48 a 49 se doprava zkomplikuje a zpomalí. Například nyní na trase Opavská-Svinov mosty h.z. trvá cesta 15 minut a představuje 8 zastávek, případná tramvaj představuje 11 zastávek a jelikož je oběžná doba tramvajů je nižší než oběžná doba autobusů (např. Výroční zpráva DPO za rok 2015 dostupné na <http://www.dpo.cz/souborv/spolecnost/v-zpravv/2015.pdf>), lze oprávněně očekávat, že tramvajové spojení bude pomalejší. Pro obyvatele 7. a 8. obvodu se naopak zruší například přímé spojení do Hrabové a do Michálkovic a zvýší se doba cestování zbytečným přestupováním. Z investičního záměru Ekologizace veřejné dopravy Ostrava-Poruba, viz níže, vyplývá, že zrychlit tramvajovou dopravu v Porubě tzv. preferencí na křižovatkách bude možné jen za předpokladu dokončení silniční výstavby tzv. Prodloužené Rudné, o níž se ale nyní neví, kdy a zda vůbec bude dokončena. Stavba nové tramvajové trati (viz. Investiční záměr Ekologizace veřejné dopravy Ostrava-Poruba (DÚR a IČ, dostupný na <https://vereinezakazkv.ostrava.cz/detail/11414>) je přímo v konfliktu se strategickými cíli Priority C (Zdravé město) „Odstranit bariéry ve městě, zahustit městský prostor architektonicky hodnotnou zástavbou a využít k tomu přednostně existující proluky“, pakliže uvážíme, že například neexistuje proluka, kde by plánovaná tramvaj mohla bezproblémově vést, nebo že kvůli tramvajové trati vzniknou světelné křižovatky - tedy bariéry - v místech, kde jsou dnes kruhové objezdy, které podle Policie i odborníků na silniční provoz poskytují bezpečnou a plynulou dopravu (např. www.policie.cz, www.ibesip.cz). Projekt je pravděpodobně i v rozporu s cílem priority C „Preferovat ekologickou a komfortní MHD a podporovat rozvoj udržitelné mobility“. Statutární město Ostrava nedisponuje žádnou studií, že plánovaná tramvajová trať v Ostravě-Porubě bude mít vliv na zvýšení kvality životního prostředí ve městě. Je třeba zdůraznit, že většina Poruby tramvajovou dopravu zajištěnou má, včetně poloviny 7. obvodu, v případě nové trati se jedná o napojení porubské periferie na tramvajovou síť. V současné době je

výstavby a provozu tramvajové trati jsou vzata v úvahu při vyhodnocení vlivů jednotlivých KOZ, která jsou popsána v kap. 6.2.2. Řešení problematiky hluku je uvedeno rovněž v rámci doporučení ke koncepci a bude řešitelné při případné přípravě konkrétního projektu. Zde bude samozřejmě nutné dodržení hlukových limitů a dalších zákonných požadavků. Rovněž se předpokládá, že tento záměr bude projednán jak se zástupci příslušných obvodů, tak s veřejností.

Dále je potřeba upozornit, že hluk v tramvajovém provozu je vytvářen dvěma zdroji - konstrukcí tramvajové trati a tramvajových vozidel. Hluk, jehož zdrojem je tramvajová trať, je dán stářím tramvajových tratí. Při rekonstrukci těchto tratí a jejich nové výstavbě jsou již používány modernější technologie a materiály než v minulosti. Přínosem ke snížení hluku může být i zatravnění tramvajových těles, což je v rámci SPRM také řešeno. Nevýhodou použití nových technologií je jejich vyšší cena. Hlučnost tramvajových vozidel je řešena také v rámci platných ČSN a jiných předpisů.

doprava na 7. a 8. obvod zajišťována autobusy na CNG splňující emisní normy Euro VI. Ostrava nemá jedinou komparativní studii jednotlivých druhů dopravy, která by srovnávala dopravu elektrobuse, autobusy na CNG, výstavbu tramvajové trati a dopravu na ni z hlediska komplexních environmentálních dopadů (dopady půdy, vodstvo, ovzduší, faunu a floru včetně dopadu na zdraví člověka). Není tedy zřejmé, že stavbou tratě dojde k naplnění cílů „Snížit míru znečištění ovzduší“ nebo „Adaptovat město na klimatické změny a efektivně nakládat se zdroji“. Naopak stavbou tramvajové trati zcela jistě nedojde k naplnění cíle „Rozšířit plochy funkční, kvalitní a udržované zeleně (trávení volného času, zadržování vody, biodiverzita, zelené koridory).“ Pro místní obyvatele dojde k zániku zelených ploch, kácení velkého množství stromů, v zániku půd, které jsou nositelkami života a přirozeně ve městech udržují dobré mikroklima. Dojde k zabetonování rozsáhlých ploch. Uvedené údaje jsou jen příklady důvodů, proč projekt Ekologizace veřejné dopravy Ostrava-Poruba (DÚR a IČ), viz výše, nemá s ekologizací nic společného.	
2. Nedostatky v části C „Údaje o dotčeném území“ Ačkoli cílem kapitoly o stavu životního prostředí Ostravy není provést samostatnou kompletní analýzu, mám za to, že uváděné údaje by měly být srozumitelné a pravdivé. Aby bylo možné zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, je třeba jednotlivé složky životního prostředí důkladně analyzovat a až na základě odborného posouzení problému navrhnout další postupy. Proto považuji za nutné upozornit na nesrozumitelnost některých částí textu a obrázků. Dále pak chci upozornit na absenci některých zdrojů v textu a na nelogickou strukturu kapitoly C. 3 Plánu, což svědčí o jeho nekvalitním vyhotovení. Mnoho problémů životního prostředí Plán nepostihuje, neodkazuje na analytická data a na odborné studie. Ačkoli přehled o ovzduší je téměř vyčerpávající, jiné neméně problematické složky životního prostředí studie zanedbává, nejvíce pak půdy a vodstvo. Konkrétně se jedná o následující nedostatky. Členění odpovídá pro přehlednost členění textu.	Jedná se o subjektivní názor. V rámci SEA hodnocení obecné koncepce není nutné provádět samostatnou detailní analýzu nebo výzkum všech složek životního prostředí - cílem je podat základní popis stavu životního prostředí v územní působnosti koncepce v oblastech, které se koncepcí přímo týkají. Popis stavu životního prostředí je proveden na dostatečně podrobné úrovni a podává dostatečný předpoklad pro následné kroky vyhodnocení.
Úvod Tato věta postrádá smysl: « Statutární město Ostrava kraj má rozlohu 214,23 km², nadmořská výška se pohybuje v rozpětí 208-334 m n.m., hustota osídlení činí 1366.2 obyvatel na km². » U údaje o hustotě osídlení schází údaj, k jakému časovému momentu je udán. Rozloha města a počet obyvatel se mění. Počet obyvatel neodpovídá ani jednomu údaji o počtu obyvatel z	Připomínky jsou zohledněny v rámci zpracování Vyhodnocení u příslušné kapitole, zdroje dat jsou zde uvedeny.

posledních let uvedeném na webu www.ostrava.cz, který čerpá z údajů Ministerstva vnitra. Český statistický úřad, který počet obyvatel sleduje, a z jehož dat je pravděpodobně primárně čerpáno, předložený Plán ve svých zdrojích neuvádí.	
3.1. Ovzduší Kapitola se podrobně zabývá stacionárními i mobilními zdroji znečištění a kvalitou ovzduší. O to více je udivující, že Plán neobsahuje analýzu sekundární prašnosti v Ostravě, jen se o resuspenzi zmiňuje v tabulce 8. Není tedy jasné, jaká podíl na znečištění ovzduší má právě sekundární prašnost. Nelze proto srovnat údaje z let 2009 a 2013. Schází hodnocení sekundární prašnosti ve smyslu studie např. Pretel, J. (2001): Předpoklady výskytu sekundární prašnosti, Český hydrometeorologický ústav, Praha, 26 s. a ve smyslu studie Rapport de la Commission fédérale de l'hygiène de l'aire, CFHA (2007): Les poussières fines en Suisse, Berne, 144 s. Bez analýzy této problematiky nelze stanovit Priority C Zdravé město a smysluplně je uskutečňovat.	Cílem Oznámení je – mimo jiné - provést základní popis stavu životního prostředí v územní působnosti koncepce. Naopak není účelem provádět rozsáhlé analýzy či výzkum v jednotlivých oblastech životního prostředí. Sekundární prašnost je v Ostravě jedním z problémů v oblasti ochrany ovzduší, její příspěvek ke kvalitě ovzduší však není jednoznačně konkretizován, proto je uváděn pouze v obecnější rovině.
3.2. Hluk Z uvedeného textu není patrné, co označuje termín případ, který je použit při hodnocení hluku z tramvajové dopravy. « Provoz tramvajové dopravy způsobuje překročení limitů hluku ve dne v 86 případech a překročení limitů hluku v noci v 387 případech. Nadměrnému hluku je vystaveno přibližně 1640 obyvatel ve dne (0,5 % obyvatel města) a 5700 obyvatel v noci (2 % obyvatel města)». Pakliže je hluk z tramvajové dopravy považován Plánem jako faktor, který poškozuje obyvatele města, není logické, že by výstavba tramvajové trati na periferii Ostravy-Poruby měla zlepšit životní prostředí města, zvláště pak v oblastech, kde lidé nyní zvýšenou hlukovou zátěží netrpí (severní část ulice 17. listopadu, Bedřicha Nikodéma a Průběžná).	Daná pasáž byla upravena. Je pravda, že tramvajové tratě jsou zdrojem hluku. Hluková zátěž souvisí mimo jiné také s typem drážního tělesa a také typem tramvajových vozidel, přičemž se dá předpokládat, že v případě potenciálních nových úseků by měla být hluková zátěž nižší, stejně tak v případě postupné modernizace vozového parku..
3.3. Příroda a krajina Název této podkapitoly je zavádějící. Příroda je například i ovzduší, voda, půda, vegetace, horniny, člověk. Tato podkapitola se ale zabývá územní ochranou ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a jeho prováděcích vyhláškách 395/1992 Sb. a 64/2011 Sb., a invazními druhy. Obrázek č. 3 má nečitelné popisky. Navíc není jasné, proč znázorňuje ptačí oblasti i mimo území Ostravy (je to v rozporu s názvem obrázku). Invazní druhy logicky do podkapitoly nepatří. Logicky by měly být řazeny spolu s lesy do podkapitoly, která by se měla nazývat Vegetace, viz níže.	Tato podkapitola se především zabývá územní ochranou ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, proto se také nazývá příroda a krajina. Obrázek vychází z datového podkladu GIS, území města Ostravy je na něm zřetelně vymezeno, ptačí oblasti mimo toto území se v rámci zobrazovaného území nacházejí, není důvod je nezobrazovat.

3.4. Staré ekologické zátěže Obrázek č. 4, který ukazuje brownfieldy v Ostravě hodnotí stav z roku 2000. Obrázek vyšel v roce 2010. Zdrojová internetová adresa není již dnes aktuální, pravdivost informace tudíž nelze ověřit. Obrázek není čitelný, nemá legendu, a proto jeho vypovídající schopnost nulová. V mezichase (2000 a 2016) brownfieldy Karolina a Dolní Vítkovice prošly proměnou a změnilo se jejich využití. Je zarážející, že se pro Plán na období 2017-2023 řídí zastaralými daty.	Internetová adresa byla ověřena a je stále aktuální. Obrázek hodnotí stav z roku 2010, viz popis. Novější obrázek nebyl k dispozici. Informace převzaty z oficiálního aktuálního portálu města. Aby nedocházelo k případnému matení, obrázek je v rámci Vyhodnocení vynechán.
3.5. Odpady Téma „Odpady“ nepatří tematicky do kapitoly C. 3 (tedy Základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území). Produkce odpadu a nakládání s ním necharakterizuje stav přírody, ale stav společnosti.	Životní prostředí, tak jako kapitola, necharakterizuje jen stav přírody, ale také interakci živočichů žijících v něm vč. člověka, respektive lidské společnosti, za tuto interakci považujeme také nakládání s odpady lidské společnosti, zvláště když toto nakládání stav ovlivňuje také stav přírody, proto je tato kapitola tematicky zařazena do kapitoly C. 3 (Základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území).
3.6 Voda Není jasné, odkud autor Plánu čerpá tuto informaci: « Dále se na území města nachází desítky drobných vodních toků. Jejich délka není přesně zmapována, ale v současnosti je evidováno bezmála 286 kilometrů vodních toků, průmyslových náhonů a odvodňovacích zařízení, z nichž je 64 kilometrů ve správě státního podniku Povodí Odry (Odra, Ostravice, Opava, Lučina, Porubka a Orlovská Stružka). » Celková délka vodních toků je zmapována přesně a jde vypočítat na základě analýzy dat Výzkumného ústavu vodohospodářského (www.dibavod.cz) nebo Základní vodohospodářské mapy (http://heis.vuv.cz/). Ačkoli podkapitola Ovzduší přinesla podrobný přehled o hlavních zdrojích znečišťovatelů a povaze znečišťujících látek, podkapitola Voda přináší jen strohé shrnutí. Vzhledem k tomu, že znečištění povrchových vod patří k závažným problémům životního prostředí v ČR, který procházel v posledních desetiletích významným vývojem, bych očekávala podrobnější informaci. Bez analýzy této problematiky nelze stanovit Priority C Zdravé město a smysluplně je uskutečňovat. V tabulce č. 18 schází údaj o průměrném průtoku u Porubky. Není jasné, jaký je význam této věty: „Jdou zde taktéž zatopené šterkovny a pískovny. » (s. 39) Obrázek č. 6 nemá legendu, proto není jasné, co znázorňuje, obsah neodpovídá názvu obrázku, není zde ani vyznačena hranice města.	Informace pochází z portálu města Ostravy, Zprávy o stavu životního prostředí Ostravy a územně územně analytických podkladů pro správní obvod statutárního města Ostravy. V tabulce č. 18 je u průměrného průtoku Porubky uveden údaj $0,43 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Překlep ve větě o zatopených šterkovnách je opraven v rámci zpracování Vyhodnocení. Obrázek č. 6 záplavová území ve statutárním městě Ostrava, jak je uvedeno v názvu. Hranice obcí, vč. hranice města Ostravy, jsou na obrázku znázorněny. Záplavová území jsou také jasně zřetelná, legenda je na základě připomínky doplněna v rámci zpracování Vyhodnocení.

3.7. Půda První dva odstavce této podkapitoly pojednávají o využití území, nikoli o půdách. Termín „zastavěné a ostatní plochy“ nejsou kategorie nezemědělských půd nýbrž nezemědělských ploch. Jakmile je půda zastavěná, přestává plnit své ekologické funkce a přestává být půdou. Proto je úbytek půd (ať už městských nebo zemědělských) ekologický problém. Zemědělské půdy nejsou popsány ani z hlediska půdní typologie v ČR (NĚMEČEK, Jan, Marcela MUHLHANSELOVÁ, Jaromír MACKŮ, Jiří VOKOUN, Dušan VAVŘÍČEK a Pavel Ing. NOVÁK. Taxonomický klasifikační systém půd České republiky. 2. uprav. vyd. Česká zemědělská univerzita: 2011. ISBN 978- 80-213-2155-7), ani z jejich ekonomického hlediska (bonitační půdně ekologické jednotky BPEJ). Nejsou ani zmíněny problémy zemědělských půd tedy mechanické (eroze) a chemické poškození (znečištění). Znečištění městských půd je již převzato ze studie od prof. Raclavské, avšak stálo by za to zmínit i práci ing. Galuskové Kontaminace půd městských parků vybranými rizikovými prvky (Disertační práce, ČZU, Praha 2010), která zohledňuje i jiné kvalitativní ukazatele městských půd. V bodě C. 4 je zatížení zemědělských půd těžkými kovy označen následně jako problém životního prostředí v Ostravě, přitom bod C.3 tento problém ani náznakem neotevírá. Bod C. 4 je dále nepřesný vtom, že životní prostředí Ostravy není ohroženo jen zánikem zemědělských půd, ale zánikem půd obecně. Půda je neobnovitelný přírodní zdroj. Obecně pro ochranu půd ve městech a strategické plánování lze doporučit publikace Evropské agentury pro životní prostředí Soil resource efficiency in urbanised areas - analytical framework and implications for governance (dostupné zde http://www.eea.europa.eu/publication5/soil-resource-efficiency) a Urban sprawl in Europe – joint EEA-FOEN report (dostupné zde http://www.eea.europa.eu/publications/urban-sprawl-in-europe).	Terminologie nezemědělských ploch je na základě připomínky upravena při zpracování vyhodnocení. Popis z hlediska půdních typů a BPEJ a další podrobná odborná problematika není z hlediska účelu strategického plánu účelná.
3.8. Lesy Podkapitola Lesy by měla spolu s jinými formami vegetace a spolu s problematikou invazních druhů by se měla tvořit kapitolu vegetace. Je s podivem, že celá část C. 3 neobsahuje ani zmínku o volně žijících živočiších nebo zmínku o kvalitě městské zeleně.	Problematika lesa byla v rámci Oznámení na základě uvážení zpracovatele koncepce řešena v rámci samostatné podkapitoly.
3.9. Horninové prostředí a surovinové zdroje Celkově je první a druhý odstavec velmi konfusní. Dochází zde k záměně geologické a geomorfologické terminologie. Rozhodně za hranici Karpatské a Hercynské soustavy označit tok	Popis horninové skladby v kapitole se vztahuje k jednotlivým geomorfologickým soustavám, proto jsou v úvodu uvedeny. Jako hranice je uvedena řeka Odra.

řeky Odry! Autorům Plánu doporučuji ke studiu tyto publikace Demek, J., Macovčín, P. eds. (2006): Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Brno: AOPK ČR, 580 s. ISBN 80-86064-99-9 a Geologická mapa České republiky 1: 500 000 k nalezení na odkazu: http://www.geology.cz/svet-EeoloEie/pozneigeologii/geologie-cr .	
3.10 Kulturní památky Téma „Kulturní památky“ nepatří tematicky do kapitoly C. 3 (tedy Základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území).	Dle zákona č. 100/2001 Sb. se v rámci posuzování řeší i hmotný majetek a kulturní památky.
3. Neexistující odborné termíny „Naturové hodnocení“ (s. 14) - tento termín zákony č.114/1992, č.100/2001 Sb. neznají, stejně tak výraz „naturový“ není obsažen v Akademické příručce českého jazyka. Jelikož termín „sociální brownfield“ (s. 35) není zavedené označení, bylo by na místě jej vysvětlit. Plán pravděpodobně vychází ze zdroje www.ostrava.cz , avšak jiný zdroj termín nepoužívá. Termín „světová městská půda“ (s. 42) je zcela nesrozumitelný.	Myšleno posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství	
Krajský úřad nesouhlasí s předloženým strategickým plánem rozvoje, v části oblasti využívání komunálních odpadů, prezentované v poslední větě na stránce č. 37, která zní: „Plánovaná míra využití komunálních odpadů je 25% celkové produkce odpadů“. Odůvodnění: Již v Plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje, schváleném v roce 2004 a platném do března 2016, byl stanoven cíl dosáhnout materiálového využívání ve výši 50 % z celkové produkce komunálních odpadů. V tabulce 17 je uvedeno, že míra využití komunálních odpadů ve statutárním městě Ostrava dosáhla v roce 2014 hodnoty 40,3 %, a tedy tímto bylo dosaženo k neodůvodněnému snížení míry využití. Dalším důvodem je nesoulad s cíli a principy Evropskou komisí připravovaného Akčního plánu pro oběhové hospodářství, kde je navrženo pro rok 2030 zvýšení cíle týkajícího se úrovně přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu na 65 %. Snížení míry využití by bylo v rozporu s Plánem odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016-2026. Rovněž je nezbytné, aby plán byl v souladu s aktuálně zpracovávaným Plánem odpadového hospodářství statutárního města Ostrava pro roky 2017-2021. Množství odpadů vyprodukovaných v roce 2015 se v obou dokumentech nepatrně liší.	V plánu odpadového hospodářství MSK v části 3 - Závazná část je v tabulce č.1: „Množství separovaného komunálního odpadu v roce 2001 a prognóza na roky 2005 – 2020“ uveden údaj podílu materiálového využití, v roce 2001, 21,6%. Pro rok 2013 je uveden odhad 30,7%. Informace v Oznámení Strategického plánu rozvoje města Ostravy na léta 2017 - 2023 v tabulce 17 vychází z údajů prezentovaných na oficiálních stránkách města, hodnota plánované míry využití komunálního odpadu se vztahuje k datům a konci časového období prezentovaného v uvedené tabulce, tato data jsou také v souladu s „Vyhodnocením cílů odpadového hospodářství statutárního města Ostravy za roky 2011-2013 a jeho další rozvoj do roku 2020.“ kde pro rok 2013 je také uvedena míra materiálového využití 37,3%, kterou přesahuje odhad plánu odpadového hospodářství MSK.

	A také s rezervou naplňuje stanovený cíl statutárního města Ostravy. „Celkový hlavní cílový ukazatel míry využití komunálních odpadů produkovaných městem Ostrava byl stanoven na 21% a ve skutečnosti bylo dosaženo míry 37,3%. Ve městě, které nemá v dosahu technologie na energetické využití odpadů, se jedná o velmi dobrý výsledek.“ (Vyhodnocení cílů odpadového hospodářství statutárního města Ostravy za roky 2011-2013 a jeho další rozvoj do roku 2020) Uvedené hodnoty se nezdají nijak nesplňující stanovené cíle Plánu odpadového hospodářství MSK ani neshledáváme nesoulad těchto údajů s cíli a principy Evropskou komisí připravovaného Akčního plánu pro oběhové hospodářství, kde je navrženo pro rok 2030 zvýšení cíle týkajícího se úrovně přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu na 65 %, naopak dle Vyhodnocení cílů odpadového hospodářství statutárního města Ostravy za roky 2011-2013 a jeho další rozvoj do roku 2020 je plánováno naplnění cíle 50% materiálového využití komunálních odpadů. Data v tabulce na str. 17 jsou za období 2010-2015 nemohou tedy být v rozporu s Plánem odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016-2026. Informace převzaty z oficiálně prezentovaných dat portálu města Ostravy.
Krajský úřad upozorňuje na chybné emisní údaje, na rozpor mezi oficiálními údaji o množství emisí uváděnými ČHMÚ a údaji o množství emisí v oznámení koncepce.	Data byla použita z uvedeného zdroje „Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015“ V rámci Vyhodnocení jsou data opravena dle poskytnutých dat ČHMÚ.

14.2. PŘEHLED POŽADAVKŮ ZE ZÁVĚRU ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ K OZNÁMENÍ STRATEGICKÉHO PLÁN ROZVOJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY 2017-2023

Závěr zjišťovacího řízení stanovuje vypracování Vyhodnocení s přihlédnutím k došlým připomínkám a zejména zaměření na následující aspekty uvedené v tabulce níže. V tabulce je také uveden způsob vyhovění jednotlivým požadavkům.

Tabulka 25 Podmínky ZZŘ a jejich vypořádání

Podmínky ZZŘ	Vypořádání
Vyhodnotit soulad koncepce s relevantními mezinárodními, národními a krajskými koncepcemi (např. s Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020, s Aktualizací Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategickým rámcem udržitelného rozvoje, Národním programem snižování emisí ČR, Programem předcházení vzniku odpadů, Plánem odpadového hospodářství ČR, Státní energetickou koncepcí, Zásadami územního rozvoje Moravskoslezského kraje, odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro roky 2017-2021, Strategií rozvoje Moravskoslezského kraje, Územním plánem Ostravy, plány oblasti povodí, apod.).	Vybrané koncepce jsou podrobněji uvedeny v kapitole 5. Uvedené koncepční dokumenty na celostátní i regionální úrovni byly, dle své relevance, v různé míře použity k hodnocení a přípravě dokumentu Vyhodnocení vlivů SPRM Ostravy na životní prostředí a veřejné zdraví. Ve vybraných případech byly některé z koncepcí využity pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, které byly základním nástrojem pro hodnocení koncepce.
Vyhodnotit, jaké dopady může mít koncepce na zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), významné krajinné prvky (dále jen „VKP“), přírodní parky, územní systém ekologické stability (dále jen „ÚSES“), biodiverzitu, migrační prostupnost území, krajinný ráz a fragmentaci přírodních biotopů a krajiny a zda předkládaný materiál respektuje limity využití území, respektive základní ochranné podmínky dané zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a bližší ochranné podmínky dané zřizovacím předpisem dotčených ZCHÚ, zhodnotit možný vliv realizace na úroveň biodiverzity, rozmanitost ekosystémů a na navržený nebo vymezený systém ekologické stability.	S ohledem na požadavky ochrany přírody byl stanoven referenční cíl 4 a částečně také 5, s jejichž pomocí bylo provedeno hodnocení vlivů jednotlivých KOZ v kap. 6. V rámci vyhodnocení koncepce tedy byly hodnoceny i vlivy na uvedené aspekty ochrany přírody. V rámci samostatného naturového hodnocení byly dále posouzeny vlivy na předměty ochrany v lokalitách soustavy Natura 2000, přičemž byl vyloučen významně negativní vliv.
Navrhnout případná opatření ke snížení, vyloučení či kompenzaci negativních vlivů na ZCHÚ, VKP, přírodní parky, ÚSES, biodiverzitu, migrační prostupnost území kraje, krajinný ráz a fragmentaci přírodních biotopů a krajiny.	Navrhováno v kapitole 7. Dále shrnuto i v kapitole 10 a navrženo i do stanoviska. Vzhledem k charakteru koncepce byly zmíněny rámce a obecná opatření. Konkrétní technická, přírodě blízká nebo jiná opatření je možné navrhnout až při známosti parametrů jednotlivých projektů.
Stanovit případné podmínky a limity pro navrhovaná opatření k zajištění ochrany a eliminaci	Je uvedeno v rámci doporučení v kapitole 7

negativních vlivů na přírodu a krajinu včetně lokalit soustavy Natura 2000.	a v návaznosti na ni také zakomponován do návrhu stanoviska. Zde jsou shrnuty také doporučení z hlediska ochrany lokalit soustavy Natura 2000, které vycházejí ze samostatného posouzení dle § 45i.
Vyhodnotit vlivy ve vztahu k ochraně říčních niv, podzemních a povrchových vod.	S ohledem na ochranu podzemních a povrchových vod stanoven do hodnocení referenční cíl, pomocí kterého je následně hodnoceno. V rámci kap. 6. je u hodnocení relevantních KOZ (C.7.1) upozorněno také na provedení revitalizaci říčního koryta pomocí přírodě blízkých opatření i s ohledem na zachování ekosystémové funkce toku.
Jasně definovat a zdůvodnit, zda koncepce má či nemá přeshraniční vliv. V návaznosti na došlá vyjádření a vzhledem k návaznosti města Ostravy na státní hranice je nutno kapitolu, která se bude zabývat možnými přeshraničními vlivy, rozpracovat a řádně tuto kapitolu odůvodnit (z došlých vyjádření vyplývá např. potřeba vzít v úvahu vlivy emisních zdrojů z Polska či vypouštění důlních vod do řeky Odry, ale je nutno se zabývat i dalšími možnými vlivy).	U koncepce nebyly identifikovány přímé přeshraniční vlivy. Problematika vypouštění důlních vod do řeky Odry není v rámci koncepce řešena. Problematika vlivů emisních zdrojů z Polska na kvalitu ovzduší na Ostravsku byla podrobně popsána v rámci kapitoly popisující stav životního prostředí.
Zrevidovat chybné či neaktuální emisní údaje, doplnit zdroje všech emisních hodnot, doplnit původ hodnot emisí znečišťujících látek.	Opraveno navrženou úpravou dodanou v připomínce ČHMÚ.
Rozpracovat negativní dopady v oblasti hlukové zátěže nejen k dopravní zátěži, ale i významným stacionárním zdrojům hluku, dále rozpracovat vlivy na veřejné zdraví včetně údajů o zdravotním stavu obyvatel Ostravy.	Hluk brán v potaz. Je jedním z referenčních cílů při hodnocení vlivů KOZ v kap. 6. Vliv průmyslových zdrojů je dle výsledků strategické hlukové mapy Akčního hlukového plánu aglomerace Ostrava vůči provozu na komunikacích zcela zanedbatelný. Problematika hluku je také jednou z determinant ovlivňující veřejné zdraví, respektive zdravotní stav obyvatel. Toto je podrobně popsáno v kapitole 2.12 Obyvatelstvo a veřejné zdraví.

Vyhodnotit, zda je koncepce v souladu se strategickým dokumentem „Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“.	Zdraví 2020 je uvedena v k kap. 5 přehled hlavních koncepcí, které se vztahují k SPRM se zřetelem k referenčním cílům ŽP a od toho se odvíjí zahrnutí referenčního cíle, pomocí kterého je následně hodnoceno kap. 6.
--	---

15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI.

Na základě stávajících výstupů hodnocení vlivů Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 na životní prostředí lze konstatovat, **že nebyly identifikovány takové negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ani na lokality EVL a ptačí oblasti soustavy Natura 2000, které by znemožňovaly jeho schválení.** To se týká jak celkového vyhodnocení SPRM, tak i vyhodnocení jeho vize, prioritních oblastí, specifických cílů a klíčových oblastech změny.

Je však potřeba zdůraznit, že vzhledem k zaměření strategického plánu, který je především nástrojem pro rozhodování o prioritách financování projektů ve vymezeném území v letech 2017 – 2023, nutné míře jeho obecnosti a omezeném rozsahu informací o klíčových oblastech změny, uvedených v SPRM, bude možné detailně stanovit konkrétní vlivy projektů na jednotlivé složky životního prostředí až při hodnocení jejich detailních záměrů. Respektive při výběru projektů na základě navržených environmentálních kritérií.

Toto bude tedy řešeno v rámci výběru a přípravy konkrétních projektů, v rámci standardních procesů dle stavebního zákona (územní plán, územní řízení apod.) a ve vybraných případech rovněž dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a případně také podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Na základě výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že předložená koncepce „Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023“

nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Na základě všech informací výše uvedených doporučujeme vydat následující stanovisko:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Odbor životního prostředí a zemědělství

28. října 117

702 18 Ostrava

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce: Statutární město Ostrava

Zpracovatel koncepce: Bee partner a.s.

Zpracovatel vyhodnocení: RADDIT consulting s.r.o.

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba dle zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Průběh posuzování:

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 9. 12. 2014 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet (dále též jen „informace“) na úřední desce Moravskoslezského kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MSK019K) a zaslána dotčenému územnímu samosprávním celku pro zveřejnění na úřední desce.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel v zákonné lhůtě vyjádření celkem od 11 subjektů. Připomínky týkající se obsahu a rozsahu posouzení byly využity jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení. Kopie všech došlých vyjádření byly předány předkladateli koncepce k využití. Na základě vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 20. 12. 2016 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných §2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. byl tento dokument zveřejněn.

Dne 1. 2. 2017 byla Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje předložena koncepce „Strategický plán rozvoje města Ostravy 2017-2023“ (dále také koncepce), ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

Stručný popis koncepce:

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 bude představovat ucelenou koncepci usměrňující rozvoj města. Koncepce vychází ze stávajícího stavu města a jeho potřeb, toto je přehledně shrnuto ve SWOT analýze. Na základě těchto poznatků je následně formulována návrhová (strategická) část.

Návrhová (strategická) část je hlavním výstupem koncepce, která určuje zaměření vize a postupné plnění v prioritách a strategických cílech, a to za pomoci realizace konkrétních projektů. Návrhová část strategického plánu vychází ze současné situace města a z jeho potřeb. Jejím cílem je stanovit žádoucí směr dalšího rozvoje města, definovat vizi a hlavní priority, strategické cíle a klíčové oblasti změny. Uvádí také typická opatření, jejichž pomocí budou jednotlivé priority a cíle plněny a typické podporované projekty. Pro návrhovou část je příznačné její hierarchické uspořádání, kdy se postupuje od relativně široce a obecně formulované vize až ke konkrétnějším strategickým cílům a projektům, a vzájemná logická provázanost jednotlivých kroků.

Struktura návrhové části Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017 - 2023 je členěna na několik úrovní/stupňů:

PRIORITA A: OSTRAVA JAKO METROPOLE REGIONU

Strategický cíl 1 - Propojit město uvnitř i se světem

Klíčová oblast změny A.1.1 Plnění role metropole

Klíčová oblast změny A.1.2 Soudržnost města

Strategický cíl 2 - Oživit historické centrum města

Klíčová oblast změny A.2.1 Živé centrum

PRIORITA B: BOHATSTVÍ V LIDECH

Strategický cíl 3 - Být centrem prvotřídního vzdělávání

Klíčová oblast změny B.3.1 Vzdělávání pro praxi

Klíčová oblast změny B.3.2 Příprava pro život a pro práci

Klíčová oblast změny B.3.3 Mimořádné prostředí pro mimořádné talenty

Strategický cíl 4 - Zlepšit prostředí pro rozvoj podnikání

Klíčová oblast změny B.4.1 Růst podnikavosti

Klíčová oblast změny B.4.2 Zahájení a rozvoj podnikání

Klíčová oblast změny B.4.3 Propojení výzkumu s aplikací v praxi

Strategický cíl 5 - Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města

Klíčová oblast změny B.5.1 Potenciál komunitního života

Klíčová oblast změny B.5.2 Spoluzodpovědnost obyvatel a města

PRIORITA C: ZDRAVÉ MĚSTO

Strategický cíl 6 - Kultivovat prostředí pro život všech generací

Klíčová oblast změny C.6.1 Funkční veřejný prostor

Klíčová oblast změny C.6.2 Kvalitní bydlení a architektura

Klíčová oblast změny C.6.3 Udržitelná mobilita

Strategický cíl 7 - Přiblížit město přírodě

Klíčová oblast změny C.7.1 Kvalitní zeleň

Klíčová oblast změny C.7.2 Šetrné nakládání se zdroji

Stručný popis vyhodnocení:

Vyhodnocení vlivů koncepce Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023 na životní prostředí bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. a v souladu s požadavky Závěru zjišťovacího řízení. Pro posouzení byla využita metoda

referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, vytvořených na základě platných strategických dokumentů na regionální, národní i evropské úrovni, a to především porovnáváním možného vlivu globálních a strategických cílů a opatření koncepce se stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Závěry vyhodnocení:

„Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

vydává

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí na základě přenesení posuzování koncepce ministerstvem životního prostředí na orgán kraje dle § 23 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“)

souhlasné stanovisko

ke koncepci

Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017- 2023

Souhlasné stanovisko ke koncepci Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017- 2023 se vydává současně s návrhem těchto podmínek a doporučení:

A. Podmínky souhlasného stanoviska:

1. V rámci sledování dopadů strategického plánu monitorovat vlivy její realizace na životní prostředí, to znamená zejména:

- zapracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů realizace Strategie
- pravidelně zveřejňovat výstupy z monitoringu vlivů strategického plánu na životní prostředí, to znamená zveřejňovat průběžné vlivy realizace strategického plánu.
- navázat systém monitoringu na rozhodování o podpoře výběru projektů, financovaných z rozpočtu předkladatele, s využitím environmentálních kritérií
- zajistit dostatečnou informovanost investorů o environmentální problematice a o možných vazbách projektů na životní prostředí, především o nezbytnosti podrobit jejich přípravu posouzením vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, případně hodnocením na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000 podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v těch případech, kdy uvedeným povinnostem podporované projekty podléhají

2. Při podpoře jednotlivých projektů zohlednit doporučení pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, která byla navržena v rámci Vyhodnocení vlivů Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017- 2023.

3. Při realizaci konkrétních aktivit navržených ve Strategickém plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017 – 2023 je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměru s předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, respektive s biotopy druhů a typy evropských stanovišť i s předměty ochrany přírody a krajiny.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000

Pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnocené koncepce „Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017- 2023“ na lokality soustavy Natura 2000 je potřeba dodržet následující základní doporučení:

- Vzhledem k tomu, že hodnocená koncepce nepřináší u navržených aktivit dostatečně podrobné údaje, které by aktuálně umožnily přesně stanovit konkrétní míru negativního vlivu na jednotlivé evropsky významné lokality a ptačí oblasti, je potřeba v dalších fázích přípravy konkrétních záměrů zapotřebí požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody, zda může daný záměr, samostatně nebo ve spojení s jinými, významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (§45i ZOPK) a na základě stanoviska OOP případně provést posouzení dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

C. Doporučení

1. Podporovat naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, vztahujících se ke Strategickému plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017- 2023

2. Při realizaci Strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy 2017- 2023 se doporučuje především:

- V rámci rozvojových ploch pro výrobu zajistit minimalizaci emisí znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na tuhé znečišťující látky.
- Při rozvoji dopravní infrastruktury preferovat ekologicky šetrnější druhy dopravy.
- Nové rozvojové záměry (např. bydlení, průmyslové areály apod.) lokalizovat v souladu s územním plánem města a mimo zemědělskou půdu, současně efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy a areály.
- U nových záměrů používat nejlepší dostupné techniky (BAT) v souladu se zákonem č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci.
- V oblasti odpadového hospodářství respektovat požadavky zákona č. 185/2001 o odpadech, a to zejména hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovenou v § 9a tohoto zákona.
- V rámci rozvojových ploch současně vždy v rámci možností realizovat výsadby funkční zeleně včetně dřevinné vegetace.

- při přípravě jednotlivých záměrů v dalších fázích (EIA, územní řízení) je nutno zohlednit také výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a jejich biotopů, ať již přírodních nebo antropogenních (např. výskyt rorýsů a netopýrů na budovách v rámci rekonstrukcí).
- Při realizaci rozvojových opatření především vhodnou lokalizací a technickým řešením minimalizovat negativní zásahy do přírodně hodnotných lokalit, jako jsou ÚSES, VKP a ZCHÚ
- Rozvojové projekty směřující do území CHKO Poodří koordinovat s AOPK ČR
- V rámci přípravy územního plánu a jeho změn důsledně řešit vlivy jednotlivých návrhových ploch na životní prostředí a předcházet střetům se zájmy ŽP a veřejného zdraví
- Při přípravě nových úseků tramvajových tratí zajistit naplňování stanovených hlukových limitů.
- Při řešení proluk zohledňovat také případnou přítomnost přírodně hodnotnějších prvků v dané lokalitě.
- Při výběru lokality pro nový Vědecko-technologický park Ostrava zohlednit také vlivy na životní prostředí. Zejména minimalizovat zábory kvalitního ZPF (optimálně pomocí využití již dříve využívaných lokalit), omezovat zásahy do stávající zeleně apod.
- Při úpravách vodních toků upřednostňovat (v rámci konkrétních technických možností) přírodě bližší opatření na úkor technických.
- S ohledem na potřebu minimalizace hlukové zátěže z automobilové dopravy instalovat ve vhodných lokalitách protihlukové stěny (případně pásy zeleně) podél stávajících nebo nově plánovaných dopravních staveb s vyšší intenzitou dopravy. (zvážit zařazení tohoto požadavku mezi typová opatření u KOZ C.6.3)

Toto stanovisko není Rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis ověřeného zástupce příslušného úřadu:

SEZNAM ZPRACOVATELŮ VYHODNOCENÍ KONCEPCE

Toto vyhodnocení koncepce bylo zpracováno v souladu s § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, kolektivem autorů pod vedením Mgr. Zdeňka Frélicha, který je odborně způsobilou osobou oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle téhož zákona.

Zhotovitel: Statutární město Ostrava
Prokešovo náměstí 8
729 30 Ostrava

Odpovědný řešitel: **Mgr. Zdeněk Frélich**

Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014.

Autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (číslo osvědčení 101346/ENV/09, které bylo prodlouženo dne 21.10.2014, č.j. 73460/ENV/14)

Členové týmu v abecedním pořadí:

Martina **Blahová**
Mgr. František **Gregor**
RNDr. Radim **Misiaček**
Mgr. Klára **Rausová**
Mgr. Pavla **Škarková**

Datum zpracování Vyhodnocení: 9. února 2017

Seznam použitých podkladů

Základní podklady a zdroje:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. Natura2000. <online>. [cit. 09. 01. 2017]. <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>.

Air Silesia. Manažerské shrnutí. <online>. [cit. 09. 01. 2017]. http://www.air-silesia.eu/files/file/air_silesia/raport/Air_Silesia__manazerske_shrnuti__FINAL_2_.pdf.

Balahura P. Hluková studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015

ČHMÚ. Grafická ročenka 2015, Kvalita ovzduší v České republice, Aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek. <online>. 2016. [cit. 09. 01. 2017]. http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/15groc/gr15cz/V3_OKFM_CZ.html

ČHMÚ. Historická data o stavu ovzduší. <online>. 2016. [cit. 09. 01. 2017]. <http://portal.chmi.cz/historicka-data/ovzdusi>.

Český statistický úřad. Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2016. <online>. [cit. 09. 01. 2017]. <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721603.pdf/cba78096-1cf5-4fde-b20a-3074b2f135f9?version=1.0>.

Český statistický úřad. Veřejná databáze. <online>. [cit. 05. 01. 2017]. https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=UAP01&z=T&f=TABULKA&katalog=31716&u=v4_VUZEMI_43_554821&&c=v94~3_RP2014&str=v4.

AF-CITYPLAN s.r.o. Integrovaný plán mobility Ostrava. <online>. 2015. [cit. 09. 01. 2017] <http://mobilita-ostrava.cz/>

Moravskoslezský kraj. Informační systém životního prostředí - Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Moravskoslezského kraje. <online>. 2016. [cit. 09. 01. 2017]. <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/koncepce-environmentalniho-vzdelavani--vychovy-a-osvety-moravskoslezskeho-kraje-9>.

Moravskoslezský kraj. Kultura a památková péče - Památkový fond - Národní kulturní památky. <online>. 2016. [cit. 09. 01. 2017]. <http://www.msk.cz/cz/kultura/narodni-kulturni-pamatky-42045>.

Národní památkový ústav. Památkový katalog. <online>. 2016. [cit. 09. 01. 2017] <http://www.pamatkovykatalog.cz>.

Popp B. a kol. Rozptylová studie, Integrovaný plán mobility Ostrava. 2015

Povodí Odry, státní podnik. Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí horní Odry za období 2014 – 2015. <online>. Ostrava, 2016. [cit. 09. 01. 2017]. <http://www.pod.cz/data/pages/files/jakost-2015.pdf>.

Povodí Odry, státní podnik. Plán povodí Odry. <online>. 2007. <https://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry>.

Statutární město Ostrava. Brownfieldy - Dolní oblast Vítkovice. <online>. [cit. 09. 01. 2017]. <http://www.ostrava.cz/cs/podnikatel-investor/investicni-prilezitosti/brownfieldy/dolni-oblast-vitkovice>.

Statutární město Ostrava. Brownfields <online> [cit. 5.1.2017]. <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/zivotni-prostredi/brownfields/brownfields>.

Statutární město Ostrava. Dýchám pro Ostravu – Brownfieldy na území města. <online>. 2016 [cit. 09. 01. 2017]. <https://dycham.ostrava.cz/ekologicke-zateze/brownfieldy>.

Magistrát města Ostravy. Životní prostředí Zpráva 2013. 2015

Územně analytické podklady pro správní obvod statutárního města Ostravy. 2014, Ostrava.

Statutární město Ostrava. Vyhodnocení cílů odpadového hospodářství statutárního města Ostravy za roky 2011-2013 a jeho další rozvoj do roku 2020. 2014.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě. Akční hlukový plán aglomerace Ostrava. 2015. http://www.msk.cz/assets/doprava/ap_ova_fin_14_05_2015.pdf.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě. Informační monitorovací systém průmyslové znečištění v Moravskoslezském kraji – mapový server. <online>. 2013. <http://www.ims-msk.cz/mapovy-server>.